

Визволений Лисичанськ оговтується після боїв, приймає численних переселенців і вимагає з'ясувати долю української гуманітарної допомоги

«Законодавча підтримка безпеки дорожнього руху. Які новації чекають на водіїв уже найближчим часом?» — тема нашої наступної «прямої лінії». Гостем редакції буде **Сергій Іванович БУДНИК**, перший заступник начальника департаменту ДАІ МВС України. Свої запитання ви можете поставити **3 вересня з 14.00 до 15.00** за телефоном **230-06-90**. Крім того, їх можна надсилати завчасно на електронну скриньку: imrich@ukcc.com.ua

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
Заснована в 1990 році www.ukurier.gov.ua

КРАЇНА

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 3 ВЕРЕСНЯ 2014 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 160 (5289)

ЦИТАТА ДНЯ

ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«Зараз для України є критично важливим отримати допомогу у її боротьбі за свободу, демократію, суверенітет».

Президент про допомогу США заради спротиву загрози світовій безпеці, що виходить від РФ

Газ пішов зі Словаччини

РЕВЕРС. Учора у промислову експлуатацію запущено газогін Вояни — Ужгород у місті Вельке Капушани (Словаччина). Це зробили Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо й директор департаменту внутрішнього енергетичного ринку Європейської комісії Клаус-Дітер Борхардт.

На урочистій церемонії відкриття газогону Арсеній Яценюк від імені уряду України висловив вдячність уряду Словаччини за допомогу і співпрацю в галузі енергетичної безпеки. «Завдяки відкриттю реверсу зі Словаччини і можливості для України придбавати газ у Європі ми замінили 40% газу, який раніше купували в російській компанії «Газпром» на газ, який купуємо і транспортуємо з Європи», — цитує слова Прем'єра департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

Ця подія стала втіленням задумів уряду на шляху диверсифікації енергопостачання та поглиблення енергоефективності, адже ще пізніше тому мало хто сподівався, що Україна спільними зусиллями зможе купувати в ЄС до 10 мільярдів кубометрів газу.

ЦИФРА ДНЯ

266,5

млрд грн

надійшло до загального і спеціального фондів Держбюджету за 8 місяців, що на 22,4% більше від торішнього аналогічного показника

Я знаю, що ви робили цього літа

Українська молодь активно долучається до суспільних процесів

НА ЧАСІ. Чим жили студенти вишів на канікулах і що готує для них новий навчальний рік

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) під час проведення позачергових виборів народних депутатів України 26 жовтня 2014 року

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів народних депутатів України, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною чотирнадцятою статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну політичну партію чи кандидата у народні депутати України або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямым підкупом виборців.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори народних депутатів України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 2 вересня 2014 року

USD 1300.8652

EUR 1708.4263

RUB 3.4881

/ AU 166218.05

AG 2535.39

PT 184462.69

PD 117207.95

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Сьогодення потребує прагматизму і боротьби на кожному місці

ФАКТ. Відповідальність за війну в Європі лежить виключно на кремлівському режимі, переконаний глава урядуВідділ новин
«Урядового кур'єра»

Робочу поїздку Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка на Дніпропетровщину було присвячено буремним подіям на сході нашої країни. Першим пунктом стало відвідання дніпропетровської обласної лікарні ім. Мечникова, де проходять лікування поранені бійці АТО. Саме в її палатах перебуває багато бійців із тих, що вийшли з оточення в Іловайську.

Нагороди
знайшли героїв

Із рук Прем'єра воїня отримали нагороди. Зокрема глава уряду вручив командирів другого батальйону спеціального призначення «Донбас» Національної гвардії України Семенові Семенченку орден Богдана Хмельницького III ступеня, яким його нагороджено указом Президента за особисту мужність, проявлену в боях. Примітно, що вперше з часу початку АТО легендарного комбата ми побачили без камуфльованої «балаклави».

Арсеній Яценюк вручив також нагородний кортик і нагрудний знак «За відзнаку в службі» бійцеві батальйону «Дніпро-1» Володимирів Парасюку. А бійцям, які перебувають у лікарні, — нагородні годинники.

Арсеній Яценюк переконаний, що бійці АТО — «це справжні герої, які бо-

Командир добровольчого батальйону «Дніпро-1» Юрій Береза подарував Арсенію Яценюку осколок від снаряда «Града» із зони АТО

ронять країну». І підкреслив, що забезпечується все необхідне фінансування для придбання медикamentів та лікарської допомоги для бійців: «Грошей на рахунках — мільярди, треба, щоб швидше оборонне відомство використовувало їх».

«Але найважливіше — це бойовий дух і впевненість, злагоженість і дисципліна. Всюди: в Міністерстві оборони, в керівництві АТО, уряді, адміністрації. Тому що країна перед великими випробуваннями і великими викликами, — констатував Прем'єр-міністр. — Ми можемо все подолати, коли будемо з дуже холодним і прагматичним підходом,

дисципліновано, з вишклом і розумом це робити».

Арсеній Яценюк підкреслив, що підтримує позицію Президента України, висловлену перед строєм ліцеїстів-богунівців, стосовно невідкладної зміни військового керівництва країни. «Настав час приймати серйозні і радикальні рішення, в тому числі персональні», — цитує слова Прем'єра департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Імперія
має впасти

Під час робочої наради, проведеної ним у Дніпро-

петровській обласній державній адміністрації, Арсеній Яценюк вручив медаль «За військову службу України» рядовому міліції Олексієві Мавріну — міліціонеру батальйону патрульної служби міліції особливого призначення «Азов» ГУ МВС України в Київській області. Нагороду отримала мати Оксана Пушенко.

За участь у бойових діях, проявлені мужність та відвагу, вірність присязі очільник МВС Арсен Аваков вручив табельну вогнепальну зброю командирів спецбатальйону «Дніпро-1» майорові міліції Юрію Березі, заступникові командира спецбатальйону «Дніпро-1»

В'ячеславу Печененку, командирів спецбатальйону «Донбас» майорові Нацгвардії Семенові Семенченку, командирів батальйону «Миротворець» Андрієві Тетеруку, заступникові голови Дніпропетровської ОДА Борисові Філатову.

Юрій Береза подарував Арсенієві Яценюку осколок від «Града», який не вразив українських бійців. «Якщо він буде у вас, він не вразить і Україну, він пройде повз», — переконаний командир спецбатальйону «Дніпро-1».

Арсеній Яценюк нагадав, що 75 років тому розпочалася Друга світова війна: «Ніхто з нас не міг подумати, що такі осколки від російського «Града» нищитимуть Україну і вбиватимуть наших людей. Тоді радянська Росія влаштувала спільні парад з військами вермахту. Світ зробив висновки. Це так не пройде».

Щоб зупинити війну, за його словами, потрібна єдність всередині України і сила духу, яку демонструють хлопці, що вийшли з оточення під Іловайськом, не здалися і вивели наших бійців. Перше, що необхідно, переконаний Арсеній Яценюк, — наша впевненість у перемозі, єдність і сила духу.

«Звичайно, ми очікуємо і допомоги ззовні. Санкції, які вже застосовано, виявилися кроком до певного стримування, але вони далекі від врегулювання конфлікту. Час називати

речі своїми іменами. Росія і Володимир Путін розв'язали цю війну. На російському режимі лежить відповідальність за війну в Європі, за вбивство наших людей, за крадіжку Криму, за знущання над мільйонами українців. І все це за бажання відновити Радянський Союз», — наголосив він.

«Радянський Союз упав. І той, хто буде намагатися відновити будь-яку імперію, впаде так само безславно, як і його попередники», — сказав глава уряду.

Арсеній Яценюк повідомив, що нині тільки у Дніпропетровську перебувають близько чотирьохсот поранених бійців АТО: «Ми відправимо сюди додаткові ресурси, щоб забезпечити лікування і допомогу цим хлопцям. По всій країні багато поранених, багато сімей залишилися без батька, без сина. І це так не минеться: кожна людська трагедія повернеться тому, хто створив цю трагедію».

«Певен, що ми пройдемо ці випробування. В першу чергу треба покладатися на власні сили. Самоорганізація всього українського народу, боротьба на кожному місці, хто б де не був, і допомога фронту», — наголосив глава уряду.

Він подякував командирам спецбатальйонів, «які не залишили бійців, не здалися, вийшли з оточення і готові далі воювати за нашу країну».

Самостійність
стимулює мисленняВідділ новин
«Урядового кур'єра»

ОСВІТА. «Знання — сила, що допомагає людям втілювати задуми і робити життя кращим. Упевнений, що за бажання кожен школяр із маленького поліського села може стати міністром, якщо керуватиметься наукою, працею та любов'ю». З такими словами віце-прем'єр-міністр Олександр Сич звернувся до учнів загальноосвітньої школи I—II ступенів села Дерть Рокитнівського району, що на Рівненщині, з нагоди відзначення Дня знань і початку навчального року.

Урядовець подякував педагогічному колективу рідної школи за плідну роботу на освітянській ниві, односельцям — за формування його особистості, а також побажав учням, щоб школа стала для них рідним домом, а вчителька — матір'ю. Для дев'ятикласників урядовець провів перший урок «Україна — єдина країна». У подарунок від земляка школярі й учителі отримали спортивний інвентар та книжки для шкільної бібліотеки.

А перед від'їздом до Рівного Олександр Сич завітав до родинного подвір'я, де познайомився із сім'єю переселенців з Луганщини, що знайшла тимчасовий притулок у господарі високопосадовця, повідомляє прес-служба віце-прем'єр-міністра.

У Рівному він побував в обласному військовому госпіталі, де отримують медичну допомогу майже півтори сотні бійців, поранених під час АТО, а також — у Національному університеті водного господарства та природокористування Олександр Сич ознайомився з умовами лікування військових, поспілкувався з бійцями й медичним персоналом, передав для потреб госпіталю перев'язувальні матеріали і запропонував опрацювати питання створення на його базі західноукраїнського реабілітаційного центру для ветеранів та учасників АТО.

«Бійці, що пройшли пекло АТО, потребують не лише медичної, а й психологічної реабілітації», — наголосив урядовець.

Розпущений парламент і справді розпущений

Лариса ДАЦЮК,
«Урядовий кур'єр»

ПРОТИСТОЯННЯ. Після канікул розпущений Президентом парламент розпочав роботу, наче Україна не перебуває у стані війни. У сесійній залі спромогли зареєструватися лише 316 депутатів. Однак і це зовсім не означало, що ті, хто зібрався під куполом на Грушевського, почали працювати конструктивно на благо Вітчизни. Уже під час виголошення заяв від фракцій спікер парламенту Олександр Турчинов змушений був позбавити слова одіозну представницю Партії регіонів, яка звинуватила українську владу в кровопролитті на сході України.

Лише з третьої спроби він домогся того, що 235 депутатів підтримали постанову «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України сьогомого скликання». Це досить дивно ще й тому, що напередодні на погоджувальній раді жодна фракція не була проти.

Сам же порядок денний досить насичений і передбачає розгляд низки питань, що стосуються як воєнних про-

блем, так і боротьби з корупцією, економічного розвитку, підтримки сільського господарства. Щоправда, беруть сумніви стосовно того, чи встигнуть парламентарії їх розглянути, якщо на сесійному тижні збиралися працювати у пленарному режимі лише у вівторок. А в разі крайньої потреби пропонувалося надати право Голові Верховної Ради оголошувати додатковий день для зібрання. До перерви за такий порядок народні обранці не проголосували.

Зате підтримали два законопроекти, які стосуються спрощеного перетину кордону та зменшення витрат під час ввезення в Україну продукції оборонного призначення для армії. Зокрема йдеться про Закон «Про внесення змін до Митного кодексу України», згідно з яким під час ввезення на митну територію України або вивезення за її межі від оподаткування митом звільняється, серед іншого, продукція оборонного призначення для відсічі збройної агресії проти України, забезпечення недоторканості державного кордону, захисту

держави і суспільства від тероризму. Перелік товарів із зазначенням кодів згідно з УКТЗЕД затверджує уряд.

Парламент вніс зміни й до Податкового кодексу (щодо спрощення ввезення продукції оборонного призначення, №4556а). Їх підтримав 231 народний депутат із 320 зареєстрованих у залі. Віднині статтю 197 Податкового кодексу доповнено пунктом про звільнення від оподаткування ПДВ операції з увезення у митному режимі імпорту на митну територію України продукції оборонного призначення, визначеною Законом «Про державне оборонне замовлення», під час АТО, дії надзвичайного або воєнного стану.

Закони набувають чинності з дати їхнього офіційного оприлюднення. Щоправда, дія поширюється на товари військового призначення (за кількома винятками), які перебували під митним контролем, але не були випущені для вільного використання на території України до дати набрання чинності цим законом.

У першій половині дня депутати повернулися до роз-

гляду календарного плану роботи парламенту: 262 народних обранці підтримали ідею працювати в пленарному режимі один раз на тиждень (у вівторок). Винятком буде цей тиждень, на якому в четвер проведуть закриті засідання щодо ситуації в зоні АТО за участі уряду та силового блоку.

Голосування за проект Закону про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» про встановлення процедури тимчасового обмеження трансляції та ретрансляції на нашій території програм телерадіоорганізацій, які не підпадають під юрисдикцію України» та проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії інформаційній агресії іноземних держав» успіхом не увінчалось. Зате за відставку міністра економічного розвитку і торгівлі Павла Шеремети набралось аж 252 голоси.

Одне слово, колишня провладна більшість виявилася не здатною голосувати за вкрай необхідні в умовах війни закони.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Рішення про санкції до РФ ухвалено одностайно

СПІВПРАЦЯ. Водночас Норвегія готова значно збільшити підтримку реформ в Україні

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Співпрацю та експертну допомогу Україні у кількох напрямках обговорено під час зустрічі віцепрем'єр-міністра Володимира Гройсмана, міністра закордонних справ Норвегії Бьорге Бренде і міністра Норвегії у справах Європи Відара Хельгесена.

«Ми розуміємо, що нам потрібні внутрішні перетворення у впровадженні реформ. Своє завдання бачу в тому, щоб готувати країну до мирного життя. Ми йдемо до Європейського Союзу, у європейську сім'ю. Нещодавно на засіданні уряду ми ухвалили рішення і подали пропозицію до парламенту щодо зміни нашого позаблокового статусу. Ми готуємося до імплементації Угоди з Європейським Союзом. І в цьому контексті поглиблення співпраці з Норвегією важливе», — зазначив Володимир Гройсман.

Бьорге Бренде висловив підтримку Україні й зазна-

чив, що Норвегія рішуче засуджує військову агресію Росії і порушення нею норм міжнародного права. Він наголосив, що Норвегія збільшила фінансову допомогу Україні та вирішила запровадити санкцій проти Росії.

«Хоч Норвегія і не є членом Євросоюзу, вона є частиною Європи, членом Європейської економічної зони. Тому вона також ухвалила рішення про санкції щодо Росії. Це питання голосували у парламенті, рішення було прийнято одностайно», — конкретизував він.

У свою чергу Відар Хельгесен запропонував Україні, крім роботи над Угодою про асоціацію, експертну допомогу в проведенні адміністративної реформи, розпочатої українським урядом. Він підкреслив, що економічна інтеграція Норвегії в ЄС має глибоке коріння, і свого часу країна провела масштабну роботу з європеїзації адміністративної та урядової системи.

«У той час, коли весь світ зосереджений на Росії, на санкціях, на відповідях на санкції, на тому, що коїться на сході України, не слід забувати, що найважливіші питання — розвиток України, реформи і перетворення», — вважає міністр Норвегії у справах Європи.

Сторони також обговорили можливості співпраці у галузі сільського господарства у частині стандартизації продукції відповідно до європейських вимог, а також питання у сфері енергетичної інтеграції, повідомляє прес-служба Міністерства.

З Бьорге Бренде і Відаром Хельгесеном зустрівся й міністр закордонних справ Павло Клімкін. Він висловив вдячність за рішучу підтримку Норвегією суверенітету і територіальної цілісності України та поінформував норвезьких урядовців про розвиток подій на сході України у контексті агресії Російської Федерації. Окрему увагу було приділено кро-

кам українського уряду для стабілізації економічного становища та реалізації реформ.

Бьорге Бренде підтвердив солідарність Норвегії з Україною та наголосив на готовності надавати подальшу підтримку нашій країні у здійсненні реформ. У цьому контексті було оголошено про чотириразове збільшення фінансової допомоги Україні (до 25,5 мільйона доларів), а також додаткове надання гуманітарної допомоги для подолання наслідків діяльності терористичних угруповань на сході України.

Сторони обговорили першочергові питання двостороннього порядку денного у політичній і торговельно-економічній сферах. Було відзначено важливе значення запланованого на листопад першого в історії двосторонніх відносин візиту в Україну прем'єр-міністра Норвегії Ерні Солберга задля подальшого поглиблення співпраці між двома країнами.

ПРОШУ СЛОВА!

Ніч військ ППО

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

— Голова зараз дуже зайнятий, — грайливо всміхнулася лише кутиками напояджених вуст жіночка біля дверей керівника сільської ради. — Та заходьте, заходьте, бо вам теж це цікаво буде, — тепер вона вже відверто засміялася. — Ажже війська ці... як їх? Антипу... Ні! Протиопу... Знову не так!... Коротше, війська ППО є не в кожному селі!

Чесне слово, я не зрозумів її веселоців. Якщо, зважаючи на дуже непросту ситуацію у регіоні, тут дійсно розташовується протиповітряна оборона, це вже не жарт... Не збирався сміятися й голова сільради, який енергійно крокував вздовж стіни у кабінеті й сердито вичитував похнюпленого відвідувача.

— Ти чим ото думаєш, коли це затівав? — питає, не чекаючи на відповідь. — Ну якби діти так робили, я б не здивувався, бо в них у цьому віці руки самі до шкоди тягнуться... І що мені тепер потерпілим казати? Що у нас свободи слова та інформації немає (я нашорошив вуха)? А з тобою що накажеш робити?

— Іва-а-ановичу, я вже казав, все поладжжу, — неохоче озвався дядько.

Голова тільки махнув рукою і підключив до бесіди й мене: — Знайомтеся — маршал і водночас рядовий місцевих військ ППО, — показав на чолов'ягу, який враз почервонів, немов кепка, яку він бгав у руках.

— У вас є ППО? Тобто своя протиповітряна оборона? — закономірно вихопилося в мене.

— Так, ППО, — лукаво посміхнувшись, почав голова. — Та он нехай сам скаже. Семене, що у нас є? Тобто було...

— ППО, — зиркнувши з-під лоба, ще глибше зітхнув він. — Протипутінська оборона... А що тут такого?

Голова затарабанив пальцями по столу. Задумався.

— Підіть побесідуйте з ним, — порадив. — Бо мені й справді зараз дуже ніколи.

— А що? — знову перепитав Семен, коли ми зігнали горобців і всілися на лавочці під тінистим горіхом у дворі сільради. — У нашому селі та й у всіх сусідських нині транслюють тільки півтора українських канали, а всі інші — російські. Ну, а путінська пропаганда пре звідусіль і, самі знаєте, що верзе! Навіть нормальні люди від неї, немов почманіли! За інших взагалі мовчу, — він провів поглядом миршавого рудого кота, який приніс щось у зубах та почав снідати під лавкою, і продовжував. — Але є й приємні випадки. Он у сусідки Верки зіпсувався «ящик» і тепер людину як підмінили! Якийсь тиждень минув, а вона вже не каже, як раніше, «київська хунта», «українські карателі», «бандерівці», «фашисти»... Розумієте, до чого ведуть?

Дядько каже, що загорівся ідеєю створити у селі «війська протипутінської оборони», згадавши випадок з дитинства. Якось, згадає він, хлопці ввечері товклися попід вікнами хати дівчини, яку не випускав на вулицю батько, а коли втікали, зачепили розтяжку від телеантени. Остання впала на паркан, а розлючений батько дівчини, який саме дивився футбол, з криками та замашною ломакою гнав за шкідниками аж до околиці... Отож, використовуючи згаданий досвід, війська ППО і почали діяти — тобто захищати селян від згубного впливу російських телеканалів.

— Невже почали спеціально валити всі підряд телеантени? — не повірив я.

— Що ви, їй-бо, як маленький, — заспокоїв Семен. — Звичайно, ні. Спершу склав план і позначив будинки тих земляків, які найбільше потерпають від путінської пропаганди. А далі, як стемніло, почав діяти.

Рудий кіт десь пішов за добавкою, а Семен також додав інформації: — Антени я нікому не звальював. Тим паче, що в декого «тарілочки» аж на даху, а хіба я Карлсон? — засміявся з власного дотепу. — Але телевізійні кабелі перерізав, — підтвердив уже серйозно. — А що? Вони, значить, на нас отаку брехню вивалюють, а ми будемо спокійно дивитися? Тому кілька ночей і займався протипутінською обороною.

— А чим тримали оборону? Не големи ж руками?

— Не големи, — погодився він. — У рукавицях. Із секатором. Його Іванович забрали, — показав у бік сільради. — Тепер он кажуть, за ремонт мені доведеться заплатити. Та грець із ним! Але хіба не можна було десь «нагорі» агресивні канали нормально відключити? І не довелось б мені чи ще комусь ходити вночі попід дворами із секатором... Чи вони не бачать, що ми все дужче й дужче потерпаємо від цієї брудної інформаційної війни?..

Я мовчав, немов кіт, який повернувся до лавочки і тепер облизувався і ретельно вмивався. А сумного народного месника, організатора сільських «військ ППО», який так і не дочекався від мене відповіді, тим часом знову покликали до сільради. Але, як не крути, а проблема була й залишається, бо з путінською пропагандою таки треба щось робити. Нагорі, якщо не хочемо, щоб народ узявся за секатори...

Росіяни можуть забути про безвізовий режим з ЄС

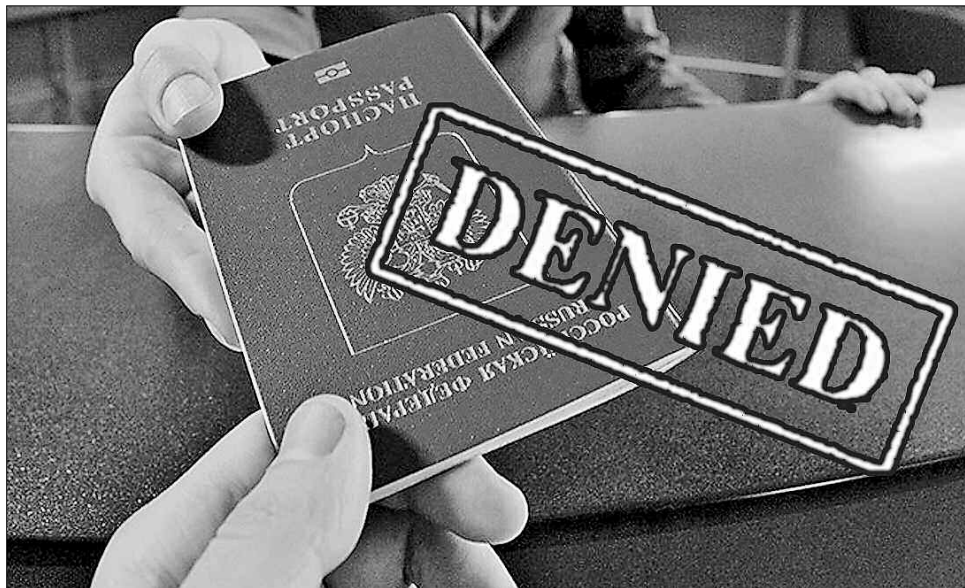
ГЕОПОЛІТИКА. Євросоюз не хоче бачити Москву серед своїх стратегічних партнерів

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Рішення Євросоюзу про припинення стратегічного партнерства з Росією засвідчило, що своєю політикою Володимир Путін загнав власну країну в глуху міжнародну ізоляцію. Про це в коментарі «УК» заявив старший аналітик Групи глобальної розвідки «Geostategy» Володимир Денисюк.

Термін «стратегічне партнерство» щодо країн, котрі не є членами ЄС, має конкретне наповнення. Таке партнерство між Росією та ЄС було започатковано у 1994 році за Бориса Єльцина та зафіксовано у спеціальній угоді про партнерство і співробітництво між РФ та Євросоюзом.

У 2005 році Москва і Брюссель домовилися реалізовувати стратегічне партнерство через співпрацю за чотирма напрямками: економіка, безпека, правосуддя і наука та освіта, що у майбутньому мало б сприяти інтеграції російського суспільства у демократичний європейський простір. Проте після заяви ЄС, озвученої главою європейською дипломатії Федерікою Могеріні про припинення страте-

Результати військової агресії проти України відчують на собі прості росіяни

гічного партнерства з Росією, Москва надовго забуде про свої євроінтеграційні плани, вважає Володимир Денисюк.

«Тепер російський бізнес може не розраховувати на освоєння ринків ЄС, співпрацю Москви і Брюсселя у сфері безпеки поховано на роки, російська молодь втратила можливість навчатися у європейських вишах за програмами студентських обмінів», — зауважив експерт. Проте головним негативним наслідком цього рішення ЄС для

Росії, на думку Володимира Денисюка, є те, що «145 мільйонів росіян втратили перспективу безвізових подорожей до країн Євросоюзу», а саме лібералізація візового режиму між Росією і ЄС була донедавна головним предметом переговорів під час двосторонніх самітів. «Тобто результати військової агресії проти України відчують на собі прості росіяни, зокрема молодь, і подякувати за це вони можуть своєму президентові», — сказав Володимир Денисюк.

До речі, за інформацією групи Geostategy, консульські відділи посольств країн ЄС у Росії категорично відмовляються приймати на розгляд візові заяви від жителів Криму, які отримали російське громадянство після анексії півострова. «І хоч російська влада почала видавати паспорти в Криму з номерами інших регіонів Росії, європейські дипломати швидко розкусили цю хитрість», — сказав Володимир Денисюк.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ВІТАННЯ

3 нагоди Дня нотаріату

Шановні нотаріуси!

Щиро вітаю Вас із професійним святом!

Нотаріат — це великий здобуток світової цивілізації, який відображає у своєму розвитку становлення правової культури людства.

Нотаріуси є професіоналами високого рівня — кришталеві чистими, з високим відчуттям обов'язку перед співвітчизниками, фахівцями, які поєднують у собі компетенції правознавця і соціального працівника. Адже у нотаріусів особливий суспільний статус: якщо судді вирішують спори, то нотаріуси прагнуть їх уникнути.

Дякую Вам, дорогі нотаріуси, за Вашу працю і відданість справі.

Зичу миру, успіхів, безперервного вдосконалення.

З повагою

Прем'єр-міністр України Арсеній ЯЦЕНЮК

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

На виконання Законів України «Про природні монополії», «Про електроенергетику» і «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Утворити Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

2. Призначити ДЕМЧИШИНА Володимира Васильовича Головою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

3. Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

1) подати пропозиції щодо призначення на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

2) внести у двотижневий строк проект Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, а також пропозиції щодо граничної чисельності працівників Національної комісії.

4. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк:

1) забезпечити вирішення в установленому порядку питання передачі Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, бюджетних призначень на виконання функцій державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

2) вирішити питання щодо розміщення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

3) привести свої рішення у відповідність із цим Указом.

5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
27 серпня 2014 року
№ 694/2014

ПРЯМА ЛІНІЯ «УК»

Чи надішлють чоловікові повістку?

«Третя черга часткової мобілізації. Що потрібно знати тим, хто отримав повістку?» — такою була тема «прямой лінії» «УК» 2 вересня, під час якої на запитання читачів відповідав заступник начальника мобілізаційного відділу мобілізаційного управління Головного управління оборонного та мобілізаційного планування Генерального штабу ЗСУ полковник Олександр ПРАВДИВЕЦЬ. Ось одне із запитань на «прямую лінію».

Ангеліна Вікторівна, м. Київ:

Моєму чоловікові 54 роки, він в армії не служив, але військовозобов'язаний, в інституті навчався на військовій кафедрі. Чи очікувати йому повістку, і чи можуть забрати в зону АТО людину, яка весь час працювала в готельному бізнесі й нічого з військової справи уже не пам'ятає?

— Військкомати працюють із призовниками і військовозобов'язаними. Якщо чоловікові 54 роки, то він уже не має статусу військовозобов'язаного. Нині таких людей можна поновити на військовому обліку лише за принципом добровільності. Тобто чоловік, якщо має таке бажання, приходить до військкомату, пише заяву, військкомат його направляє до військово-лікарської комісії. Якщо вона постановить, що людина придатна, тоді вирішуватимуть, куди її направити.

СПІВЧУТТЯ

Колектив Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ» глибоко сумує з приводу передчасної смерті завідувача відділу інформації на закордон Головної редакції зарубіжної кореспондентської мережі та інформації на закордон, високопрофесійного і талановитого перекладача МЕЛЬНИКА Андрія Володимировича. Висловлюємо найщиріші співчуття рідним, близьким та друзям покійного.

Світла пам'ять про нашого колегу, патріотичну і чуйну людину, доброго друга залишиться назавжди у наших серцях.

УРЯДОВИЙ КОНТАКТНИЙ ЦЕНТР ПОВІДОМЛЯЄ

Хто підвезе учня до школи?

НА ЧАСІ. Батьків турбує організація навчально-виховного процесу

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

За роки незалежності України система освіти змінювалася. Та хоч реформування відбувалося за європейськими моделями, проблеми галузі залишилися вітчизняними.

За інформацією управління взаємодії з громадськістю Урядового контактного центру, з початку року на урядову телефонну «гарячу лінію» з питань освіти надійшло понад 8500 звернень. Найбільше «шкільних» проблем. Скільки говорять про підвезення до шкіл сільських дітей! Додзвонювачі нарікають на неефективність самої програми «Шкільний автобус».

Однак нерідко причина складнощів — нестача своєчасного контролю стану підвезення учнів до освітніх закладів. Так, заявник зі Скадовського району Херсонщини звернувся з проханням відновити регулярне безоплатне перевезення школярів до Птахівської загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів. Він повідомив, що батьки за власні кошти оплачують проїзд

дітей: свого транспорту школа не має, а перевозить учнів приватний підприємець. Департамент освіти і науки, молоді та спорту Херсонської облдержадміністрації розглянув звернення і повідомив, що перед цим перевізником виник борг. Зворотним зв'язком встановлено, що нині заборгованість погашено і безоплатне перевезення учнів згідно з графіком налагоджено.

А жителька Любашівського району Одещини просила посприяти із проведенням ремонту в навчально-виховному комплексі «ЗОШ І—ІІІ ступенів — ліцей». Зокрема її турбувало, що роздягальня спортзалу належно не облаштована, немає навіть лавок для сидіння, стадіон не обгороджено тощо. Звернення розглянула Любашівська райондержадміністрація. Об'єкти відремонтовано.

Батьків та родичів багатьох дошкільнят турбує дефіцит місць у дитсадках, непрозора, на їхню думку, електронна черга, незаконні «добровільні» внески тощо. А ще те, що занедбані роками передані в оренду комерційним структурам комунальні

дитсадочки відроджуються дуже повільно. За статистикою, потрібно понад 15 мільйонів гривень на відновлення одного садочка. А доступної альтернативи немає.

Жительку Харкова, яка збиралася записати свою шосту дитину в електронну чергу до дитсадка, обурило, що на спеціальному сайті загальної міської електронної реєстрації немає пільгової категорії «багатодітні». Клопотанням опікувався департамент освіти Харківської міськради. Дитину зареєстровано в електронній черзі з наступним зарахуванням до дитсадка.

Понад 800 звернень на урядову телефонну «гарячу лінію» стосуються системи вищої освіти. Перші кроки нової влади у реформуванні галузі суспільство підтримує. Небайдужі дозвонювачі, серед яких і люди, які навчалися за кордоном, радять, як найефективніше інтегруватися у європейську освітню систему. Громадськість непокоїть корупція, яка досі існує у вишах, якість і вартість навчання, правомірність відмови вишів у наданні направлень для проход-

ження практики, порядок переведення до інших ВНЗ тощо.

Заявниця з АР Крим звернулася від імені сина-першокурсника Кримського республіканського інтернату-ліцею з підвищеною військово-фізичною підготовкою (м. Алушта). Жінка зауважила, що ні вона, ні син не бажають приймати російське громадянство, і просила допомогти у переведенні сина до Київського військового ліцею ім. Івана Богуна. Звернення розглянув департамент військової освіти та науки Мініборони. Нині юнак навчається в обраному військовому навчальному закладі.

Загалом за період з 25 по 31 серпня на урядову телефонну «гарячу лінію» надійшло 21967 дзвінків, через Інтернет зареєстровано 282 звернення.

☎ 0-800-507-309

Урядова телефонна «гаряча лінія» працює цілодобово.

044-284-19-15 —

для жителів м. Києва.

+380 44 284-19-15 —

для громадян, які перебувають за кордоном.

Веб-сайт Урядового контактного центру www.ukc.gov.ua

Одеса-220: ювілей високої напруги

Іван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ДО ДАТИ. Відзначити 220-й день народження Одеси вирішили так, щоб за змогою зняти щоденну напругу. Тож і певні поправки на поточний момент зробити довелося. Відмовилися від святкового салюту — не до салютів нині. Традиційний рок-фестиваль «Пікейні жилети», що свого часу збирав такі популярні ще з радянських часів групи, як «Чайф», «Аліса» та «ДДТ», цього разу на своїх афішах має лише кілька маловідомих місцевих та київських команд. Усю виручку тут вирішили переказати на користь АТО.

Хоч концертна програма свята цього року трохи скромніша, ніж зазвичай, масштаби ювілею все-таки цілком відповідають даті. По-перше, триватиме святкування цілий тиждень. Важко навіть перелічити всі ті виставки, концерти, ярмарки та фестивалі, що відбуватимуться цими днями не лише у центрі міста, а й на його околицях.

Чи не головна фішка Одеси-220 — відреставровані до ювілею пам'ятки, споруджені дитячі майданчики та шкільні стадіони. Одеський міський голова Геннадій Труханов зауважив, що «з огляду на непросту ситуацію в країні, в суспільстві були різні думки з приводу проведення Дня міста». Нагадаємо, цього річн Гуморину на офіційному рівні не проводили. На День

Фото автора

З урочистого підняття прапора міста розпочалося святкування дня народження Одеси

міста просто змістили деякі акценти.

«Ми вирішили значно зменшити кількість концертів і зробити акцент на наведенні в місті ладу», — зауважив міський голова.

У межах програми «Одеський дворик» облаштували кілька двориків у різних куточках міста. Відкрили після реконструкції алею дендропарку Перемоги, Карантинну аркаду в парку ім. Шевченка та світломузичний фонтан у Міському саду, який цими святковими днями й покаже одеситам свою першу оновлену виставу.

«Головне сьогодні — зберегти мир в Одесі, — підкреслив Геннадій Труханов, — а далі в нас усе налагодиться».

У тому, що саме так буде, мала б переконати й історія Одеси, яка, попри молодий як для українського міста, вік, вже має кілька сторінок, коли одесити переживали лихі часи. Саме історія міста а не просто розваги, стала цього року темою святкової програми. На честь людей, що уславили місто вже в межах новітньої історії, нині в Одесі відкрили Алею Зірок на кшталт голлівудської. Першими тут залишили свої

імена Ісаак Бабель, Юрій Олеся, Анна Ахматова, Кіра Муратова та Михайло Жванецький.

А найвишуканіший подарунок Одесі підготували французи. Вони спеціально до 220-го ювілею міста вивели унікальний сорт троянди одеська. Квітка добре пристосована саме до одеських кліматичних умов, і, як задумали її творці, символізує вічну молодість і красу Чорноморської Пальмири, а її унікальний кораловий відтінок віддзеркалює життєлюбність, оптимізм та невгасиму енергію одеситів.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Плакати нам тепер ніколи, треба працювати

СИТУАЦІЯ. *Визволений Лисичанськ оговтується після боїв, приймає численних переселенців і вимагає з'ясувати долю української гуманітарної допомоги*

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

На подвір'ї Лисичанської міської організації Товариства Червоного Хреста багатолодно. Тільки-но прибув через Северодонецьк яскраво-жовтий мікроавтобус з гуманітарним вантажем від вірменської діаспори. Співробітники та волонтери розвантажують макарони та воду, борошно та соняшникову олію, миючі засоби. Вимушені переселенці — сумні гості міста — прилаштовуються до черги на отримання допомоги.

Коротко стрижена сивоволоса жінка суворо звертається до нас, дізнавшись, що журналісти: «У квітні народилися онуки-близнюки, а «дитячих» виплат немає. У сім'ї — п'ятеро і лише одна моя пенсія. Доводиться дуже скрутно!» Співробітники Червоного Хреста ведуть балакучу даму без черги отримати «пайок». Але тут починають гарячкувати інші переселенці. «Ми всі бачили, як до міста приїхали кілька фур з гуманітарною допомогою з Києва. Кажуть, там і памперси є, і молочні суміші для немовлят. Де вони? Чому не роздають?» Ці запитання нині лунають не тільки в Лисичанську, а й у Старобільську і Кременній.

Золото або фуфайка?

«Найважче було пережити бої за визволення міста. Кілька днів просиділи у підвалах. І перші люди, які приїхали до нас, у Червоний Хрест, просили просто хліба. А перші буханки нам привезли з Северодонецька та одразу 255 штук. І за два дні їх роздали. Люди брали хліб, плакали і дякували. Обіймали та цілували мене за хлібину. І тепер ми щодня роздаємо по три десятки булок», — згадує події перших днів після звільнення Лисичанська медсестра міської організації Товариства Червоного Хреста Ніна Поліщук.

Слухаєш розповідь і ніби бачиш кадри з військової кінохроніки. «Та ні, мій тато весь час повторював «Доню, це не війна», — не погоджується з моїми враженнями Ніна Анатоліївна. — Він усю Другу світову пройшов, йому 91 рік. Під час нинішніх обстрілів не хотів йти з дому до останнього. А коли всі вікна винесли, прибіг до мене в підвал. І навіть коли він з нами в підвалі сидів, казав: «У війну такого не було!» Бо, мовляв, під час тієї війни міста не бомбили такими руйнівними снарядами.

Ми всі багато чого переоцінили та переосмислили останнім часом, продовжує Ніна Поліщук. У підвалі з нами сидів хлопець. Він вийшов було в гараж, хотів вигнати машину і вивезти сім'ю. А тут якраз обстріл.

В офісі Червоного Хреста усю гуманітарну допомогу ділять по-чесному

Вибуховою хвилею його відкинуло так, що прокинувся тільки в оглядовій ямі та ледь вибрався з-під завалу. Каже, таке нервове тремтіння пробирало, що, думав, ніколи не зігріється. Кинувся додому. І перше, що схопив, це фуфайку. Ані про золото не згадав, ані про гроші та документи, тільки зірвав з вішалки одяг, щоб зігрітися.

Води, газу, світла в місті не було до того часу вже тиждень. Усі їсти готували на багатті у дворах багатопверхівок. Стосунки поміж людьми стали дуже дружніми, взаємодопомога була у всьому. Хтось виходить, варить суп і кричить всім: «Давайте, йдіть їсти! Несіть свої тарілки». І люди несли в кого що є. Накривали спільний стіл у дворі. Так було у нас на вулиці Свердловська, 367.

А діти мої сиділи у бомбосховищі на «Пролетарці». Я варила борщ і бігала до них, носила борщ та чай відрами, адже там не тільки мої діти були. Прийду, а вони плачуть, позамерзли, і тягнуть до мене

ручки: «Бабуся, дайте борщу хоч трішечки». В таку хвилину насправді думаєш не про золото та гроші, а тільки, щоб люди були живі. «І не дай Боже бачити голодних дітей! Життя людське і мир — ось що найдорожче!» — каже Ніна Анатоліївна, а в самої очі на мокром місці.

Проте плакати тепер їй ніколи. Черга за гуманітарною допомогою збиралася численна. До списку місцевого управління ДСНС вже внесено 804 прізвища. А олії, наприклад, привезли всього 66 пляшок. Як розподілити їх серед усіх? Придумали роздавати по півлітрівці на дві сім'ї, якщо оселилися по сусідству. Або роздавати по половинці, якщо знайдеться чиста тара.

Так само (по-братськи!) ділили овочі — це була допомога від невідомого монастиря. Картоплю і капусту привезли вночі, коли нікого в офісі Червоного Хреста не було, відвантажили біля ганку і навіть записку не залишили. Крупи та курей, що привіз міський голова Чер-

кас, розвантажували усім миром — одна матуся з дитячими візочками чергувала, а всі інші мішки тягали. Сало привезли баптисти з товариства «Брати у Христі», багато чого заготовили ще напередодні подій самі співробітники Лисичанського Червоного Хреста (близько тонни круп, цукру, тушонки).

Сарафанне радіо серед нужденних працює так, що проїзд-прохід кожної машини з гуманітарною допомогою контролюють сто очей.

Взагалі, сарафанне радіо серед нужденних працює так, що проїзд-прохід кожної машини з гуманітарною допомогою контролюється у сто очей. І відразу ж люди з'являються на подвір'ї Червоного Хреста.

Куди поділися фури з Києва?

Це питання довелося з'ясувати навіть на нара-

ді у міському виконкомі. «Дійсно, гуманітарну допомогу від українського уряду спочатку привезли до Лисичанська. Всі бачили фури, але річ у тім, що наше місто настільки зруйноване, що не знайшлося вцілілих складських приміщень, хоча б без дір'явих дахів. І тому фури з гуманітаркою спрямували до Северодонецька, який постраждав значно менше, — розповідає голова Лисичанського міського Товариства Червоного Хреста Тетяна Бабич. — Там вантаж опечатали представники Міжнародного комітету Червоного Хреста. І він поки зберігається, нікому його не роздають. Чому не видають, не знаємо навіть ми, представники українського Червоного Хреста».

Тетяна Бабич намагається говорити спокійно, хоча їй це ледве вдається. Бо саме їй доводиться вислуховувати звинувачення від людей. Фури з допомогою бачили всі, чули, що там довгоочікувані тушонка і масло, дитяче харчування та памперси. Але поки роз-

Згідно з офіційним коментарем, на сьогодні співробітники МКЧХ, додержуючись свого принципу діяльності, проводять оцінку соціально-економічної ситуації серед населення, тобто намагаються проаналізувати кількість людей, котрі потребують допомоги, визначити місцевості, де найбільше нужденних людей. І з огляду на реальні цифри будуть вирішувати, де і як починати діяти. Представники МКЧХ взаємодіють з Українським Товариством Червоного Хреста і з владою на місцях.

У місії особливо підкреслили, що розподілятиметься не тільки гуманітарна допомога українського уряду, а й та, що отримана міжнародними каналами. МКЧХ зі свого боку планує почати масштабне надання власної допомоги, придбаної саме цією організацією.

За словами співробітників місії, днями представники МКЧХ побували в окупованому Луганську. Вони провели там кілька днів, вивчаючи обстановку та аналізуючи ситуацію. Крім того, вперше проведено акцію, відому під назвою «У доброму здоров'ї». Оскільки в окупованому місті немає мобільного зв'язку і не працюють стаціонарні телефони, родичам, які перебувають за межами міста, неможливо зв'язатися з ріднею, яка залишилася в Луганську. Представники МКЧХ передали населенню бланки, які в міжнародній практиці називаються «У доброму здоров'ї». Люди могли їх заповнити і залишити контактні телефони своїх рідних, а також написати тексти короткого повідомлення для них. За кілька днів було зібрано 56 таких листів. І тепер волонтер Українського національного Товариства Червоного Хреста передає ці повідомлення адресатам. Робота дуже важка насамперед морально, адже доводиться вислуховувати, здавалося б, хорошу звістку, але без сліз не обходиться.

...Тим часом до Лисичанського Червоного Хреста прийшли пішки з Первомайська два хлопчики 14 і 16 років. Йшли три доби, аби вийти з-під обстрілів. Були вже чорні від втому і сірі від дорожнього пилу. Їх нагодували, одягнули і влаштували до місцевого гуртожитку. Взагалі тільки в Лисичанську чисельність тимчасових переселенців з територій, де точаться бойові дії, стрімко зростає — щоденно приблизно на 250 осіб. Продовжують тікати люди з Луганська. І порятунку шукають саме в будівлях під знаком Червоного Хреста.

У гуманітарному вантажі продукти, дуже потрібні переселенцям

ФІНАНСИ

Як один мужик двох генералів прогодує?

РЕФОРМИ. *Експерти вважають, що солідарну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування потрібно розвантажувати за рахунок пільговиків*

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

«Найкраще за все зустріти старість у Швеції. Її трирівнева пенсійна система забезпечує середню пенсію на рівні 2 тисяч доларів», — каже експерт з пенсійних питань програми розвитку пенсійного сектору USAID/FINREP-2 Наталія Горюн.

Згідно з рейтингом організації Help Age International «У якій країні найвигідніше зустріти старість?», до трійки лідерів, крім Швеції, входять Норвегія та Німеччина. А ось Китай, наприклад, у ньому посідає 35-е місце, Грузія — 37-е, Польща — 62-е, а Україна — 66-е. Росія в цьому рейтингу на 78-му місці, Танзанія — на 90-му, Афганістан — на 91-му.

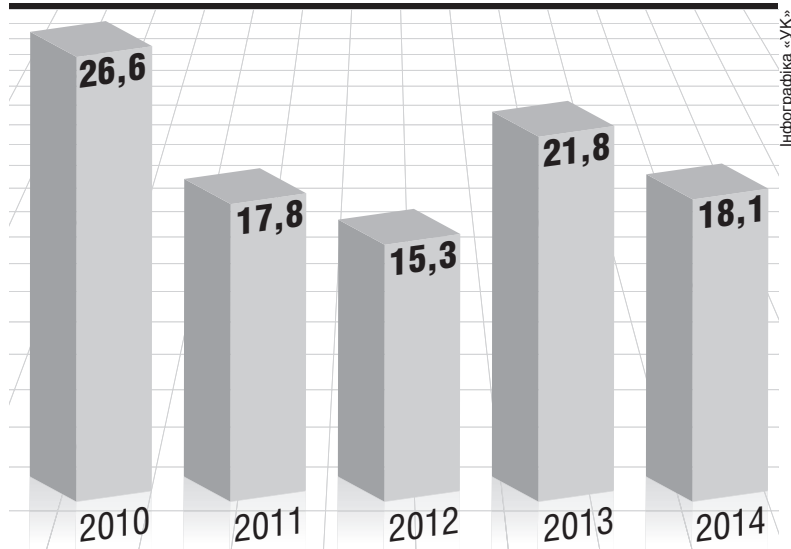
Отже, щоб українці наблизилися хоча б на кілька кроків до щасливої старості, потрібно ще багато працювати.

Три кити

Як відомо, система пенсійного забезпечення в Україні складається з трьох рівнів. Перший рівень — це солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Другий — накопичувальна (акумуляція коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді — НФ або у відповідних недержавних пенсійних фондах — НПФ). Але до цього часу ця система в Україні не впроваджена. Третій рівень — добровільна участь громадян, роботодавців та їх об'єднань у системі недержавного пенсійного забезпечення, що діє з 2004 року. Зокрема у недержавних пенсійних фондах українці можуть формувати свою «додаткову» до державної пенсію.

Утім, похвалитися популярністю серед українців НПФ поки що не можуть, так як люди надають перевагу інвестуванню коштів у нерухомість та депозити. За даними Нацкомфінпослуг, станом на 31 березня цього року в Україні зареєстрований 81 недержавний пенсійний фонд. Загальна вартість їхніх активів збільшилася на 30,4% порівняно з січнем-березнем 2013 року до 1,6 мільярда гривень. Кількість учасників НПФ становить лише 849,6 тисячі осіб.

Дефіцит бюджету Пенсійного фонду України (млрд грн)

Джерело: програма розвитку фінансового сектору USAID/FINREP-2

Питання впровадження другого рівня є дискусійним. З одного боку, його «довгі» пенсійні гроші дадуть змогу ринку капіталу краще розвиватися, з іншого — дехто з експертів вважає, що для впровадження другого рівня ринку потрібно досягти певного рівня. В Україні однією з умов введення накопичувальної системи є брак дефіциту в Пенсійному фонді України (ПФУ). Але з моменту дії системи пенсійного страхування лише три роки не було дефіциту в ПФУ (у 2004, 2007, 2008 рр.).

«Наступний етап пенсійної реформи — запровадження накопичувальної системи пенсійного забезпечення — можливої тоді, коли зростання ВВП України становитиме не менш ніж 2% протягом двох років поспіль. На сьогодні таких показників немає, тому про перехід до другого етапу пенсійної реформи говорити передчасно (торік зафіксовано нульове зростання економіки, тому перехід можливий не раніше 2016 року», — зазначає міністр соціальної політики Людмила Денісова.

Отже, перехід до другого рівня знову відкладається. «Створення єдиного Накопичувального фонду, що передбачено нинішнім законодавством, не є доцільним, у зв'язку з великими ризиками політичного та адміністративного впливу на напрями використання таких коштів. Ми

вже маємо досвід створення установ з подібною структурою управління, який свідчить про неефективне та непрозоре використання ними державних фінансів. Обов'язкові пенсійні внески на другому рівні повинні направлятися до недержавних пенсійних фондів, які виконуватимуть функцію щодо їх інвес-

до катастрофічної ситуації у ПФУ (нині ПФУ несе витрати, які становлять 60% держбюджету). Тому порушувати баланс надходжень та виплат до ПФУ надалі небезпечно.

У березні цього року уряд прийняв жорсткі заходи щодо оптимізації витрат ПФУ. Було зменшено дефіцит Пенсійного фонду, який на початок року становив майже 22 мільярди гривень, до 18,1 мільярда. Це було здійснено шляхом заморожування розмірів пенсій на 2014 рік (мінімальна — 949 гривень, максимальна — 9490 гривень), введення оподаткування суми пенсії, що перевищує 10 тисяч гривень, 15%-м податком, зупинення щорічного підвищення пенсій у зв'язку із зростанням середньої зарплати по країні. Крім того, відновлено 0,5%-й збір до ПФУ з операцій із купівлі іноземної валюти та збільшено частину єдиного внеску, що спрямовується на пенсійне страхування (з 85,5 до 88,3%). «Пенсійну» економію відчули також держслужбовці, депутати, судді, прокурори та військовослужбовці надстрокової служби, яким розрахункову величину обчислення розмірів пенсій знизили на 10% до 70%.

На сьогодні в Україні на 10 працюючих припадає 9 пенсіонерів, тому навантаження на платників пенсійних внесків велике. За оцінкою Інституту демографії та соціальних досліджень, у 2025 році один працюючий утримуватиме 1 пенсіонера. А якщо у 2050 році пенсіонерів буде більше, ніж працюючих, навантаження на солідарну пенсійну систему збільшиться.

тування та накопичення», — вважає директор департаменту регулювання та нагляду за установами накопичувального пенсійного забезпечення Нацкомфінпослуг Кирило Бережний.

Чим небезпечний популізм

У нашій країні перед кожними виборами до органів центральної влади, на хвилі «загравання» влади з народом, підвищувалися пенсії, що не було підкріплено фінансово і призвело

На сьогодні в Україні на 10 працюючих припадає 9 пенсіонерів, тому навантаження на платників пенсійних внесків велике. За оцінкою Інституту демографії та соціальних досліджень, у 2025 році один працюючий утримуватиме 1 пенсіонера. А якщо у 2050 році пенсіонерів буде більше, ніж працюючих, навантаження на солідарну пенсійну систему збільшиться. «Вже сьогодні важливо робити якісь кроки, щоб дозволити молодим заробити відповідну пенсію. Цей механізм може бути

закладений при впровадженні другого рівня накопичувальної пенсійної системи як вихід із становища, що склалося», — вважає Наталія Горюн.

Додатковим навантаженням на солідарну пенсійну систему є дострокові пільгові пенсії. Хоча вважається, що роботодавець має фінансувати виплату цієї пенсії, але на практиці, за оцінкою експертів, він компенсує лише 60% витрат, а інші витрати лягають на ПФУ, тобто на інших платників. Тому одним із способів «розвантаження» солідарної системи є переведення пільгових пенсій до накопичувального рівня. Мінсоцполітики пропонує, щоб роботодавці платили туди внесок за рахунок тих працівників, які мають шкідливі та важкі умови праці. Передбачається збільшити розмір єдиного внеску залежно від категорій працівників. Зокрема на користь осіб з особливо шкідливими умовами праці (за списком №1) — на 15% бази нарахування єдиного внеску, осіб з важкими умовами праці (за списком №2) — на 7% бази нарахування єдиного внеску, осіб, які зайняті в окремих професіях у сільському господарстві та текстильних виробництвах, — на 4% бази нарахування єдиного внеску.

Експерти проекту FINREP-2 пропонують поширювати нову систему на всі пільгові категорії (крім шахтарів) та на держслужбовців. А також дозволити працівникам, за бажанням, сплачувати додаткові внески самостійно. А ще треба скорочувати перелік пільговиків, підвищувати пільговий пенсійний вік.

Нині більшість українців не вважають свої пенсії справедливою оцінкою їхньої праці. Моя знайома, яка неодноразово провела виставки своїх картин у Польщі, розповідала, що там, наприклад, художник отримує від держави, крім основної пенсії, додаткову, за внесок у розвиток мистецтва. А вже він десятиліттями виховував смак до мистецтва у людей, купував на свої кошти фарби, полотна...

Лише орієнтація на людські цінності та подолання значних розривів між пенсією пересічного українця та представника «пільгових» прошарків суспільства дадуть змогу нашій країні наблизитися до гідної пенсії.

Інвестори зацікавилися українськими бондами

БОРГОВА ПОЛІТИКА. *Зростає інтерес нерезидентів до вітчизняних держоблігацій*

Вікторія БОРИСОВА
для «Урядового кур'єра»

Уряд України в середині серпня через «Дойче Банк» розмістив облігації внутрішньої держпозики (ОВДП) на суму, еквівалентну 200 мільйонам доларів на 2,5 року під 19% (у гривні). Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк заявив:

це означає, що інвестори вірять у те, що в Україні буде стабільність і не буде значних коливань курсу. Це показник позитивний.

«Доходності розміщених бондів дещо вищі за дохідність розміщення стандартних дворічних ОВДП (16,75% — 17%), але перебувають на рівні доходності на купівлю ПДВ-ОВДП, які

мають приблизно такий самий термін до погашення облігації (2,2 року). Але ще важливішим є самий факт інтересу нерезидентів до внутрішнього ринку державного боргу України. Залучення іноземних інвесторів дещо розігріє ринок і дасть змогу в майбутньому знизити вартість залучення», — вважає керівник

проекту Cbonds.Info Сергій Ляшко.

Зазначений випуск продовжив ринкову криву прибутковості до 2,5 року і встановив новий орієнтир доходностей на цей термін. На думку старшого фінансового аналітика групи «Інвестиційний Капітал Україна» (ICU) Тараса Котовича, це послужило

позитивним сигналом для інвесторів, оскільки зумовило деяке звуження спрейдів з єврооблігацій і зниження доходностей. Інтерес до цього випуску ОВДП викликаний порівняно високою прибутковістю, яка перевищує очікування щодо девальвації гривні і відповідно, навіть з урахуванням девальвації, пере-

вищує доларові доходності зі значно меншими ризиками. А якщо інвестори очікують зміцнення гривні, то прибутковість інвестиції буде ще більшою. Цілком можливо, що нерезиденти сподівалися на активнішу торгівлю ПДВ-облігаціями, але так і не дочекалися її і надали перевагу звичайним ОВДП.

ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС

Вітчизняний бізнес іде на Чорний континент

ПЕРСПЕКТИВА. Експортні потоки та зовнішньоекономічні зв'язки України треба частково переорієнтувати з Митного союзу на ринки Африки

Галина РАДІОНОВА,
Марина ШАШКОВА
для «Урядового кур'єра»

Таке переконання висловили учасники круглого столу «Україна та Африка: досвід та перспективи співпраці», що нещодавно проходив у Національному інституті стратегічних досліджень (НІСД). За словами дипломатів та бізнесменів, які працювали на Африканському континенті, часу на це залишилось небагато — від півроку в деяких країнах і напрямках до п'яти-семи років. Адже економіка Африки після завершення боротьби з неоколоніалізмом та військових дій розвивається прискореними темпами. Купити квиток у касі і вскочити у потяг, який от-от рушить, день у день стає дедалі важче, образно зауважили вони.

Орієнтир на молодих левів

Лише з 2000-го по 2010 рік сировинний сектор забезпечив континенту 24% загального зростання ВВП. Нині у деяких країнах, таких як Південно-Африканська Республіка (ПАР), Маврикій, Ботсвана, рівень ВВП на душу населення вже перевищує той, що є в Україні. Є країни, яких називають молодими левими за їхні помітні економічні стрибки насамперед завдяки природним ресурсам. Це Нігерія та Ангола, з якими ми активно працюємо, розповів завідувач відділу зовнішньоекономічної політики НІСД Олександр Шаров. Є й такі, що працюють лише за концесійними угодами (Гвінея, Замбія, Зімбабве). А є зовсім бідні й нерозвинені. Та чимало з них згодом піднімуться і стануть гарним ринком збуту зокрема для нашого продовольства, продукції машинобудування, металів тощо.

Не треба забувати, що Африка володіє 10% світових запасів нафти і виробляє її майже стільки, скільки Іран, Венесуела та Мексика разом узяті. І за прогнозами експертів, до 2020 року на неї припадатиме близько 15% світового виробництва нафти. Це робить континент перспективним для інвестицій. Передбачається, що до 2030 року на акваторії Тропічної Африки припадатиме понад 30% всіх світових капіталовкладень у розробку сировинних ресурсів континентального шельфу. А також що у найближчі роки доходи від продажу нафти зростуть до 300 мільярдів доларів за рік. Африка навряд чи стане світовим економічним лідером, але напевне буде платоспроможним майданчиком та потужним постачальником природних ресурсів на десятиліття років.

Уже тепер ринок Субсахарської Африки один із найбільш динамічних у світі. Лише за останні п'ять років імпорту у цей регіон зріс із 222 мільярдів доларів (2009 рік) до 327 мільярдів. При цьому найбільшими імпортерами стали ПАР (103,5 мільярда), Нігерія (47,8 мільярда), Ангола (22,1 мільярда) та Кенія (16,2 мільярда).

Український бізнес відчув ці віяння і вже активно працює в Африці попри брак потужної дипломатичної та економічної підтримки держави. У 2013 році 3,1% зовнішньоекономічних операцій припадало на Африку, а це близько 6 мільярдів доларів з абсолютно переважачим позитивним сальдо на нашу користь. А за п'ять місяців 2014-го — 5%, зауважив директор департаменту Близького Сходу та Африки МЗС України, Надзвичайний і Повноважний посол України у Гвінеї (2007—2013), Сенегалі (2008—2013), Республіці Кот-д'Івуарі (2009—2013) Андрій Заяць.

Лише у Субсахарську Африку експортовано товарів на 477,5 мільйона доларів, або 2%, нашого загального експорту, додав він. Варто зауважити, що за аналогічний період 2013 року загальний експорт упав на 5,1%, тоді як африканський зріс на 26%.

Геополітика та економіка переплітаються

Про зростання важливості Африки у світі свідчить й нещодавній Африканський

Столиця Анголи Луанда швидко відбудовується

саміт у Вашингтоні. Під час заходу президент США Барак Обама заявив про готовність Штатів інвестувати у довгострокову програму спільних з Африкою держпроектів на 33 мільярди доларів. «Це свідчення, що Африку розглядають як серйозного партнера, а країнам Субсахарської Африки слід очікувати притоку великих капіталів. Зрозуміло, це створює можливості для інших країн для співпраці, зокрема й для України», — констатував Олександр Шаров.

Росія теж не пасе задніх на континенті, навпаки, її позиції у групі країн БРІКС (Бразилія, РФ, Індія, Китай, ПАР) повсякчас зростають. А це не на користь України. Адже це фактично означає, що їй нічого розраховувати на участь у масштабних проектах Китаю, Індії чи ПАР, додав хмизу у вогонь Андрій Заяць.

3,1%,
або близько 6 мільярдів доларів,
зовнішньоекономічних операцій
у 2013 році припадало на Африку.

Надзвичайний і Повноважний посол України у ПАР (2003—2006 рр.) Михайло Скуратовський трохи заспокоїв, зауваживши, що попри домінування політики над економікою на Африканському континенті, деякі африканські країни все-таки прагнуть позбутися політичного тиску Пекіна та Москви, тому шанси співпрацювати у нас таки є. ПАР, перебуваючи у БРІКС, намагалася за деякими напрямками не залежати від Росії. Зокрема в космосі та авіації. Та можливість допомогти їй у цьому Україна втратила 2006 року через наших колег, зізнався експерт і наголосив, що нині вкрай важливо вибудовувати самостійні партнерські відносини із країнами Африки.

— Це важливо не лише з огляду на економіку, а й на політику, — продовжив його думку Андрій Заяць. — Адже Африка — це 50 знакових голосів в ООН. До того ж Нігерія, Чад і Руанда — члени Ради Безпеки ООН. — Наприкінці березня, коли Генасамблея приймала резолюцію щодо територіальної цілісності України, африканські держави нас підтримали. Сподіваємось, так само буде й у вересні під час Генасамблеї ООН. Адже від цього значною мірою залежатиме ситуація в Україні. Тож напередодні заходу ініціюватимемо зустріч міністрів закордонних справ і президентів України та країн Африки.

Працювати напряму і через треті країни

Щоб бізнес жвавіше відкривав для себе ринки африканських країн, потрібно, аби

держава мала там ефективну систему супроводу зовнішньоекономічних інтересів України. Зокрема йдеться про збільшення кількості представництв на континенті, службу торговельних радників та почесних консулів. Адже 10 посольств на понад 50 країн замало, вважають експерти.

— Я був послом у Південно-Африканській Республіці й за сумісництвом у Замбії, Зімбабве, Намібії, Мозамбіку, Ботсвані, Мадагаскарі — усе це одне посольство. Ще Маврикій хотіли приєднати, — каже Михайло Скуратовський. — Тоді як Росія і Китай мають посольства у кожній із цих країн, адже там є вся таблиця Менделєєва, дуже рідкісні метали. А Маврикій — це не тільки курорти, країна має інноваційні парки та друге ВВП після ПАР в Субсахарській Африці. Не кажу вже про Англію, Францію, які мають вікові позиції співпраці й посольства у всіх країнах Африки. Ми маємо компенсувати свою недостатню присутність там.

— Зрозуміло, за нинішніх умов це неможливо через брак коштів. Але є й інші інструменти політичної підтримки бізнесу, які не потребують великих фінансових вливань, а саме: надання статусу почесного консула, — нагадав координатор проекту «Україна — Ангола» Олександр Іванчук. — За допомогою цих нештатних працівників, які не отримують платні за свою роботу, але мають дипломатию і можуть представляти інтереси своєї держави у тій чи іншій країні, можна у разі збільшення вітчизняний експорт. Адже 2002-го КНР пішла на цікавий хід — створила посаду представника президента Китаю. Як результат, товарообіг між Китаєм та державами Африки зріс із 10 до 120 мільярдів доларів. Тоді як латиноамериканська присутність за цей час зменшилася з 80 до 6 мільярдів доларів.

Цікавою була думка й щодо створення торгового дому «Україна — Африка», але вона викликала чимало суперечок. — З одного боку, бізнесу, безумовно, потрібна установа, яка б надавала консультативну, логістичну, юридичну допомогу, моніторила ринок. А з іншого — чи не стане вона мертвонародженою? Навіть у різних провінціях Анголи все працюватиме по-різному. Не знаю, який має бути бюджет і штат юристів, перекладачів та інших фахівців, щоб дати сумнівну пораду бізнесу, — аргументував своє бачення політичний аналітик Посольства Бразилії в Україні Андрій Кравченко.

КОМПЕТЕНТНО

Віктор ІВКІН,
партнер Rafco Group
(консалтингова компанія з питань Танзанії):

— Повчальним для України має стати досвід Туреччини, яка зайшла на континент пізніше, ніж Україна, але за багатьма галузями вже домінує. А все завдяки тому, що бізнес зайшов туди консолідовано, а не окремими компаніями, і гучно (з рекламою) під турецьким прапором, що відклалось у свідомості африканців. Протягом цього часу було також кілька візитів турецьких високопосадовців. З одного боку, це полегшило шлях першовідкривачів турецькому бізнесу, а з іншого — дало своєрідні гарантії надійності співпраці з ним. Для Африки це показово: один раз обдурив — другий не зайдеш, хоч би з ким ішов. Турецька продукція і послуги хоч і були дорогими, але якіснішими за китайські, які активно освоювали ринок, а тому швидко їх потіснили у будівельній сфері, виробництві мінеральних ресурсів та деяких товарів споживання.

Важко недооцінити у цьому процесі й внесок турецьких авіаліній, які за п'ять років роботи стали основною компанією з перевезень пасажирів із Європи, посунувши еміратські, катарські та єгипетські авіалінії й дозволивши безплатно перевозити до 40 кілограмів вантажу.

Нам потрібно створити щось на зразок цього — пул компаній, які б хотіли працювати в Африці. Бо значна кількість українських бізнесменів хотіла б спробувати, але самотужки і без хоч би політичної підтримки держави банально бояться йти на Африканський континент і бути першовідкривачами.

Наталія ГАВРИЛЕНКО,
начальник відділу торговельної політики
та співробітництва СOT департаменту
зовнішньоекономічних зв'язків
Мінагрополітики:

— Африканські країни починають займати вагомую частку в експорті сільгосппродукції. Нині це 14,8%. Поки що нашу продукцію купують переважно сім країн: Єгипет, ПАР, Кенія, Алжир, Марокко, Туніс і Лівія. Лєвова частка імпорту — це пшениця та кукурудза, менше — соя, соєва олія і шрот, соняшникова олія. Розширення ринку можливе насамперед для постачання кукурудзи і пшениці, м'яса птиці. Але для цього держустанови та бізнес мають працювати однією командою.

Руслан ОСИПЕНКО,
директор департаменту торговельно-економічного співробітництва
Мінекономрозвитку:

— Щоб у державі працювала зовнішньоекономічна політика, потрібно створити цілісну систему її реалізації та відповідний інструментарій. Треба створювати міжурядові комісії, які б на високому рівні обговорювали питання двостороннього інтересу в торговельно-економічній сфері — від будівництва інфраструктури до постачання товарів, на реалізацію яких має працювати вся державна машина. На сьогодні ж маємо 54 країни Африки і 8 комісій, три з яких — на стадії створення.

Для експортера треба створити систему, яка має складатися з експортно-кредитного агентства, банку розвитку, інформаційної підтримки на кшталт вікон підтримки експортерів у регіонах, які працюють у Грузії й надають комплексні послуги.

Наступний системний рівень — ділові ради, консули, почесні консули тощо. Тут важливо, щоб статуси консулів отримували люди морально зразкові, які б не підводили державу.

Треба також налагоджувати міжрегіональну співпрацю (регіон-регіон, місто-місто) та прямі бізнес-контакти. Не забувати й про національну виставкову діяльність та освітні програми. Цікава ідея участі у міжнародних центрах за економічними угрупованнями.

Щойно нормалізуємо роботу посольства в Ефіопії, займемося набуттям статусу Україною спостерігача в Африканському союзі. Це не потребує сплати членських внесків, але зробить нас ближчими до джерела інформації. Крім того, вже наступного року вивчимо можливість хоча б мінімальної участі України в Африканському банку розвитку.

Від редакції. З огляду на заборони та ускладнений експорт у бік Митного союзу поради експертів щодо його переорієнтації в африканському напрямку мають сенс. Тим більше, що континент не надто насичений товарами та послугами з-за кордону, а інвестиції туди з заможних країн йдуть дуже жваво, і не лише у будівництво інфраструктури, а й в інноваційні проекти та технологічні парки. Важливою тут буде підтримка державою бізнесу, насамперед політично та візами. Адже, як поділились бізнесмени під час розмови з нами, чимало посольств африканських держав розміщені у Москві, а не в Києві, і з візами останнім часом почали виникати затримки.

АПК: ЧАС ПЕРЕМІН

Прадавня спельта розкриває потенціал

ВІД НАУКИ — ДО ПРАКТИКИ. Уманські селекціонери на основі відомої злакової культури вивели нові високопродуктивні сорти пшениці

Купівля
руки пече,
а продаж
грієМикола ПЕТРУШЕНКО,
«Урядовий кур'єр»Роман КИРЕЙ
для «Урядового кур'єра»

Зустрічі науковців і практиків завжди привертають увагу, особливо якщо йдеться про пошук нових сортів пшениці — нашої головної годувальниці. Ось і цього разу науково-практична конференція, куди з'їхалися, окрім науковців кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології Уманського національного університету садівництва (УНУС) та представників Всеукраїнського наукового інституту селекції з Києва, ще й керівники сільгосп-підприємств і фермери Черкащини, видалася насиченою, а для деякого сповненою й відкриттями. Йшлося про нові сорти прадавньої злакової культури спельти, виведені уманськими селекціонерами.

Свіже колосся
реальних
сподівань

Завідувач кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології Уманського національного університету садівництва Федір Парій зауважив, що він пройшов разом із однопідприємцями нелегкий шлях до появи нових вітчизняних сортів пшениці.

Аспірант УНУС Іванна Заболотна, яка займається під керівництвом Федора Микитовича селекцією спельти і використовує її для поліпшення м'якої пшениці, розповіла, що до державного реєстру занесено створені Федором Парієм сорти озимої спельти Зоря України та Європа. В першого вміст білка в зерні становить до 25 відсотків, а сирової клейковини — 48-49 відсотків. У другого сорту вміст білка — 18-20 відсотків, а клейковини — 40-45 відсотків. І це за потенціалу врожайності 65-62 центнери з гектара. Цінність мають і сорти пшениці, створені на основі спельти, в яких вона передає новачкам свою властивість

Фото Олега ГАНІНА

Під час конференції доктор сільськогосподарських наук професор Уманського університету садівництва Григорій Господаренко (крайній праворуч) дискутував про новий сорт пшениці з практиками — фермером Михайлом Ткаlichem, директором сільськогосподарського ТОВ «Перемога» Григорієм Зінченком та фермером Василем Білецьким

накопичувати білок у зерні. Так, озима пшениця «Артемід» має в своєму зерні 15,5 відсотка білка і 30-31 відсоток клейковини, а сорт Артемідія — 19 відсотків білка і 38-39 відсотків сирової клейковини. Учасники конференції з інтересом розглядали свіже колосся цього річного врожаю, котре стане основою для нових, іще кращих сортів, які створюють селекціонери в Умані.

Багатьох зацікавила і пшениця сорту Артія, яка за 18 відсотків білка гарантує збір 92 центнерів збіжжя з гектара.

Аспірантка УНУС Ірина Діордієва розповіла про використання прадавньої спельти в селекції тритикале. Адже уманський селекціонер, крім відомого вже сорту Алкід, підготував низку нових сортів тритикале, де від спельти взято всі її позитивні властивості.

Має переваги спельта й у плані удобрення посівів. Професор УНУС Григорій Господаренко, який кілька років досліджує особливості її вирощування, зауважив, що ця невибаглива пшениця не вимагає рекордних доз мінеральних туків, вона дуже підходить для вирощування тим, хто займається органічним рільництвом.

Каша підкорила всіх

Чимало учасників конференції вперше побачили снопи, колосся та зерно спельти. А науковці Умані та Києва привезли крупу з неї. Та кульмінацією стала можливість усім скуштувати каші зі спельти, яку зготували журналісти «Черкаського краю», в редакції якої й відбулася конференція.

До речі, всі охочі змогли придбати і крупу спельти, і зерно. Адже аграрії переймалися мож-

ливістю значно поліпшити якість зерна пшениці, яку вирощують на своїх угіддях. Приміром, для хліборобів СТОВ «Канівці» Чорнобавського району, як розповів його директор Володимир Довгань, виростити 50-60-центнерний урожай пшениці — не проблема. Ось тільки не завжди хлібороби досягають високого вмісту білка. Тут би спельта могла допомогти. А директор СТОВ «Перемога» Золотоніського району Григорій Зінченко звернув увагу на потребу у високобілковій культурі численних споживачів.

Всі учасники конференції зійшлися на одній думці: за сортами, виведеними на основі спельти, — велике майбутнє. Самі ж «герої» обговорення, зокрема й Федір Парій, уже в пошуках нових можливостей злакових культур, які обов'язково прислужаться Україні.

Прифронткова Біловодщина поверне своїх корів

ДОБРА НОВИНА. Місцеві молокозаводи налагоджують поставки продукції у визволені міста краю

Павло ПОСТНІКОВ
для «Урядового кур'єра»

Населення чотирьох районів Луганщини щодня здає близько 25 тонн молока Біловодському молокозаводу. За словами першого заступника голови місцевої РДА Вадима Муратова, підприємство вчасно розраховується з постачальниками і споживачами. Переважно біловодчани направляли свою життєво необхідну продукцію у такі великі міста, як Луганськ, Северодонецьк, Лисичанськ. Везли сметану та молоко до останнього моменту,

поки можливо було проїхати. А тепер квапляться відновити поставку свіжих молочнокислих продуктів уже визволеним містам. І 172 корови, про крадіжку яких «гастролерами» з сусідньої Росії 17 липня повідомляла міліція, — повернуть.

«Корови були викрадені з фермерського господарства «Зеліковське». Ми їх знайшли. Вирішимо, як повернути», — каже Вадим Муратов.

А от вирощеним зерном (урожай непоганий — 69 тисяч тонн зерна, зокрема озимої пшениці — майже 55 тисяч тонн) торгувати доводиться

через Харківську область. Господарства, які залучали нові технології (сівалки, трактори), отримали й результат. Але тепер виходить, що витрати набагато вищі, а цінова політика практично та ж сама. Поки отриманих грошей вистачило лише на те, аби виплатити хоча б заробітну плату. А треба ще готуватися до збирання пізніх культур — соняшнику, кукурудзи, потрібні кошти й на проведення польових робіт восени. Складність ще й у тому, що майже немає паливно-мастильних матеріалів — постачальники бояться заво-

зити їх у край через військові дії.

Та на відміну від городян, які наважуються стати тимчасовими переселенцями із зони АТО, фермерам нікуди подітися від своєї землі. Тож будуть жити, виживати і допомагати в цьому іншим людям. Тим паче, що згідно з обліком через трагічні події на півдні області в Біловодський район вже в'їхало майже 4500 переселенців. Районна влада вже підрахувала, що нині на кожне домогосподарство припадає по 4—6 приїжджих. А молока і хліба треба всім!

Звужується внутрішнє споживання не лише продуктів харчування. На черзі — відключення громадян від споживання тепла і води. І це при тому, що в Україні виробляють надлишок електроенергії, є нафта, газ, вугілля, торф. Додайте сюди спалену на полях солому (закон це забороняє робити) і ще багато чого. Тобто все є, але бракує одного: господаря.

Уже 23 роки до влади рвуться і її захоплюють не ті, що хочуть і вміють працювати на суспільство, а люди, для яких нажива за рахунок ближніх — мета життя. І коли нам кажуть, що за ці роки побудували демократичне суспільство — неправда. Маємо партократію у найгіршому її варіанті. Бо ті сили, що називають себе партійцями, насправді лише групи з обслуговування своїх лідерів.

Принцип «хапай і володій», за яким живуть, знищив нормальну економіку, призвів до соціальних конфліктів. Орієнтація на все зарубіжне призвела й до бажання більшості громадян емігрувати за межі України.

А ціна на хліб — своєрідний лакмусовий папірець перевірки життєздатності державного управління. Він аж горить, повідомляючи про провальну політику. Сьогодні гру ведуть в одні ворота: багаті руки гріють, а бідні обпікають руки, купуючи товари та послуги. Злагоди суспільству це не додає.

ОРИЄНТИР

ДОКУМЕНТИ	КОМЕНТАРІ	КОНСУЛЬТАЦІЇ	РЕКЛАМА
-----------	-----------	--------------	---------

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння спеціальних та військових звань

1.Присвоїти спеціальне звання генерал-майора міліції: полковнику міліції ГРИНЯКУ Володимир Павловичу – начальнику Департаменту громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України; полковнику міліції ДМИТРИЄВУ Анатолію Анатолійовичу – начальнику Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Харківській області; полковнику міліції РУДЕНКУ Олексію Олексійовичу – начальнику Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України; полковнику міліції САКАЛУ Віталію Миколайовичу – заступнику Міністра внутрішніх справ України – начальнику Головного слідчого управління Міністерства внутрішніх справ України; полковнику міліції СІРЕНКУ Анатолію Петровичу – начальнику Департаменту Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України.

2. Присвоїти військове звання генерал-полковника: генерал-лейтенанту ПОЛТОРАКУ Степану Тимофійовичу – командувачу Національної гвардії України; генерал-лейтенанту ЯРОВОМУ Сергію Анатолійовичу – заступнику Міністра внутрішніх справ України.

3. Присвоїти військове звання генерал-лейтенанта: генерал-майору АЛЛЕРОВУ Юрію Володимировичу – начальнику Західного територіального управління Національної гвардії України; генерал-майору БАЛАНУ Миколі Івановичу – заступнику командувача Національної гвардії України; генерал-майору КРИВЕНКУ Олександр Васильовичу – першому заступнику командувача Національної гвардії України.

4. Присвоїти військове звання генерал-майора: полковнику БОНДАРЮ Валерію Івановичу – заступнику начальника штабу Головного управління Національної гвардії України; полковнику КОНДРАТЮКУ Володимир Васильовичу – начальнику Південного територіального управління Національної гвардії України.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 серпня 2014 року
№ 678/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння військових звань

1. Присвоїти військове звання генерал-полковника генерал-лейтенанту МУЖЕНКУ Віктору Миколайовичу – начальнику Генерального штабу — Головнокомандувачу Збройних Сил України.

2. Присвоїти військове звання віце-адмірала контр-адміралу ГАЙДУКУ Сергію Анатолійовичу – командувачу Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

3. Присвоїти військове звання генерал-майора: полковнику ДОВГАНЮ Ігорю Андрійовичу – заступнику начальника штабу управління оперативного командування «Південь»; полковнику ЧЕРНЕНКУ Василю Івановичу – заступнику командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил України з авіації та протиповітряної оборони – начальнику управління авіації та протиповітряної оборони Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

4. Присвоїти військове звання генерал-майора медичної служби полковнику медичної служби КАЗМІРЧУКУ Анатолію Петровичу – начальнику Головного військово-медичного клінічного ордену Червоної Зірки центру «Головний військовий клінічний госпіталь».

Президент України П. ПОРОШЕНКО

23 серпня 2014 року
№ 679/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 2013 року

На підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Присудити Державні премії України в галузі науки і техніки 2013 року: — *за цикл наукових праць «Закономірності хвиле-вихрових процесів у суцільному середовищі»:* ЧЕРКЕСОВУ Леоніду Васильовичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві відділу Морського гідрофізичного інституту НАН України

НІКІШОВУ Володимир Івановичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, заступникові директора Інституту гідромеханіки НАН України

БОЙКУ Віктору Вікторовичу – докторові технічних наук, завідувачеві лабораторії Інституту гідромеханіки НАН України

СЕЛЕЗОВУ Ігорю Тимофійовичу – докторові фізико-математичних наук, завідувачеві відділу Інституту гідромеханіки НАН України

ХОМИЦЬКОМУ Віталію Володимировичу – кандидатові технічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту гідромеханіки НАН України

МАДЕРИЧУ Володимир Станіславовичу – докторові фізико-математичних наук, завідувачеві відділу Інституту проблем математичних машин і систем НАН України

КОПАЧЕВСЬКОМУ Миколі Дмитровичу – докторові фізико-математичних наук, завідувачеві кафедри Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського

МЕЛЕШКУ В'ячеславу Володимировичу – докторові фізико-математичних наук (помертно); — *за цикл наукових праць «Нелінійні хвилі та солітони у фізиці конденсованого середовища»:* ЯМПОЛІСЬКОМУ Валерію Олександровичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві відділу Інституту радіофізики та електроніки імені О.Я.Усикова НАН України

ІВАНОВУ Борису Олексійовичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві лабораторії Інституту магнетизму НАН України та Міністерства освіти і науки України

БІЛОКОЛОСУ Євгену Дмитровичу – докторові фізико-математичних наук, завідувачеві відділу Інституту магнетизму НАН України та Міністерства освіти і науки України

ЗОЛОТАРЮКУ Олександр Васильовичу – докторові фізико-математичних наук, головному науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М.М.Боголюбова НАН України

БРИЖИК Ларисі Свиридівні – докторові фізико-математичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М.М.Боголюбова НАН України

ЗОЛОТАРЮКУ Ярославу Олександровичу – докторові фізико-математичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М.М.Боголюбова НАН України

КОВАЛЬОВУ Олександр Семеновичу – докторові фізико-математичних наук, провідному науковому співробітникові Фізико-технічного інституту низьких температур імені Б.І.Веркіна НАН України

КОЛЕЖУКУ Олексію Костянтинівичу – докторові фізико-математичних наук, професорові Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ГОЛОДУ Петру Івановичу – докторові фізико-математичних наук (по-смертно)

КІВШАРУ Юрію Семеновичу – кандидатові фізико-математичних наук, керівникові відділу Австралійського національного університету (м.Канберра, Австралія); — *за цикл наукових праць «Наукові засади створення нових елементарних сполук і матеріалів на їх основі»:* КОЛОДЯЖНОМУ Олегу Івановичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві відділу Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України

КАЛЬЧЕНКУ Віталію Івановичу — члену-кореспондентів Національної академії наук України, директорів Інституту органічної хімії НАН України

ШЕРМОЛОВИЧУ Юрію Григоровичу – докторові хімічних наук, заступникові директора Інституту органічної хімії НАН України

СИНІЦІ Анатолію Даниловичу – докторові хімічних наук (помертно)

ОНИСЬКУ Петру Петровичу – докторові хімічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту органічної хімії НАН України

ПАШИННИКУ Валерію Юхимовичу – докторові хімічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту органічної хімії НАН України

ПІНЧУКУ Олександр Михайловичу – докторові хімічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту органічної хімії НАН України

ПОВОЛОЦЬКОМУ Марку Йосиповичу – кандидатові хімічних наук, завідувачеві відділу Інституту органічної хімії НАН України

МАРЧЕНКУ Анатолію Павловичу – кандидатові хімічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту органічної хімії НАН України

ТОЛМАЧОВУ Андрію Олексійовичу – докторові хімічних наук, головному науковому співробітникові Київського національного університету імені Тараса Шевченка; — *за роботу «Підвищення ресурсу гірничо-металургійного обладнання на основі інноваційних технологій інженерії поверхні»:* ДОБРУШНУ Леоніду Давидовичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона НАН України

РЯБЦЕВУ Ігорю Олександровичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона НАН України

КОРЖИКУ Володимир Миколайовичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона НАН України

ЖУДРІ Олександр Петровичу – кандидатові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона НАН України

КОРЖИКУ Володимир Миколайовичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона НАН України

ЛИХОШВІ Валерію Петровичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України

ДІДИКУ Ростиславу Петровичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Національного гірничого університету

ВАХРУШЕВІ Вірі Сергіївні – докторові технічних наук, професорові Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

ТКАЧЕНКУ Едуарду Анатолійовичу – докторові технічних наук, професорові Національної металургійної академії України

САВІНУ Валерію Васильовичу – докторові фізико-математичних наук, професорові комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

ЗАВАЛЮ Олександр Борисовичу – технічному директорові товариства з обмеженою відповідальністю – Інноваційна науково-промислова фірма «Техпромремонт ЛТД»; — *за роботу «Створення високоточного обладнання та виготовлення крупногабаритних деталей і устаткування»:* ВОЛКОГОНУ Володимир Михайловичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту проблем матеріалознавства імені І.М.Францевича НАН України

МЕЛЬНІЙЧУКУ Юрію Олексійовичу – кандидатові технічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту надтвердих матеріалів імені В.М.Бакуля НАН України

АНТОНЮКУ Віктору Степановичу – докторові технічних наук, професорові Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

КОВАЛЬОВУ Віктору Дмитровичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Донбаської державної машинобудівної академії

РАЗЖИВІНУ Миколі Олексійовичу – першому заступникові директора публічного акціонерного товариства «Краматорський завод важкого верстатобудування»

ПАЛАШЕКУ Олегу Георгійовичу – головному конструкторові публічного акціонерного товариства «Краматорський завод важкого верстатобудування»

ВЛАДИМИРОВУ Анатолію Юрійовичу – провідному конструкторові публічного акціонерного товариства «Краматорський завод важкого верстатобудування»

ВОЛОШИНУ Олексію Івановичу – головному інженерові публічного акціонерного товариства «Новокраматорський машинобудівний завод»

ЄФІМОВУ Максиму Вікторовичу – генеральному директорові публічного акціонерного товариства «Енергомашспецсталь»

КОВАЛЬОВУ Олександр Григоровичу – директорові з технічного переоснащення і капітального будівництва публічного акціонерного товариства «Енергомашспецсталь»; — *за роботу «Автоматизована система обліку електричної енергії з контролем показників якості»:* ТЕСИКУ Юрію Федоровичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту електродинаміки НАН України

НОВСЬКОМУ Володимир Олександровичу – докторові технічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту електродинаміки НАН України

КАРАСІНСЬКОМУ Олегу Леонівичу – кандидатові технічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту електродинаміки НАН України

ГРИБУ Олегу Герасимовичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ДОВГАЛЮК Оксані Миколаївні – кандидатові технічних наук, доцентів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

КАЛІНЧИКУ Василю Прокоповичу — кандидатові технічних наук, доцентів Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

ХОДАКІВСЬКОМУ Анатолію Миколайовичу – кандидатові економічних наук, директорів відокремленого підрозділу державного підприємства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

СВЕТЕЛІКУ Олександр Дмитровичу – заступникові начальника департаменту державного підприємства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

ВАСИЛЬЧЕНКУ Володимир Івановичу – начальникові управління державного підприємства «Національна енергетична компанія «Укренерго»

ПРАХОВНИКУ Артуру Веніаміновичу – докторові технічних наук (помертно); — *за роботу «Забезпечення техногенної та екологічної безпеки при розробці вуглегазових родовищ (теорія і практика)»:* БЕШТІ Олександр Степановичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, проректорові Національного гірничого університету

САМУСІ Володимир Іллічу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Національного гірничого університету

ДРІБАНУ Віктору Олександровичу – докторові технічних наук, заступникові директора Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи НАН України

КАНІНУ Володимир Олексійовичу – докторові технічних наук, завідувачеві відділу Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи НАН України

ШНЕЕРУ Володимир Рафаїловичу – кандидатові технічних наук, завідувачеві відділу Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи НАН України

ГРІНЬОВУ Володимир Герасимовичу – докторові технічних наук, директорів Інституту фізики гірничих процесів НАН України

СТАРІКОВУ Геннадію Петровичу – докторові технічних наук, головному науковому співробітникові Інституту фізики гірничих процесів НАН України

ФЕЛЬДМАНУ Едуарду Петровичу – докторові фізико-математичних наук, головному науковому співробітникові Інституту фізики гірничих процесів НАН України

ПАШКОВСЬКОМУ Петру Семеновичу – докторові технічних наук, першому заступникові директора Науково-дослідного інституту гірничорятувальної справи та пожежної безпеки «Респіратор»

СМОЛАНОВУ Сергію Миколайовичу – кандидатові технічних наук, начальникові Державної воєнізованої гірничорятувальної служби у вугільній промисловості; — *за цикл наукових праць «Розробка наукових основ та методів біоіндикації і біомоніторингу природних екосистем України»:* ЗАЙЦЕВУ Ювеналію Петровичу – академікові Національної академії наук України, радників при дирекції Одеського філіалу Інституту біології південних морів імені О.О.Ковалевського НАН України

ДІДУХУ Якову Петровичу – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві відділу Інституту ботаніки імені М.Г.Холодного НАН України

КОНДРАТЮКУ Сергію Яковичу – докторові біологічних наук, завідувачеві відділу Інституту ботаніки імені М.Г.Холодного НАН України

АЛЕКСАНДРОВУ Борису Георгійовичу – докторові біологічних наук, керівникові Одеського філіалу Інституту біології південних морів імені О.О.Ковалевського НАН України

МІНІЧЕВІ Галині Григорівні – докторові біологічних наук, заступникові керівника Одеського філіалу Інституту біології південних морів імені О.О.Ковалевського НАН України

ВОРОБІЙОВІЙ Людмилі Вікторівні – докторові біологічних наук, завідувачеві відділу Одеського філіалу Інституту біології південних морів імені О.О.Ковалевського НАН України

АФАНАСЬЄВУ Сергію Олександровичу – докторові біологічних наук, завідувачеві відділу Інституту гідробіології НАН України

БЛЮМУ Олегу Борисовичу – кандидатові біологічних наук, завідувачеві лабораторії Національного ботанічного саду імені М.М.Гришка НАН України

ТЮТЮННИКУ Юліану Геннадійовичу – докторові географічних наук, професорові Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

БУКШІ Ігорю Федоровичу – кандидатові сільськогосподарських наук, першому заступникові директора Українського ордена «Знак Пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації імені Г.М.Висоцького Державного агентства лісових ресурсів України та НАН України; — *за цикл наукових праць «Кальцій-залежні клітинні механізми та їх роль в патологічних станах»:* ВОЙТЕНКО Нані Володимирівні – докторові біологічних наук, заступникові директора Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

БІЛАНУ Павлу Володимировичу – докторові біологічних наук, завідувачеві лабораторії Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

СКИБО Галині Григорівні – докторові медичних наук, завідувачеві лабораторії Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

ДОСЕНКУ Віктору Євгеновичу – докторові медичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

ПІВНЕВІЙ Тетяні Андріївні – докторові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

ГОРДІЄНКУ Дмитру Валерійовичу – кандидатові біологічних наук, завідувачеві лабораторії Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

ІСАЄВУ Дмитру Сергійовичу – кандидатові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

МАКСИМЮКУ Олександр Петровичу – кандидатові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

ІСАЄВІ Олені Валентинівні – кандидатові біологічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України

КОПАЧ Ользі Володимирівні – кандидатові біологічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту фізіології імені О.О.Богомольця НАН України; — *за роботу «Новітні біотехнології в діагностиці, лікуванні і профілактиці захворювань людини»:* ГРИНЮ Владиславу Костянтинівичу – докторові медичних наук, директорів державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

ГНІЛОРІБОВУ Андрію Михайловичу – докторові медичних наук, заступникові директора державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

МІМІНОШВІЛІ Омарі Ісідоровичу – докторові медичних наук, заступникові директора державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

МИХАЙЛІЧЕНКУ Вячеславу Юрійовичу – докторові медичних наук, вченому секретареві державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

ПОПАНДПУЛУ Андрію Геннадійовичу – докторові медичних наук, завідувачеві лабораторії державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

БУШЕ Вікторії Валеріївні – кандидатові біологічних наук, біологові державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

КРАВЧЕНКО Тетяні Володимирівні – кандидатові медичних наук, лікарів-кардіологів державної установи «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К.Гусака Національної академії медичних наук України»

ДУМАНСЬКОМУ Юрію Васильовичу – докторові медичних наук, ректорові Донецького національного медичного університету імені М.Горького

ОРІЄНТИР № 23

ІГНАТЕНКУ Григорію Анатолійовичу – докторові медичних наук, завідувачеві кафедри Донецького національного медичного університету імені М.Горького

СИНЯЧЕНКУ Олегу Володимировичу – докторові медичних наук, завідувачеві кафедри Донецького національного медичного університету імені М.Горького;

— за роботу «Припади та засоби для діагностики та магнітної нанотерапії раку»;

ЛИТВИНЕНКУ Сергію Вікторовичу – кандидатів технічних наук, директорів дочірнього підприємства публічного акціонерного товариства «АТ Науково-дослідний інститут радіотехнічних вимірювань» Фірма «Радмір»

МАРУСЕНКУ Анатолію Іларіоновичу – кандидатів технічних наук, головному конструкторові дочірнього підприємства публічного акціонерного товариства «АТ Науково-дослідний інститут радіотехнічних вимірювань» Фірма «Радмір»

ПУПЧЕНКУ Віктору Івановичу – начальникові сектору дочірнього підприємства публічного акціонерного товариства «АТ Науково-дослідний інститут радіотехнічних вимірювань» Фірма «Радмір»

ШЕВЧЕНКУ Анатолію Дмитровичу – докторові технічних наук, провідному науковому співробітнику Інституту металознавства імені Г.В.Курдюмова НАН України

БАРАННИКУ Євгену Олександровичу – докторові фізико-математичних наук, професорові Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

ЩЕПОТІНУ Ігорю Борисовичу – докторові медичних наук, директорів Національного інституту раку

ОРЛУ Валерію Еммануїловичу – докторові біологічних наук, завідувачеві лабораторії Національного інституту раку

РОМАНОВУ Андрію Вікторовичу – кандидатів технічних наук, старшому науковому співробітнику Національного інституту раку

ДИКАН Ірині Миколаївні – докторові медичних наук, директорів державної установи «Інститут ядерної медицини та променевої діагностики Національної академії медичних наук України»

ЛІНСЬКИЙ Ганні Володимирівні – науковому співробітнику державної установи «Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України»;

— за цикл наукових праць «Використання природних ресурсів України в умовах екологічних обмежень»;

ХВЕСИКУ Михайлу Артемовичу – докторові економічних наук, директорів державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

ХЛОБИСТОВУ Євгену Володимировичу – докторові економічних наук, завідувачеві відділу державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

МІЩЕНКУ Володимирі Сергійовичу – докторові економічних наук, головному науковому співробітнику державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

РАДЧУКУ Валентину Васильовичу – докторові геологічних наук, завідувачеві відділу Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України

КОРЖНЕВУ Михайлу Миколайовичу – докторові геолого-мінералогічних наук, професорові Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПАВЛИШИНУ Володимирі Івановичу – докторові геолого-мінералогічних наук, професорові Київського національного університету імені Тараса Шевченка

КУРИЛО Марії Михайлівні – кандидатів геологічних наук, доцентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка

КРАСОВСЬКОМУ Григорію Яковичу – докторові технічних наук, професорові Національного аерокосмічного університету імені М.Є.Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

АНДРІЄВСЬКОМУ Івану Дмитровичу – кандидатів економічних наук, старшому науковому співробітнику Українського державного геолого-розвідального інституту;

— за розробку наукових основ і формування Банку генетичних ресурсів польових культур України;

КОБИЗЕВІЙ Любові Никифорівні – докторові сільськогосподарських наук, заступникові директора Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

РЯБЧУНУ Віктору Кузьмичу – кандидатів біологічних наук, заступникові директора Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

КУЗЬМИШИНІЙ Наталії Василівні – кандидатів сільськогосподарських наук, завідувачеві лабораторії Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

КИРИЧЕНКУ Віктору Васильовичу – докторові сільськогосподарських наук, директорів Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

ПЕТРЕНКОВІЙ Вірі Павлівні – докторові сільськогосподарських наук, головному науковому співробітнику Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

БОГУСЛАВСЬКОМУ Роману Львовичу – кандидатів біологічних наук, провідному науковому співробітнику Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

ХАРЧЕНКУ Юрію Вікторовичу – кандидатів сільськогосподарських наук, директорів Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

КІР'ЯНУ Віктору Михайловичу – кандидатів сільськогосподарських наук, заступникові директора Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва імені В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України

МАМЕНКУ Павлу Миколайовичу – кандидатів біологічних наук, старшому науковому співробітнику Інституту фізіології рослин і генетики НАН України

ОКСЬОМУ Володимирі Полікарповичу – кандидатів біологічних наук, науковому співробітнику Інституту фізіології рослин і генетики НАН України;

— за роботу «Поліфункціональні шкіряні та хутрові матеріали»;

ГРИЩЕНКУ Івану Михайловичу – докторові економічних наук, ректорові Київського національного університету технологій та дизайну

ГАРКАВЕНКО Світлані Степанівні – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Київського національного університету технологій та дизайну

КАСЬЯНУ Едуарду Євгеновичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Київського національного університету технологій та дизайну

ДАНИЛКОВИЧУ Анатолію Григоровичу – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету технологій та дизайну

КОНОВАЛУ Віктору Павловичу – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету технологій та дизайну

МОКРОУСОВІЙ Олені Романівні – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету технологій та дизайну

ПЛАВАН Вікторії Петрівні – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету технологій та дизайну

СКИБИ Миколі Єгоровичу – докторові технічних наук, ректорові Хмельницького національного університету

ЖИГОЦЬКОМУ Олександру Григоровичу – кандидатів хімічних наук, старшому науковому співробітнику Інституту проблем матеріалознавства імені І.М.Францевича НАН України

ЛІЩУКУ Віктору Івановичу – докторові технічних наук, генеральному директорові публічного акціонерного товариства «Чинбар»;

— за роботу «Енергоефективні технології прискореного зведення об'єктів промислового та цивільного будівництва»;

ФІАЛКО Наталії Михайлівні – члену-кореспондентів Національної академії наук України, завідувачеві відділу Інституту технічної теплофізики НАН України

ПРОКОПОВУ Віктору Григоровичу – докторові технічних наук, провідному науковому співробітнику Інституту технічної теплофізики НАН України

ФАРЕНЮКУ Геннадію Григоровичу – докторові технічних наук, директорів державного підприємства «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»

ЧЕРНИХ Людмилі Федорівні – докторові технічних наук (помертв)

САВЕНКУ Володимирі Івановичу – кандидатів технічних наук, доцентів Київського національного університету будівництва і архітектури

МАЛИКУ Миколі Миколайовичу – генеральному директорові товариства з обмеженою відповідальністю «МСБД»

МЕЛЬНИКУ Василю Капітоновичу – кандидатів технічних наук, начальникові відділу товариства з обмеженою відповідальністю «МСБД»

СУХОРОСОВУ Івану Михайловичу – генеральному директорові публічного акціонерного товариства «Домобудівний комбінат № 3»

КЛЮСУ Леоніду Галіновичу – заступникові генерального директора приватного акціонерного товариства Фірма «Фундамент»;

— за підручник «Твердження металів і металевих композицій». — Київ: НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2009. — 447 с.:

БІЛОУСОВУ Вячеславу Володимировичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Донецького національного університету

НЕДОПЬОКІНУ Федору Вікторовичу – докторові технічних наук, професорові Донецького національного університету

ХРИЧКОВУ Валерію Євгеновичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Національної металургійної академії України

КОНДРАТЕНКУ Віталію Михайловичу – кандидатів технічних наук, раднику директора Інституту нових технологій і матеріалів

ДМИТРІЄВУ Юрію Володимировичу – кандидатів технічних наук (помертв)

ЛЕЙБЕНЗОНУ Вадиму Олександровичу – першому заступникові виконавчого директора закритого акціонерного товариства «Волгоградський металургійний завод «Красный Октябрь» (м.Волгоград, Російська Федерація);

— за підручник «Аптечна технологія ліків». — Вінниця: видавництво «Нова книга», 2007. – 640 с., іл.:

ТИХОНОВУ Олександру Івановичу – докторові фармацевтичних наук, професорові Національного фармацевтичного університету

ЯРНИХ Тетяні Григорівні — докторові фармацевтичних наук, завідувачеві кафедри Національного фармацевтичного університету.

2. Установити розмір Державної премії України в галузі науки і техніки на 2013 рік двісті п'ятдесят тисяч гривень кожна.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 серпня 2014 року
№ 675/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння рангу державного службовця

Відповідно до статті 26 Закону України «Про державну службу» **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

Присвоїти перший ранг державного службовця:

ВАЩЕНКУ Костянтину Олександровичу – Голові Національного агентства України з питань державної служби

ЗАРЕМБІ Ігорю Миколайовичу – головному контролеру – директорові департаменту з питань промисловості, виробничої інфраструктури та державної власності Рахункової палати

ІВАНКЕВИЧУ Віктору Вікторовичу – заступникові Міністра соціальної політики України – керівнику апарату

РАДУТНОМУ Сергію Івановичу – Голові Державної міграційної служби України

СЛЮЗ Тетяні Ярославівні – Голові Державної казначейської служби України

ТИМОШЕНКУ Володимирі Андрійовичу – Голові Державної служби України з контролю за наркотиками

Присвоїти другий ранг державного службовця:

АМЕЛІНУ Анатолію Ігоровичу – членові Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

ВОРОПАЄВУ Євгену Юрійовичу – членові Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

ГРЕСЬКУ Володимирі Петровичу – членові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

МАЗУРУ Віктору Олексійовичу – членові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

СКЛЯРОВУ Олександру Івановичу – членові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

СЬОМКІНУ Сергію Вікторовичу – першому заступникові Голови Державного агентства України з питань кіно

Присвоїти третій ранг державного службовця:

БЕРЕЗЕНКУ Сергію Івановичу – Керівникові Державного управління справами

БОДНАРУ Петру Олеговичу – керівникові служби Секретаря Ради національної безпеки і оборони України – керівнику групи радників Секретаря Ради

БУЛАНОВИЧУ Павлу Георгійовичу – Голові Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті

ГОРДІСНКУ Миколі Григоровичу – Голові Державної фінансової інспекції України

ДРУЗЕНКУ Геннадію Володимировичу – Урядовому уповноваженому з питань етнопонаціональної політики

ЖИВОТОВСЬКОМУ Олександру Миколайовичу – Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

ІЛЬЯШЕНКУ Олександру Борисовичу – членові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

КАЧУРУ Роману Павловичу – заступникові Міністра економічного розвитку і торгівлі України – керівнику апарату

КОВАЛЬЧУКУ Андрію Трохимовичу – першому заступникові Голови Державної служби фінансового моніторингу України

КОЛОТІЛОВІЙ Тетяні Михайлівні – представнику Уповноваженого – керівнику Департаменту з питань дотримання соціально-економічних та гуманітарних прав Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

КОТЕНКО Катерині Сергіївні – членові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

КУРПІТІ Володимирі Івановичу – Голові Державної служби України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань

ЛАГОШИНУ Віктору Євгенійовичу – членові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

МАЗУР Тамарі Вікторівні – заступникові Міністра культури України – керівнику апарату

МАРГОЛИЧУ Роману Ігоровичу – Голові Державного агентства екологічних інвестицій України

МАРТИНЮКУ Максимі Петровичу – Голові Державної архітектурно-будівельної інспекції України

МЕХЕДУ Петру Миколайовичу – заступникові Міністра оборони України – керівнику апарату

ОШОВСЬКОМУ Віталію Івановичу – першому заступникові Голови Державної пенітенціарної служби України

ПІДГАЙНОМУ Сергію Григоровичу – Голові Державного агентства автотранспорту України

ПОПОВИЧ Наталії Костянтинівні – Постійному Представникові Президента України в Автономній Республіці Крим

РАЗІНКОВУ Ігорю Прокоповичу – першому заступнику Голови Служби зовнішньої розвідки України

СЕВРЮКОВУ Владиславу Володимировичу – членові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

СИНЬОГУБУ Василю Миколайовичу – першому заступникові Голови Державної екологічної інспекції України

СМОЛІУ Якову Васильовичу – заступникові Голови Національного банку України

СТОРОЖУКУ Дмитру Анатолійовичу – Голові Державної виконавчої служби України

ФЕРЕНС Олені Миколаївні – першому заступникові Голови Державної реєстраційної служби України

ФІЛАТОВУ Олексію Валерійовичу – Заступникові Глави Адміністрації Президента України

ЦЕГОЛКУ Святославу Петровичу – Прес-секретарю Президента України

ЧЕРНИШУ Олегу Миколайовичу – членові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

ЧЕРНЯКОВУ Валерію Вікторовичу – Голові Державного агентства лісових ресурсів України

ШВЕРКУ Григорію Ароновичу – членові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

ШИМКІВУ Дмитру Анатолійовичу – Заступникові Глави Адміністрації Президента України.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 серпня 2014 року
№ 682/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення довічних державних стипендій учасникам бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років

Відповідно до Указу Президента України від 17 травня 2000 року № 689 «Про заснування довічних державних стипендій для учасників бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років» (зі змінами, внесеними Указами від 25 жовтня 2003 року № 1212, від 10 жовтня 2005 року № 1431, від 9 червня 2006 року № 507, від 11 квітня 2008 року № 327 та від 3 серпня 2012 року № 467) **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Призначити довічні державні стипендії учасникам бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років:

БЕБИХ Ганні Іванівні (м. Київ);

БІЛОВУ Володимирі Митрофановичу (Чернігівська область);

ВОЛКОВУ Василю Івановичу (м. Київ);

РАГУЛІНУ Василю Івановичу (Луганська область);

СТЕРКІНУ Григорію Львовичу (м. Київ);

ФОКОВУ Анатолію Семеновичу (Дніпропетровська область).

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 серпня 2014 року
№ 683/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення довічних державних іменних стипендій громадянам України, які зазнали переслідувань за правозахисну діяльність

Відповідно до Указу Президента України від 26 листопада 2001 року №1147 «Про довічні державні іменні стипендії громадянам України, які зазнали переслідувань за правозахисну діяльність» (зі змінами, внесеними Указами від 2 грудня 2002 року № 1113, від 14 жовтня 2004 року № 1242, від 10 жовтня 2005 року № 1431, від 13 липня 2006 року № 612, від 11 квітня 2008 року № 327 та від 3 серпня 2012 року № 467) **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Призначити довічні державні іменні стипендії громадянам України, які зазнали переслідувань за правозахисну діяльність:

БАДЕРІ Петру Пилиповичу (Рівненська область)

БОГДАН Розалії Теодорівні (Миколаївська область)

БОНЦІ Андрію Андрійовичу (Закарпатська область)

БРЕСЛАВСЬКОМУ Ярославу Васильовичу (Івано-Франківська область)

ГАЛЮКУ Михайлу Васильовичу (Чернігівська область)

ГОЙСАКУ Михайлу Петровичу (Львівська область)

ГРАБОВСЬКИЙ Анастасії Іванівні (Волинська область)

ГРИЦАЙ Марії Максимівні (Львівська область)

ДАНКО Ганні Михайлівні (Закарпатська область)

ДЕЯКУ Юрію Михайловичу (Закарпатська область)

ДУЖІЙ Марії Теодорівні (Львівська область)

ЗАСІМЕНКО Марії Созонівні (Дніпропетровська область)

ІВАНИЛУ Ярославу Івановичу (Донецька область)

КАЛІЩУКУ Олександру Пилиповичу (Волинська область)

КАПУЛЯК Єлизаветі Володимирівні (Запорізька область)

КАС'ЯНЧУКУ Івану Миколайовичу (Вінницька область)

КОРЕНСЬКОМУ Василю Михайловичу (Сумська область)

КОСТЮКУ Антону Степановичу (Волинська область)

КРУГЛЯКУ Григорію Івановичу (Сумська область)

МАЛИЦЬКОМУ Ярославу Івановичу (Львівська область)

МАСЛОВСЬКИЙ Марії Миколаївні (Львівська область)

МЕЛЬНИКУ Миколі Григоровичу (Івано-Франківська область)

МІГУСУ Івану Кириловичу (Львівська область)

ОЛЕЩУКУ Ігорю Андрійовичу (Тернопільська область)

РУДКУ Юрію Васильовичу (Івано-Франківська область)

СЕНІВ Ірині Гілярівні (Полтавська область)

СКОРОДЕНЮ Павлу Ярославовичу (Дніпропетровська область)

ФІКЕРТ Анастасії Сільвестрівні (Івано-Франківська область)

ШАБАТУРІ Стефанії Михайлівні (Львівська область)

ШЕВЧУКУ Анатолію Олександровичу (Житомирська область)

ШМИЗІ Стефанії Павлівні (Хмельницька область).

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
23 серпня 2014 року
№ 684/2014

ОРІЄНТИР № 23

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 13 серпня 2014 р. № 380
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2005 р. № 875

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2005 р. № 875 «Про утворення Комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат» (Офіційний вісник України, 2005 р., № 37, ст. 2273; 2009 р., № 62, ст. 2194; 2013 р., № 43, ст. 1542) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 серпня 2014 р. № 380

ЗМІНИ,

що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2005 р. № 875

- Пункт 1 постанови викласти у такій редакції:
«1. Утворити Комісію з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат у складі згідно з додатком.».
- Доповнити постанову додатком такого змісту:

«Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 8 вересня 2005 р. № 875
(у редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 13 серпня 2014 р. № 380)

СКЛАД

Комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат

Міністр соціальної політики, голова Комісії
Заступник Міністра соціальної політики, заступник голови Комісії
Заступник Міністра фінансів, заступник голови Комісії
Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі
Заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства
Заступник Міністра аграрної політики та продовольства
Заступник Міністра юстиції
Заступник Міністра охорони здоров'я
Заступник Міністра освіти і науки
Заступник Міністра інфраструктури
Заступник Міністра внутрішніх справ
Заступник Міністра екології та природних ресурсів
Заступник Міністра енергетики та вугільної промисловості
Заступник Міністра промислової політики
Заступник Голови ДФС
Заступник Голови Держфінінспекції
Заступник Голови Держстату
Заступник Голови Фонду державного майна
Заступник Голови Держпраці
Заступник Голови ДСНС
Заступник Голови ДНС
Заступник Голови правління Пенсійного фонду України
Заступник генерального директора Державного концерну «Укроборонпром»
Перший заступник (заступник) керівника Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні (за згодою)
Заступник керівника Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні (за згодою)
Президент Спілки орендарів і підприємців України (за згодою).
3. У Положенні про Комісію з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, затвердженому зазначеною постановою:
1) пункт 7 викласти у такій редакції:
«7. Посадовий склад Комісії затверджує Кабінет Міністрів України.
Персональний склад Комісії затверджує її голова.
Голова Комісії має право в разі потреби вносити зміни до її персонального складу та призначати секретаря Комісії.»;
2) у пункті 8:
абзац перший після слова «проводяться» доповнити словами «один раз на два місяці»;
доповнити пункт абзацом такого змісту:
«У разі коли член Комісії з об'єктивних причин не може бути присутнім на засіданні, керівник відповідного центрального органу виконавчої влади за попереднім погодженням з головою Комісії направляє на засідання іншого свого заступника з правом брати участь у голосуванні.».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 6 серпня 2014 р. № 385
Київ

Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Затвердити Державну стратегію регіонального розвитку на період до 2020 року (далі — Стратегія), що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.
3. Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства разом з іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями забезпечити у шестимісячний строк розроблення плану заходів з реалізації Стратегії.
4. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям забезпечити у шестимісячний строк приведення регіональних стратегій розвитку у відповідність із Стратегією.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 6 серпня 2014 р. № 385

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ регіонального розвитку на період до 2020 року Загальна частина

Необхідність підготовки Стратегії викликана:
завершенням строку реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. № 1001 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 30, ст. 2132);
зміною зовнішніх та внутрішніх умов для розвитку регіонів протягом останніх семи років. З початку 2014 року з'явилися додаткові ризики, пов'язані як із зовнішнім впливом дій Російської Федерації стосовно Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та східних регіонів України, так і з внутрішніми чинниками, що породжені недосконалістю державної політики;
доцільністю підготовки нового стратегічного документа, розробленого відповідно до європейських стандартів, на період, що синхронізується з плановими та бюджетними циклами ЄС, з урахуванням впливу таких світових тенденцій просторового розвитку, яких не уникнути Україні:
— урбанізація, депопуляція села, зміна системи розселення;
— загальна відкритість світу щодо руху робочої сили, що впливає на відтік за межі країни як найбільш інтелектуальних, так і найменш кваліфікованих робочих кадрів;
— фінансово-економічна криза, обмеженість ресурсів (насамперед водних), зростання світової потреби у продовольстві, орієнтація на території, які є найбільшими виробниками продовольства.
Стратегія визначає цілі державної регіональної політики та основні завдання центральних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, спрямовані на досягнення зазначених цілей, а також пе-

редбачає узгодженість державної регіональної політики з іншими державними політиками, які спрямовані на територіальний розвиток.

Розроблення Стратегії здійснено з урахуванням змін, які відбулися в розвитку регіонів держави за останні роки, що характеризуються:

поступовим підвищенням рівня концентрації економічної активності як на загальнодержавному (зосередження основних ресурсів розвитку в м. Києві, де виробляється майже 20 відсотків валового внутрішнього продукту країни, акумулюється 50 відсотків усіх прямих іноземних інвестицій, збільшується чисельність населення за рахунок міграції з інших регіонів, майже 75 відсотків працівників, зайнятих переважно у сфері послуг, мають вищу освіту), так і на регіональному рівні (концентрація економічної діяльності в обласних центрах та прилеглих районах, у більшості яких зосереджується понад 60 відсотків обсягів виконаних будівельних робіт, інвестицій та виробництва);
нерівномірністю розвитку територій, зростанням міжрегіональних соціально-економічних диспропорцій, значною диференціацією розвитку районів та міст, у частині яких (більш як 30 відсотків) тривалий час спостерігається одночасне зниження рівня економічної активності та зменшення чисельності населення.

З огляду на посилення ролі обласних центрів у загальноекономічному розвитку вони і надалі продовжуватимуть значною мірою визначати характер подальшої територіальної диференціації соціально-економічного становища в країні (динаміка економічного зростання у великих міських агломераціях пришвидшить міграційний рух із сільських населених пунктів та малих міст з обмеженим потенціалом розвитку);

формуванням протягом тривалого періоду неефективної системи державного управління регіональним розвитком та непрозорого механізму фінансового забезпечення розвитку регіонів, відсутністю чітко визначеної державної політики у сфері регіонального розвитку, застарілим механізмом взаємовідносин на рівні «держава — регіон» та регіонів між собою, недосконалістю системи територіальної організації влади та зволіканням з проведенням реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою.

Події, що відбулися з початку 2014 року на території півострова Крим та у південно-східних регіонах України, є наслідком прорахунків та недоліків державної внутрішньої та зовнішньої політики, в тому числі і політики регіонального розвитку.

Відстала технологічна база та монофункціональність промисловості Донецької та Луганської областей, сировинний характер експорту продукції та орієнтація його переважно на російський ринок консервує недосконалу структуру економіки, залежність від зовнішнього ринку, зокрема енергетичних ресурсів. Державна промислова політика, що базувалася на наданні преференцій окремим територіям та підприємствам вугільної і металургійної промисловості, не сприяла підвищенню конкурентоспроможності зазначених регіонів. Політика місцевих органів влади призвела до закритості регіональних ринків та фактичної їх інтегрованості до російського ринку.

У результаті, крім економічних проблем розвитку зазначених регіонів, на фоні відносно високого рівня середньої заробітної плати порівняно з іншими областями, зросли внутрішньорегіональні диспропорції щодо розвитку інфраструктури, надання послуг населенню у сфері освіти, культури, охорони здоров'я та навколишнього природного середовища та інші. Розвиваються в основному обласні центри, а шахтарські та сільські території занепадають. Наслідком зазначених тенденцій є значне розшарування населення за рівнем доходів, безробіття, соціальне невдоволення мешканців регіонів, створення підґрунтя для проявів сепаратизму.

З урахуванням зазначеного реалізація Стратегії дасть можливість визначити інтегрований підхід до формування і реалізації державної регіональної політики, який передбачатиме поєднання таких складових частин:

секторальної (галузевої) — підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів шляхом оптимізації і диверсифікації структури економіки, забезпечення ефективної спеціалізації регіонів з пріоритетним використанням власного ресурсного потенціалу;

територіальної (просторової) — досягнення рівномірного та збалансованого розвитку територій, розвиток міжрегіонального співробітництва, запобігання поглибленню соціально-економічних диспропорцій шляхом формування «точок зростання», активізації місцевої економічної ініціативи та зміцнення потенціалу сільської місцевості, забезпечення соціально-економічної єдності і рівномірності розвитку регіонів з метою створення рівних умов для розвитку людини;

управлінської — застосування єдиних підходів до формування і реалізації політики регіонального розвитку, створення єдиної системи стратегічного планування та прогнозування розвитку держави і регіонів, оптимізація системи територіальної організації влади.

Формування ефективного і прозорого механізму фінансового забезпечення регіонального розвитку потребує врахування специфіки розвитку кожного регіону.

Такий підхід сприяє визначенню цілей державної регіональної політики до 2020 року.

Стратегія спрямована на визначення завдань та інструментів для розв'язання соціальних проблем, підвищення рівня економічного потенціалу територій, продуктивності їх економіки, прибутковості бізнесу та доходів населення і, як наслідок, створення умов для загального підвищення соціальних стандартів, якості життя та розвитку бізнес-середовища. Однак така взаємозалежність потребує визначення та запровадження дієвого фінансового механізму та механізму перерозподілу, в іншому разі існує реальна загроза надмірної поляризації та зростання диспропорцій між економічно розвинутими містами та рештою території країни.

За умови обмеженості фінансових ресурсів, які Кабінет Міністрів України може спрямувати на розвиток територій, необхідно визначити пріоритети розподілу ресурсів та сконцентрувати їх на тих заходах та територіях, що можуть забезпечити найвищий результат у найкоротший строк та матимуть довготривалий і комплексний вплив на розвиток не лише даної території, але і сусідніх регіонів.

Отже, заходи, спрямовані на концентрацію ресурсів на певних територіях, слід здійснювати разом із заходами, спрямованими на підвищення ролі «точок зростання» на прилеглих до них територіях, для поширення на більшу територію позитивного впливу таких заходів.

Кабінет Міністрів України підтримує принципові позиції підходу ЄС до реалізації регіональної політики, які базуються на поєднанні політики щодо підвищення рівня конкурентоспроможності територій та політики, спрямованої на недопущення зростання регіональних диспропорцій, але обмежений на даний час у відповідних за обсягами ресурсах для здійснення ефективних заходів у рамках такого підходу.

У загальному розвитку держав — членів ЄС значну роль відіграє сфера регіонального розвитку. Для реалізації регіональної політики в ЄС витрачається третина всього зведеного бюджету — 308 млрд. євро протягом 2007—2013 років, з них 81,5 відсотка спрямовується на здійснення заходів щодо зменшення територіальних диспропорцій, близько 16 відсотків — на підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів та 2,5 відсотка — на європейське територіальне співробітництво.

У зв'язку із змінами у соціально-економічному розвитку держави, міжнародній економіці внаслідок глобальної кризи виникла потреба у скороченні переліку пріоритетів регіонального розвитку з метою концентрації фінансових ресурсів на основних завданнях, які матимуть системний та довгостроковий вплив на розвиток регіонів та національної економіки в цілому.

За результатами ґрунтового аналізу основних тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів протягом останніх 20 років та проблем, що існують у сфері регіональної політики (додаток 1), визначаються цілі державної регіональної політики до 2020 року (додаток 2).

Пріоритети державної регіональної політики	
Стратегічні завдання, визначені у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року	Цілі державної регіональної політики, визначені у Стратегії
Підвищення конкурентоспроможності регіонів та зміцнення їх ресурсного потенціалу Забезпечення розвитку людських ресурсів	підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток
Розвиток міжрегіонального співробітництва	ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку

Створення інституціональних умов для регіонального розвитку
Ціль 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів полягає у створенні оптимальних умов для розкриття регіонами власного потенціалу та ефективного використання конкурентних переваг регіональної економіки.
Ціль 2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток передбачають:
1) виконання насамперед завдань і здійснення заходів, спрямованих на вирішення актуальних проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя;
2) недопущення поглиблення регіональних диспропорцій у доступі населення насамперед до базових соціальних, комунальних, адміністративних, транспортних, інформаційних та інших послуг;
3) створення умов для співробітництва регіонів.
Ціль 3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку передбачає створення бази для реалізації ефективної державної регіональної політики — механізму та інструменту державного управління регіональним розвитком, що сприятиме розв'язанню проблем регіонів, вимагає насамперед децентралізації державних повноважень шляхом їх передачі на місцевий рівень з одночасною передачею відповідних фінансових ресурсів, удосконалення процесів стратегічного планування та виконання поставлених завдань на всіх рівнях, запровадження ефективного механізму координації дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування під час реалізації галузевих пріоритетів і завдань на різних територіальних рівнях. Для досягнення цієї цілі також необхідні значні інвестиції у розвиток людського капіталу — навчальні та практичні програми підвищення кваліфікації спеціалістів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які відповідають за формування і реалізацію державної регіональної політики та здійснення контролю за станом її реалізації.

На сьогоднішній державна регіональна політика в Україні як ніколи вимагає координації її цілей та заходів з пріоритетами галузевих політик. Зокрема, це стосується таких сфер, як:

транспорт та інфраструктура;
економічний розвиток та інвестиції;
підприємництво і регуляторне середовище;
конкурентна політика;
ринок праці;
освіта і наука;

ОРІЄНТИР № 23

інноваційна діяльність.

Питання ефективності здійснення заходів у рамках реалізації Стратегії неможливо розглядати окремо від питання проведення реформи адміністративно-територіального устрою, фіскальної децентралізації, розвитку і стимулювання конкурентних засад економіки, посилення ролі місцевого самоврядування тощо.

Основні принципи реалізації державної регіональної політики

Основними принципами державної регіональної політики є:

- конституційність та законність — відповідність Конституції та законам України, міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- співробітництво — узгодження цілей, пріоритетів, завдань, заходів і дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, забезпечення взаємодії між ними під час формування та реалізації державної регіональної політики;
- паритетність — забезпечення рівних можливостей доступу об'єктів державної регіональної політики до ресурсів державної фінансової підтримки регіонального розвитку;
- відкритість — прозорість, прогнозованість, передбачуваність, послідовність діяльності органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування під час формування та реалізації державної регіональної політики;
- субсидіарність — децентралізація владних повноважень, їх передача іншим органам на найнижчий рівень управління, які можуть їх реалізувати найбільш ефективно;
- координація — взаємозв'язок та узгодженість довгострокових стратегій, планів та програм розвитку на державному, регіональному та місцевому рівні;
- єдність — зменшення соціально-економічних диспропорцій між окремими регіонами, забезпечення просторової, політичної, економічної, соціальної, гуманітарної цілісності України;
- історична спадкоємність — врахування та збереження позитивного досвіду розвитку регіонів;
- сталий розвиток — забезпечення невиснажливого, ощадного та ефективного використання енергетичних, матеріальних, природних та інших ресурсів для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь.

На сьогодні розвиток України та її регіонів здійснюється під впливом геополітичних та внутрішніх викликів зростання відкритості економіки, що вимагає змін у підходах до стратегічного розвитку регіонів України та визначення цілей державної політики регіонального розвитку на перспективу.

Зазначені зміни полягають у переході від прямих короткострокових галузевих заходів впливу та реалізації інвестиційних проєктів у конкретних регіонах для розв'язання проблем їх розвитку до системного і комплексного підходу до розвитку територій на основі концентрації фінансових ресурсів та створення умов для конкурентного розвитку всіх регіонів. Чітке розуміння нерівномірності регіонального розвитку повинно сприяти спрямуванню регіональної політики на розв'язання проблем забезпечення рівних можливостей провадження економічної діяльності для населення та бізнесу, розвитку і стимулювання конкурентних засад економіки, а також рівного доступу населення до соціальних, адміністративних та інших послуг, що забезпечують можливість самореалізації.

Іншим важливим фактором є посилення ролі інституційного, соціального та економічного середовища на регіональному та місцевому рівні для економічного зростання територій та підвищення рівня добробуту населення, що відповідно вимагає еволюції інституційної моделі формування та реалізації державної регіональної політики, яка сприяє створенню та стійкому функціонуванню середовища, сприятливого для впровадження місцевих та регіональних ініціатив.

Державна регіональна політика повинна базуватися не на патерналістських відносинах між державою і регіоном, а на створенні умов для формування постійно відтворювальної внутрішньої (ендогенної) бази розвитку в умовах відкритої економіки.

Це можливо лише за умови системної координації дій органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування на всіх рівнях, представників бізнесу та громадянського суспільства. Визначальним стає як горизонтальна координація дій органів державної влади, які мають вплив на регіональний розвиток, так і запровадження багаторівневого вертикального управління, що має сприяти синхронізації дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері регіонального та місцевого розвитку.

Отже, процес формування та реалізації державної політики регіонального розвитку повинен базуватися на таких засадах:

- запровадження системи постійного моніторингу, аналізу та оцінки екзогенних (зовнішніх) та ендогенних (внутрішніх) факторів впливу на регіональний розвиток. Екзогенні фактори можуть формуватися як за межами країни і зумовлюватися відкритістю її економіки, особливо у разі, коли економіка регіону суттєво пов'язана із зовнішнім ринком або географічним розташуванням самого регіону (прикордонні території), так і внутрішніми факторами, що пов'язані з прийняттям (неприйняттям або несвоєчасним прийняттям) рішень відповідними органами влади, які безпосередньо впливають на економічне та соціальне становище в регіоні. Ендогенні фактори формуються в результаті внутрішніх особливостей регіону, його історичного розвитку, географічних, політичних, економічних, демоетнічних, соціокультурних та інших факторів, а також особливостей формування інституційного середовища для розвитку;
- формування державної регіональної політики, реалізація якої поширюється на всі регіони та відповідно реагує на виклики екзогенних і ендогенних факторів, які стримують розвиток. Доцільність державного впливу на всі регіони, з одного боку, пов'язана з необхідністю створення умов для розвитку регіонів за рахунок використання внутрішнього потенціалу, з іншого, дає можливість активізації міжрегіональної інтеграції регіонів з різним рівнем розвитку, збільшення кількості «точок економічного зростання» на всій території України, а не лише в окремих регіонах;
- запровадження механізму сильної та гнучкої координації всіх суб'єктів державної регіональної політики в процесі її формування та реалізації, взаємозгодження регіональної політики з політикою розвитку окремих галузей та сфер. Така координація повинна забезпечувати синхронізоване стратегічне прогнозування та планування регіонального розвитку на всіх територіальних рівнях, узгоджене законодавче забезпечення процесів планування, а також упровадження властивого кожному суб'єкту регіональної політики інструментарію впливу на регіональний розвиток;
- створення чіткої функціональної структури центральних та місцевих органів виконавчої влади для забезпечення державного регулювання регіонального розвитку на всіх територіальних рівнях, координації багаторівневого управління за участю органів місцевого самоврядування, бізнесу, недержавних організацій та населення. Така структура повинна створюватися на основі визначених стратегічних цілей та завдань державної регіональної політики, бути функціонально гнучкою відповідно до потреб регіонального розвитку. Будь-які її зміни повинні бути мотивовані насамперед вимогами щодо створення необхідних умов для стимулювання регіонального та місцевого розвитку.
- створення територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, а також їх структурне та функціональне наповнення необхідно здійснювати за принципом субсидіарності. Важливою є також координація діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади як між собою, так і з органами місцевого самоврядування;
- підготовка висококваліфікованих кадрів у відповідних центральних та місцевих органах виконавчої влади, які мають знання та навички щодо розроблення та реалізації проєктів регіонального розвитку, створення системи управління різними структурами в контексті координації їх діяльності під час формування та реалізації державної регіональної політики. Спроможність такої системи забезпечується можливістю визначати сфери політики центральних органів виконавчої влади, які мають вплив на регіональний розвиток, та координувати їх діяльність шляхом прийняття узгоджених рішень під час формування і реалізації політики;
- забезпечення фінансової спроможності органів виконавчої влади, відповідальних за реалізацію державної регіональної політики, законності та відповідальності під час здійснення за участю органів місцевого самоврядування дій, пов'язаних з регіональним та місцевим розвитком, а також виконання відповідних державних зобов'язань, що передбачає формування джерел фінансування проєктів регіонального розвитку на середньостроковій основі. Фінансування державної регіональної політики повинно узгоджуватися з її пріоритетами, концентруватися на ключових проєктах, що забезпечують удосконалення інфраструктури для економічного зростання, створення умов для розвитку приватного сектору та доступу населення до адміністративних послуг. Доступ місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, населення та бізнесу до державних та інших фінансових ресурсів, визначених у рамках реалізації державної регіональної політики, повинен забезпечуватися шляхом визначення чітких процедур, обов'язкових фінансових зобов'язань реципієнтів, стандартів проведення моніторингу та оцінки результативності фінансових інтервенцій, спрямованих на розвиток території. Необхідно запровадити механізм узгодження дій та концентрації фінансових ресурсів органів виконавчої влади, сфера відповідальності і політика яких має територіальну спрямованість і вплив на розвиток окремих областей, районів та міст. Для зазначеного механізму повинна поширюватися як на ресурси, які виділяються з державного бюджету безпосередньо на реалізацію проєктів у сфері регіонального розвитку, так і на ресурси міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, що витрачаються ними на певній території в рамках виконання відповідних галузевих програм;
- формування механізму децентрації та децентралізації державних повноважень. Інституційна модель владних повноважень повинна передбачати можливість здійснення децентрації та децентралізації державних повноважень — їх передачу на місцевий рівень (або навпаки) в процесі динамічних змін умов регіонального розвитку. З одного боку, концентрація економічної активності в містах України вимагає від органів місцевого самоврядування прийняття рішень, спрямованих на відповідну та швидку реакцію на процеси міської агломерації. З іншого боку, зменшення концентрації сільського населення не повинно негативно впливати на доступ сільських жителів та суб'єктів господарювання до адміністративних та інших послуг. Крім того, органи місцевого самоврядування регіонів повинні мати управлінські, організаційні та фінансові можливості стимулювання співробітництва територіальних громад на міжрегіональному рівні для розв'язання спільних проблем розвитку.

Стратегічне бачення і мета регіонального розвитку до 2020 року

Стратегічною метою реалізації державної регіональної політики є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку регіонів України з метою забезпечення соціальної та економічної єдності держави, підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів, активізації економічної діяльності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних та інших стандартів для кожного громадянина незалежно від місця проживання.

Стратегічне бачення регіонального розвитку та країни в цілому полягає в розв'язанні існуючих проблем шляхом використання внутрішніх та зовнішніх можливостей регіонів та територій і є результатом стратегічного спрямування державної регіональної політики, метою якої є:

розвиток та єдність, орієнтовані на людину;

досягнення економічного зростання регіонів шляхом використання власного потенціалу та реалізації ефективної державної регіональної політики і, як наслідок, підвищення рівня життя населення;

інтеграція регіонального економічного, інформаційного, освітнього, культурного простору до загальноукраїнського простору, в якому особа має змогу для самореалізації та підвищення якості життя незалежно від місця проживання (єдність загальноукраїнського простору).

Досягнення зазначеної мети дасть можливість стати регіонам до 2020 року економічно сильнішими, взаємно інтегрованими, а також більш самостійними у результаті запровадження ефективної моделі управління на основі децентралізації, деконцентрації та субсидіарності. Стандарти і якість життя людей досягнуть вищого рівня, зростуть можливості для створення та ефективного функціонування партнерських відносин між суспільством, державою і бізнесом.

Цілі державної регіональної політики до 2020 року

Ціль 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів

Передбачається якісне використання ендогенних факторів для забезпечення динамічного економічного зростання на регіональному рівні. Підвищення рівня конкурентоспроможності всіх регіонів є пріоритетом державної регіональної політики. Результатом заходів, здійснених для досягнення даної цілі, буде підвищення рівня розвитку регіонів, їх економічної активності, формування економіки на більш досконалі технологічній основі, створення механізму поширення процесу розвитку з центрів економічного зростання, якими будуть переважно міста — обласні центри, міста обласного значення, на інші території, що дасть можливість задіяти внутрішні фактори розвитку адміністративних центрів районів, малих міст та сільських населених пунктів. Це здійснюватиметься шляхом розширення зв'язків між адміністративними центрами областей, районів і сільськими населеними пунктами, включаючи забезпечення транспортної доступності, розвитку сільської місцевості, а також вжиття заходів, що сприятимуть розвитку людського капіталу, упровадження новітніх технологій, покращення навколишнього природного середовища, що в результаті сприятиме привабливості територій для інвестицій та активізації економічної діяльності на всій території країни.

Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів передбачає такі операційні цілі:

- підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів;
- створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості;
- підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів.

Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів буде забезпечено шляхом виконання таких завдань:

- забезпечення розвитку інфраструктури міст*
- підтримка розроблення містобудівної документації для населених пунктів (зонінг, детальні плани територій) та примиської зони, проєктів транспортної та іншої інфраструктури, які відповідають пріоритетам та інтересам окремих міст відповідно до стратегій їх розвитку (кільцеві автомобільні дороги і автостоянки навколо міст, винесення промислових зон, змішане планування районів за типом «житло — робота — освіта — соціальна інфраструктура» тощо), а також враховують потреби осіб з інвалідністю, які мають ураження органів зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення;
- залучення інвестицій у будівництво та/або реконструкцію вулично-дорожньої мережі, інженерної та соціальної інфраструктури міст;
- підтримка формування на основі наявних потужностей науково-дослідних та освітніх установ (закладів) міст інноваційної інфраструктури, зокрема утворення технополісів, технопарків, центрів трансферу технологій для підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності економіки міст;
- забезпечення інфраструктурних зв'язків, які сприятимуть наближенню великих міжнародних та національних транспортно-пересадкових вузлів до віддалених регіонів і міст;
- сприяння утворенню центрів для надання адміністративних та інших послуг населенню і суб'єктам господарювання;
- удосконалення нормативно-правової бази щодо визначення повноважень органів місцевого самоврядування з питань здійснення контролю за провадженням містобудівної діяльності;
- підтримка інтегруючої ролі міст як центрів економічного та соціального розвитку*
- посилення транспортного, інформаційного та комунікативного зв'язку міст — центрів економічного зростання з менш розвинутими прилеглими територіями;
- визначення механізму стимулювання співробітництва територіальних громад, зокрема шляхом об'єднання їх ресурсів, розроблення планів розвитку міст та прилеглих до них населених пунктів і реалізації спільних проєктів;
- розвиток державно-приватного партнерства шляхом посилення взаємодії в системі «органи місцевого самоврядування — бізнес — територіальна громада»;
- надання можливості доступу через Інтернет до унікальних для міст послуг музеїв, театрів, бібліотек, медичних центрів, університетів тощо.

Створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості буде забезпечено шляхом виконання таких завдань:

- поліпшення транспортної доступності в межах регіону*
- розвиток мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення, об'їзних доріг у населених пунктах, покращення транспортної доступності сільських населених пунктів;
- оновлення рухомого складу транспортних засобів, зокрема тих, що призначені для здійснення соціально значущих пасажирських перевезень (перевезення пільгових категорій громадян, мешканців сільської місцевості, осіб з інвалідністю, які мають ураження органів зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення);
- створення умов для збільшення обсягу інвестицій у розвиток міжміського автобусного та залізничного громадського транспорту (рухомий склад, інфраструктура, автомобільні дороги, колії, електромережі, інформаційні системи тощо) з метою покращення транспортних зв'язків між адміністративними центрами областей та районів, а також адміністративними центрами районів та прилеглими територіями;
- використання механізму державно-приватного партнерства для модернізації та оптимізації роботи всіх сфер транспорту загального користування;
- розвиток сільської місцевості*
- надання державної підтримки для підвищення рівня облаштування сільської місцевості як сфери життя, діяльності та побуту селян, розмежування політики щодо підтримки сільського господарства та розвитку сільських територій;
- створення рівних умов для підтримки сільськогосподарських виробників незалежно від їх виду, типу, розміру, форми власності та господарювання;
- раціоналізація структури сільськогосподарського виробництва для підвищення його доданої вартості;
- диверсифікація сільськогосподарського виробництва, розвиток альтернативних видів економічної діяльності у сільській місцевості;
- стимулювання зайнятості населення в сільській місцевості поза сферою сільськогосподарського виробництва, включаючи розвиток аграрного бізнесу, сільського туризму, народних ремесел і промислів, підприємств сфери послуг, збору та переробки дикорослих ягід і грибів, лікарської сировини тощо;
- пріоритетний розвиток сфери сільської соціальної інженерної інфраструктури (насамперед автомобільних доріг, телекомунікацій та інших засобів інформаційного забезпечення, об'єктів комунального господарства, сфери освіти та охорони здоров'я);
- реконструкція та модернізація зрошувальних систем;
- розвиток різних форм господарювання за умови пріоритетності формування господарств, що відіграють важливу соціально-економічну роль для сільських громад;
- створення умов для соціального розвитку села, стійкої мотивації до соціальної відповідальності бізнесу в аграрному секторі, суміжних секторах виробництва і сфері послуг;
- підвищення рівня привабливості проживання в сільській місцевості, виконання програми державної підтримки молодих працівників, залучених до роботи в сільських населених пунктах.

Підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів здійснюватиметься шляхом виконання таких завдань:

- розвиток інтелектуального капіталу*
- створення системи стратегічного планування потреб економіки у висококваліфікованих фахівцях за видами економічної діяльності та у професійно-кваліфікаційному розрізі;
- забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців та робітничих кадрів для задоволення потреб регіонів з урахуванням пріоритетів їх розвитку;
- стимулювання співробітництва між навчальними закладами, науково-дослідними установами і підприємствами регіонів;
- стимулювання розвитку новаторської і раціоналізаторської роботи на підприємствах;
- розвиток соціального партнерства та соціальної відповідальності всіх суб'єктів у регіонах у контексті забезпечення розвитку інтелектуального потенціалу та нагромадження людського капіталу;
- забезпечення підтримки та розвитку інтелектуального і творчого потенціалу через систему освіти та навчання протягом життя;
- підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів*
- удосконалення регіональної інвестиційно-інноваційної інфраструктури, зокрема створення регіональної мережі наукових, технологічних та індустріальних парків, а також системи правової, кадрової та інформаційної підтримки інноваційної діяльності;
- формування сприятливого інвестиційного клімату, позитивного інвестиційного іміджу та просування на зовнішній ринок інвестиційних можливостей регіонів України;
- розвиток науково-інноваційного співробітництва державного та недержавного сектору науки, вищих навчальних закладів і наукових установ з реальним сектором економіки;
- розвиток інноваційної культури шляхом популяризації провадження наукової, винахідницької та інноваційної діяльності, а також створення цілісної системи освіти з урахуванням кадрового забезпечення інноваційної діяльності;
- підвищення ефективності дії механізму стандартизації та сертифікації продукції, захисту прав інтелектуальної власності, дотримання авторських права та суміжних прав, забезпечення досягнення високих стандартів якості, безпеки, екологічності продукції;

ОРІЄНТИР № 23

стимулювання промисловців до запровадження новітніх технологій та інновацій;
забезпечення ефективної реалізації механізму державно-приватного партнерства шляхом удосконалення від-повідної нормативно-правової бази;
утворення консультаційних центрів з питань державно-приватного партнерства на загальнодержавному та ре-гіональному рівні, а також уповноважених органів, відповідальних за впровадження державно-приватного пар-тнерства в Україні, визначення функцій, завдань та обов'язків таких органів;
створення системи моніторингу стану реалізації інвестиційних проектів, у тому числі в рамках державно-при-ватного партнерства, та здійснення контролю за їх реалізацією;
забезпечення створення системи підготовки фахівців з питань управління інвестиційними проектами, у тому числі в рамках державно-приватного партнерства;
розширення на законодавчому рівні можливостей задіяння потенціалу та механізму державного замовлення для стратегічно важливих для регіону підприємств, налагодження виробництва окремих видів продукції відповідно до потреб внутрішнього ринку;
удосконалення механізму банківського кредитування проектів регіонального розвитку — іпотечного кредиту-вання, відкриття кредитних ліній, надання пільгових середньострокових та довгострокових кредитів, створення в регіонах ринку цінних паперів, розміщення облігацій місцевих позик та реалізація за рахунок залучених коштів проектів регіонального розвитку;
розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках
спрощення процедури започаткування та виходу з бізнесу шляхом оптимізації ведення державних реєстрів, у яких містяться відомості про суб'єктів господарювання, забезпечення вільного і безперешкодного доступу до таких відомостей, удосконалення порядку започаткування бізнесу, спрощення процедури добровільного припи-нення господарської діяльності фізичної особи — підприємця за заявницьким принципом;
удосконалення дозвільної системи та сфери ліцензування, процедури здійснення державного нагляду (кон-тролю) у сфері господарської діяльності, зменшення кількості заходів державного нагляду (контролю);
створення умов для розвитку ефективного конкурентного середовища на регіональних товарних ринках, у тому числі шляхом сприяння розвитку ринкової інфраструктури таких ринків, зниження бар'єрів та стимулювання вступу на товарні ринки нових виробників, підвищення ефективності державного регулювання монополізованих товарних ринків, мінімізації негативного впливу на економічну конкуренцію, що виникає внаслідок антиконкурентних дій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, удосконалення державної політики у сфері захисту економічної конкуренції;
спрощення процедури та збільшення обсягів надання державної фінансової підтримки суб'єктам малого під-приємництва, у тому числі мікрокредитів для започаткування та провадження підприємницької діяльності;
проведення навчання з питань провадження підприємницької діяльності;
забезпечення розвитку лізингових операцій для технічного переоснащення основних фондів підприємств;
підтримка підприємств, діяльність яких спрямована на підвищення рівня енергоефективності в регіонах, збіль-шення частки енергії, отриманої з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива;
раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, збереження культурної спадщини та найцінніших природних територій
збереження в регіонах біологічного та ландшафтного різноманіття, відтворення природних комплексів, земель-них та водних ресурсів, формування національної екомережі;
раціональне використання рекреаційних ресурсів територій та об'єктів природно-заповідного фонду для фор-мування економічного середовища та розвитку сфери зайнятості населення в регіонах;
визначення економічного механізму стимулювання розвитку природно-заповідного фонду України;
підвищення рівня обізнаності населення щодо цінностей територій та об'єктів природно-заповідного фонду і залучення населення до управління ними;
збереження історико-культурних цінностей та природної спадщини, забезпечення в регіонах доступності до культурної та природної спадщини;
залучення інвестицій у створення електронних каталогів музейних експонатів, пам'яток історії та монументаль-ного мистецтва, архітектури, археології;
створення умов для збереження в регіонах самотутньої народної культури, звичаїв, традицій, обрядів, у тому числі національних меншин;
застосування об'єктів культурної спадщини для провадження туристичної діяльності;
розвиток зеленого туризму в сільській місцевості;
удосконалення нормативно-правової бази розвитку туризму та курортів, зокрема шляхом розроблення і за-твердження Державної цільової програми розвитку туризму і курортів України на період до 2022 року;
створення якісного туристичного продукту на основі раціонального використання туристичних ресурсів, визна-чення зон пріоритетного розвитку туризму шляхом туристичного районування регіонів;
формування позитивного іміджу регіонів у сфері туризму на зовнішньому та внутрішньому туристичному ринку;
створення загальнодержавної інформаційної мережі у сфері туризму та курортів, зокрема шляхом розвитку відповідної мережі інформаційних центрів у регіонах;
розвиток транскордонного співробітництва
сприяння поглибленню економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади та тери-торіальними громадами і відповідними органами влади інших держав;
створення умов для використання організаційних, фінансових, інституційних можливостей суб'єктів і учасників транскордонного співробітництва України в здійсненні заходів щодо реалізації проектів (програм) транскордонного співробітництва;
об'єднання зусиль щодо розвитку транскордонного співробітництва, подальшого поглиблення співпраці в рам-ках євро регіонів та активізації роботи з розширення сфер такого співробітництва, ліквідації інфраструктурних пе-решкод та сприяння провадженню спільної підприємницької діяльності прикордонних регіонів у сфері малого і середнього бізнесу;
підвищення ефективності використання зовнішньої допомоги ЄС у рамках Європейського інструменту сусідства та інших доступних Україні програм;
диверсифікація джерел енергопостачання та підвищення рівня енергоефективності в регіонах
зниження рівня енергоємності виробництва одиниці продукції, виконаних робіт, наданих послуг;
створення системи стимулювання підвищення рівня енергоефективності;
зменшення втрат паливно-енергетичних ресурсів шляхом здійснення організаційних, технічних, технологічних та інших заходів, зокрема оновлення основних фондів, модернізація виробничих потужностей, запровадження енергоефективних технологій;
оптимізація структури регіонального енергетичного балансу шляхом заміщення природного газу енергоресурс-ами, отриманими з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, насамперед на об'єктах соці-альної сфери.

Ціль 2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток

Передбачається виконання завдань і здійснення заходів, спрямованих на вирішення актуальних проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, зменшення диспро-порцій у доступі населення в кожному регіоні до базових соціальних, комунальних, адміністративних, транспор-тних, інформаційних та інших послуг, підвищення якості освіти сільської молоді, медичного обслуговування в малих містах та сільських населених пунктах, покращення водопостачання та водовідведення у населених пунктах, створення інформаційних та комунікаційних мереж з метою ефективного доступу населення до першочергових послуг (у кожному регіоні визначатиметься перелік територій з найгострішими проблемами щодо доступу насе-лення до адміністративних та інших послуг з метою підвищення їх якості та збільшення обсягів), зменшення між-регіональних відмінностей, просторової дезінтеграції, зміцнення коопераційних зв'язків між регіонами у різних сферах (економіці, культурі, освіті, соціальній сфері), з метою досягнення єдності держави.

Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток передбачає такі операційні цілі:

виконання завдань і здійснення заходів, спрямованих на вирішення актуальних проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя;
забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її прожи-вання;
розвиток міжрегіонального співробітництва.

Виконання завдань і здійснення заходів, спрямованих на вирішення актуальних проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, забезпечуватиметься шляхом:

відновлення безпеки життєдіяльності та економічна реабілітація Донецької та Луганської областей
розроблення та реалізація із залученням міжнародної допомоги комплексної Державної цільової програми щодо відновлення мирного життя, стабілізації ситуації та розвитку економіки в Донецькій та Луганській областях, в якій, зокрема, буде передбачено:

на першому етапі:
здійснення комплексу заходів і процедур щодо відновлення повноцінної діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, право-охоронних органів;
відновлення пошкодженої інфраструктури: доріг, залізничної інфраструктури, електричних та водопровідних мереж;
відновлення та забезпечення безперебійного енерго-, газо- та водопостачання об'єктів соціальної сфери, освіти, охорони здоров'я та промисловості;
відновлення роботи комунального транспорту;
покращення епідеміологічної ситуації;
задоволення соціальних потреб мешканців та переселенців;
залучення до відновлювальних робіт вітчизняних підприємств та організацій на основі міжрегіональної співпраці та кооперації;

на другому етапі:
створення умов для збільшення вітчизняних та іноземних інвестицій у розбудову та реконструкцію об'єктів ін-фраструктури;
максимальне спрощення адміністративних процедур, що регулюють діяльність малого та середнього бізнесу;

надання соціально-економічних стимулів для зростання інвестиційної активності та збільшення трудової зай-нятості;
реалізація із залученням коштів міжнародної технічної допомоги та ресурсів міжнародних фінансових органі-зацій проектів реабілітації промисловості, реконструкції та відновлення інфраструктури;
інші заходи;

захист національних інтересів та недопущення порушення конституційних прав громадян України на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя
здійснення комплексу політичних та дипломатичних заходів, спрямованих на повернення тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, повне відновлення дії на зазначеній території Конституції і законів України;
захист і повноцінна реалізація національно-культурних, соціальних та політичних прав громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї, у тому числі корінних народів та націо-нальних меншин.

Запобігання зростанню диспропорцій, що гальмують розвиток регіонів, забезпечуватиметься шляхом виконання таких завдань:

узгодженість політики стимулювання розвитку «точок зростання» та підтримки економічно менш розвинутих і депресивних територій
надання державної підтримки суб'єктам господарювання, що створюють «точки зростання» (індустріальні парки) та розв'язують проблеми зайнятості населення, активізація економічної ініціативи, розвиток підприємництва на місцевому рівні;
запровадження різноманітних інструментів та механізмів стимулювання місцевого економічного розвитку (клас-терів, національних проектів, механізму державно-приватного партнерства тощо), утворення нових підприємств, що орієнтуються на місцеві джерела сировини, задовольняють насамперед потреби внутрішнього ринку;
розширення сфери дії фінансового інструменту стимулювання місцевого економічного розвитку (інвестиційних субвенцій, бюджету розвитку в складі місцевого бюджету, філій банків);
надання державної підтримки для розвитку інфраструктури малих міст;
розроблення та виконання спеціальних державних програм економічного розвитку депресивних територій;
розроблення та реалізація Концепції розвитку сільських територій;
забезпечення здійснення заходів щодо соціальної підтримки населення гірської місцевості та малонаселених територій, працівників підприємств вугільної галузі та населення територій, на яких розміщуються вугледобувні та вуглепереробні підприємства, що перебувають у стадії ліквідації (консервації);
створення умов для продуктивної праці населення
створення сприятливої кон'юнктури на регіональному ринку праці, зменшення регіональної диференціації у сфері зайнятості населення, підвищення рівня зайнятості населення та зниження рівня безробіття;
підвищення рівня обізнаності населення з питань організації та провадження підприємницької діяльності;
запровадження навчання і профорієнтації для перепрофілювання та переорієнтації трудових кадрів залежно від потреб регіонального ринку праці;
вивчення попиту щодо компетенцій і кваліфікації працівників регіонального та місцевого ринку праці;
розроблення програм професійно-технічного навчання, підготовки кадрів відповідно до потреб регіонального ринку праці;
удосконалення структури зайнятості населення шляхом підвищення якості робочої сили, розвитку її професійної мобільності, організації міжрегіональної та внутрішньорегіональної трудової міграції (насамперед маятинкової) для підвищення рівня зайнятості населення працездатних категорій населення;
створення умов для підвищення рівня заробітної плати та ліквідації заборгованості з її виплати;
розвиток у регіонах соціального діалогу та колективно-договірного регулювання трудових відносин.

Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її прожи-вання здійснюватиметься шляхом виконання таких завдань:

створення умов для розв'язання нагальних проблем переселенців
створення державного реєстру переселенців із зон тимчасово окупованих територій і з території Донецької та Луганської областей;
розроблення та реалізація міжрегіональної програми допомоги переміщення переселенців на постійне місце проживання в інші регіони України;
задоволення потреб найбільш вразливих соціальних груп (інвалідів, людей похилого віку, дітей, позбавлених батьківської опіки) шляхом створення спеціальних патронатних служб у місцях найбільшої концентрації пересе-ленців;
створення умов для навчання дітей, зокрема організація підвезення дітей до шкіл, гарантії можливості проход-ження зовнішнього незалежного оцінювання для випускників, забезпечення підручниками, виділення державних дотацій на шкільне харчування тощо;
спрощення для переселенців процедур реєстрації в органах державної влади, сприяння у працевлаштуванні, забезпечення доступу до соціальних послуг, закладів освіти та охорони здоров'я незалежно від місця їх розташу-вання;

підвищення стандартів життя в сільській місцевості
забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою;
підвищення рівня благоустрою та комунального обслуговування сільських населених пунктів;
сприяння створенню збалансованої інфраструктури об'єктів торгівлі та підприємств побутового обслуговування в сільській місцевості;
очищення сільської місцевості від шкідливих та непридатних до використання хімічних речовин, що засто-суються для захисту рослин;
підвищення рівня соціальної захищеності жителів сільських населених пунктів шляхом запровадження меха-нізму залучення до системи соціального страхування та пенсійного забезпечення осіб, зайнятих в особистих се-лянських господарствах;
поліпшення житлових і соціально-побутових умов для жителів сільських населених пунктів та підвищення рівня інженерного облаштування села шляхом надання державних пільгових кредитів індивідуальним сільським забу-довникам;
розвиток системи надання соціальних послуг сільському населенню з урахуванням потреб осіб похилого віку, самотніх осіб та осіб, що проживають одні, ветеранів війни та праці, інвалідів;

модернізація системи освіти
забезпечення формування системи навчальних закладів для надання високоякісних освітніх послуг з викорис-танням наявних ресурсів шляхом виконання регіональних планів створення освітніх округів та модернізації мережі загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, у тому числі шкіл-інтернатів;
забезпечення підвищення якості та рівного доступу населення до загальної середньої освіти, зокрема в сільській місцевості, шляхом оптимізації мережі навчальних закладів та покращення їх матеріально-технічної бази;
створення на основі системи вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ системи навчання (у тому числі дистанційного) для осіб, які не мають вищої освіти, короткострокових курсів з певної тематики з до-ступом до них широкого кола громадськості;
розбудова мережі дошкільних навчальних закладів, підвищення рівня охоплення дітей відповідного віку до-шкільною освітою;
забезпечення доступності дошкільної освіти, зокрема в сільській місцевості, шляхом будівництва нових дитячих садків;
підвищення якості та рівня конкурентоспроможності вищої освіти, забезпечення функціонування системи сту-пеневої (аграрної, технічної, гуманітарної тощо) освіти шляхом утворення в регіонах науково-освітніх центрів;
утворення сучасних центрів професійної освіти з упровадженням новітніх технологій для пріоритетних галузей економіки регіонів;

завершення формування єдиного інформаційного освітнього середовища;
забезпечення навчально-виховного процесу засобами інформаційно-комунікаційних технологій;
удосконалення системи позашкільної освіти та створення умов для діяльності позашкільних навчальних закладів як координаційних центрів виховної та організаційно-методичної роботи в мікрорайоні, районі, місті, області;

створення умов для формування здорового населення
формування мережі амбулаторій, наближених до місць проживання населення, у сільській місцевості та містах (відповідно до нормативу забезпеченості);
забезпечення закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу, відповідним обладнанням, транспортними засобами та кадрами;
підвищення якості надання первинної медичної допомоги;
розширення мережі амбулаторій — структурних або відокремлених структурних підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги;
профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань насамперед серед населення, що мешкає в сільській місцевості;
підвищення рівня ефективності використання ресурсів, якості та доступності вторинної та третинної медичної допомоги;
модернізація системи екстреної (швидкої) медичної допомоги в регіонах, зокрема шляхом утворення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф з мережею їх відділень і пунктів постійного та тимчасового базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги, відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги, централізованих оперативного-диспетчерських служб екстреної медичної допомоги;

приведення ліжкового фонду закладів охорони здоров'я у відповідність з потребами населення регіону;
забезпечення створення та функціонування перинатальних центрів другого рівня перинатальної допомоги згідно із затвердженими регіональними планами розвитку сфери надання перинатальної допомоги;
створення належних умов праці медичних працівників у сільській місцевості (насамперед молодих спеціалістів), забезпечення їх земельними ділянками, житлом, установами місцевих надбавок до заробітної плати та здійс-нення інших стимулюючих заходів;
забезпечення підтримки та розвитку мережі центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», спортивних клубів;

підтримка діяльності закладів дитячо-юнацького та резервного спорту;
створення спортивної інфраструктури для занять фізичною культурою і спортом;
проведення просвітницької роботи з пропагування здорового способу життя та фізичної культури і спорту;

ОРІЄНТИР № 23

соціокультурний розвиток
формування базової мережі закладів культури в усіх регіонах;
розвиток та збереження існуючої мережі закладів культури, мистецтва та музейної справи;
забезпечення належного функціонування сільських закладів культури, надання культурних послуг мешканцям сіл та малих міст;
сприяння консолідації та розвитку української нації, забезпечення прав громадян на свободу світогляду і віросповідання, у тому числі національних меншин;
модернізація мережі бібліотек шляхом її інформатизації та формування єдиної електронної бібліотеки;
використання ресурсу бібліотек для створення мережі розширених центрів надання культурних, освітніх та інших послуг (міні-кінотеатр, доступ до Інтернету, безоплатні друковані видання, семінари та навчання тощо), забезпечення надання бібліотеками в сільській місцевості та малих містах послуг з використанням Інтернету;
надання якісних послуг транспорту та зв'язку
реалізація проєктів загальнодержавного значення щодо розвитку транспортної інфраструктури регіонів, у тому числі з використанням ресурсів міжнародних фінансових організацій, міжнародної технічної допомоги та коштів приватних інвесторів;
запровадження адресних дотацій для компенсації витрат на проїзд у пасажирському транспорті пільговим категоріям громадян;
реалізація проєктів впровадження системи диспетчеризації з використанням супутникової системи навігації руху транспортних засобів;
запровадження системи безготівкової оплати проїзду в міському електричному транспорті;
удосконалення порядку формування тарифів на проїзд у міському електричному транспорті, зокрема в частині включення до тарифу на послуги міського електричного транспорту інвестиційної складової частини для оновлення рухомого складу;
гармонізація національних стандартів організації роботи міського пасажирського автомобільного та електричного транспорту із стандартами Європейського Союзу;
передача функцій з управління інфраструктурними об'єктами місцевого значення на місцевий рівень;
надання населенню послуг з доступу до Інтернету шляхом створення відкритих інформаційних пунктів;
перехід на новітні стандарти зв'язку, надання споживачам телекомунікаційних послуг гарантованої якості відповідно до національних стандартів, гармонізованих з європейськими, розширення переліку послуг на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та наукових розробок;
надання якісних житлово-комунальних послуг, забезпечення житлом
підвищення якості житлово-комунальних послуг для всіх верств населення, створення конкурентного середовища на ринку послуг;
забезпечення сталого розвитку систем водопостачання та водовідведення;
реконструкція та капітальний ремонт водопровідних, каналізаційних та теплових мереж;
упровадження сучасних методів та технологій у сфері поводження з побутовими відходами;
виконання програм будівництва (придбання) доступного житла та забезпечення молоді житлом;
виконання програми здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов;
державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників для будівництва (реконструкції) та придбання житла;
реконструкція і капітальний ремонт житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій і обладнання, капітальний ремонт, модернізація та заміна ліфтів;
благоустрій територій населених пунктів.
Розвиток міжрегіонального співробітництва забезпечуватиметься в рамках виконання таких завдань:
створення умов для зміцнення зв'язків між регіонами та територіальними громадами
розвиток інституційно-правових форм співробітництва територіальних громад;
розроблення та впровадження моделі міжрегіональної взаємодії, що базується на принципах взаємного посилення «центрів зростання»;
нормативно-правове забезпечення стимулювання та створення механізму об'єднання ресурсів різних місцевих бюджетів з метою розв'язання спільних проблем розвитку територій;
сприяння виконанню угод щодо торговельно-економічного, науково-технічного та культурного співробітництва, розширення переліку регіонів-партнерів шляхом укладення відповідних протоколів намірів, виконання програм та планів заходів;
сприяння організації та проведенню форумів, зустрічей представників ділових кіл, презентацій, виставково-ярмаркових заходів, засідань за круглим столом тощо;
розвиток прикордонних територій
розбудова та облаштування державного кордону на території Чернігівської, Сумської, Харківської, Донецької, Луганської і Херсонської областей;
реалізація проєктів, спрямованих на підвищення рівня соціально-економічного розвитку прикордонних територій, поліпшення їх екологічного стану, розбудову прикордонної інфраструктури, розвиток туризму тощо;
розвиток прикордонної інфраструктури та співпраці між територіальними громадами сусідніх держав шляхом розроблення та реалізації спільних прикордонних проєктів соціально-гуманітарного, економічного, культурного, екологічного спрямування;
сприяння прискоренню процесів наближення рівня життя населення прикордонних регіонів до середньоєвропейського та забезпечення вільного переміщення людей, товарів і капіталу через кордон, а також сприяння об'єднанню зусиль суб'єктів транскордонного співробітництва для розв'язання спільних проблем прикордонних регіонів та здійснення євроінтеграційних заходів на регіональному рівні.
Ціль 3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку
На сьогодні, незважаючи на наявне законодавство та розуміння проблем регіонального розвитку, не вдалося зменшити регіональні диспропорції, удосконалити системи управління, децентралізації та деконцентрації владних повноважень, посилити спроможність органів місцевого самоврядування щодо планування та реалізації власних стратегій розвитку. Причиною цього є недосконалість системи врядування та відсутність відчутного прогресу у проведенні реформи адміністративно-територіального устрою, реформи державної служби в напрямі її професіоналізації, фіскальної децентралізації тощо.
Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку передбачає такі операційні цілі:
децентралізація влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою;
удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні;
підвищення якості державного управління регіональним розвитком;
посилення міжгалузевої координації в процесі планування та реалізації державної регіональної політики;
інституційне забезпечення регіонального розвитку.
Децентралізація влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою передбачає виконання таких завдань:
запровадження триланкової системи адміністративно-територіального устрою;
визначення обгрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, здатної забезпечити доступність та якість публічних послуг, що надаються такими органами;
досягнення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади шляхом передачі функцій виконавчої влади від місцевих адміністрацій виконавчим органам рад відповідного рівня;
здійснення бюджетної децентралізації, в тому числі шляхом перерозподілу загальнодержавних податків, забезпечення гарантованої Конституцією України автономності місцевих бюджетів, закріплення за кожною ланкою самоврядування стабільної дохідної бази для реалізації їх функцій та стимулювання податкоспроможності громад;
створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для зміцнення економічної бази розвитку територіальних громад;
забезпечення доступності та якості публічних послуг.
Удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні буде забезпечено шляхом виконання таких завдань:
оптимізація нормативно-правової бази щодо формування системи стратегічних планових та прогнозних документів, процедури їх розроблення та реалізації на всіх рівнях територіальної організації влади;
упровадження дієвого інформаційного забезпечення для визначення проблем регіонального розвитку, проведення аналізу та моделювання шляхів їх розв'язання як основи для розроблення та прийняття обгрунтованих управлінських рішень;
створення нормативно-правового та методологічного забезпечення щодо запровадження середньострокового планування на рівні місцевих бюджетів та проведення навчальних тренінгів для всіх учасників бюджетного процесу;
упровадження європейської системи статистичної звітності на регіональному рівні у форматі NUTS (NUTS 2 — регіон, NUTS 3 — група районів (субрегіон) та міська агломерація);
створення умов для співпраці регіонів України з європейськими організаціями та фондами, що опікуються політикою регіонального розвитку та її фінансовою підтримкою;
фінансова підтримка регіонального розвитку в рамках програм міжнародної співпраці, зокрема за рахунок коштів ЄС у рамках Європейського інструменту сусідства, програм прикордонного співробітництва, інших міжнародних програм та донорів (Світовий банк, ООН, Канада, США, Швеція, Швейцарія, Німеччина, інші).
Підвищення якості державного управління регіональним розвитком забезпечуватиметься за рахунок виконання таких завдань:
підвищення ефективності діяльності місцевих держадміністрацій, удосконалення взаємовідносин між місцевими держадміністраціями та фізичними і юридичними особами шляхом запровадження системи електронного урядування;
створення ефективної системи підготовки та підвищення кваліфікації фахівців центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері державного управління регіональним розвитком;
удосконалення системи моніторингу ефективності використання бюджетних коштів, посилення відповідальності місцевих органів виконавчої влади за ефективне використання ресурсів, спрямованих на розв'язання соціально-економічних проблем розвитку регіонів;

підвищення ролі громадських об'єднань у формуванні пріоритетних напрямів розвитку регіонів, їх реалізації та здійсненні контролю за реалізацією;
визначення інституційного механізму управління процесом взаємодії органів виконавчої влади та громадських об'єднань для забезпечення їх участі у формуванні, запровадженні та здійсненні контролю за реалізацією пріоритетних напрямів розвитку регіонів;
створення системи управління державним сектором економіки з визначенням функцій, ролі та місця місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо управління державною власністю.
Посилення міжгалузевої координації в процесі формування та реалізації регіональної політики забезпечуватиметься шляхом виконання таких завдань:
узгодження цілей, пріоритетів, завдань і заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо розв'язання поточних проблем регіонального розвитку та досягнення довгострокових стратегічних цілей;
створення системи електронної взаємодії щодо обміну інформацією між центральними та місцевими органами виконавчої влади;
узгодження державних та регіональних стратегічних пріоритетів на довгостроковий період на основі угод щодо регіонального розвитку, програм подолання депресивності регіонів та інших інструментів, що сприяють регіональному розвитку;
гармонізація загальнодержавних та регіональних інтересів під час формування та реалізації державної регіональної політики шляхом:
— чіткого розподілу повноважень центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;
— прозорого і сталого розподілу податкових ресурсів між державним та місцевими бюджетами;
— урахування органами місцевого самоврядування загальнодержавних інтересів під час вирішення питань місцевого значення;
— проведення оцінки впливу політики, яка реалізується центральними органами виконавчої влади у відповідній сфері, на рівень соціально-економічного розвитку регіонів, окремих територій.
Інституційне забезпечення регіонального розвитку забезпечуватиметься шляхом виконання таких завдань:
визначення на законодавчому рівні засад державної регіональної політики;
підвищення рівня координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування під час формування та реалізації державної регіональної політики шляхом створення відповідного нормативно-правового підґрунтя для концентрації повноважень щодо формування та реалізації державної регіональної політики;
максимальна концентрація коштів фінансової державної підтримки регіонального розвитку в рамках державного фонду регіонального розвитку;
завершення проведення адміністративної реформи, зменшення кількості контрольно-наглядових функцій центральних органів виконавчої влади, передача місцевим органам виконавчої влади повноважень центральних органів виконавчої влади вищого рівня;
визначення на законодавчому рівні організаційно-правових засад функціонування благодійного ендавменту як складової частини фінансово-кредитного механізму забезпечення розв'язання соціально-економічних проблем регіонів;
державне стимулювання співробітництва територіальних громад, що здійснюється на основі законодавчо визначених організаційно-правових засадах, принципах, формах, механізмах такого співробітництва;
визначення порядку функціонування агенцій регіонального розвитку, їх участі у формуванні та реалізації стратегічних пріоритетів розвитку регіонів;
підтримка організацій громадянського суспільства, діяльність яких спрямована на забезпечення місцевого та регіонального розвитку та сприяє залученню громадян до процесу міжрегіонального співробітництва та міжрегіонального обміну.
Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади передбачає виконання таких завдань:
забезпечення доступності та якості публічних послуг;
досягнення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади;
визначення обгрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, здатної забезпечити доступність та якість публічних послуг, що надаються такими органами;
створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень.
У рамках реалізації стратегічних цілей, пріоритетних напрямів та виконання завдань державної регіональної політики визначено пріоритетні напрями розвитку для кожного регіону (додаток 3).

Механізм реалізації Стратегії
Органи, що забезпечують реалізацію Стратегії
Мінрегіон, що:
— забезпечує формування та реалізацію державної регіональної політики, координацію дій центральних та місцевих органів виконавчої влади під час формування та реалізації державної регіональної політики;
— забезпечує розроблення разом з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади плану заходів щодо реалізації Стратегії;
— проводить моніторинг та оцінку результативності реалізації Стратегії, виконання плану заходів щодо її реалізації та інших програм і проєктів регіонального розвитку;
— здійснює організаційне та методичне забезпечення розроблення проєктів регіональних стратегій розвитку та планів заходів щодо їх реалізації;
— здійснює підготовку та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України пропозицій щодо узгодження цілей, пріоритетів, завдань і заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час розроблення та виконання документів щодо забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики, проведення моніторингу та оцінки результативності виконання завдань, визначених у таких документах;
міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, що беруть участь у забезпеченні формування та реалізації державної регіональної політики, розробленні плану заходів щодо реалізації Стратегії, а також розробленні проєктів нормативно-правових актів з питань реалізації державної регіональної політики;
Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради, що:
— затверджують регіональні стратегії розвитку;
— затверджують звіти щодо результатів моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку та виконання планів заходів щодо їх реалізації;
— забезпечують урахування спільних інтересів територіальних громад під час розроблення регіональних стратегій розвитку;
Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, що:
— забезпечують реалізацію державної регіональної політики;
— здійснюють підготовку і внесення на розгляд Мінрегіону пропозицій щодо узгодження дій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з реалізації державної регіональної політики;
— забезпечують розроблення проєктів регіональних стратегій розвитку, розроблення та затвердження планів заходів щодо їх реалізації;
— проводять оцінку реалізації регіональних стратегій розвитку та виконання планів заходів щодо їх реалізації, готують та подають відповідні звіти Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським радам;
— подають Мінрегіону звіти щодо результатів проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку та виконання планів заходів щодо їх реалізації;
районні, міські, селищні, сільські ради, що забезпечують підготовку та подають до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад пропозиції стосовно врахування їх інтересів під час розроблення плану заходів щодо реалізації Стратегії, регіональних стратегій розвитку та планів заходів щодо їх реалізації, а також інвестиційних програм (проєктів), спрямованих на розвиток регіонів;
асоціації та інші об'єднання органів місцевого самоврядування, агенції регіонального розвитку, громадські об'єднання, юридичні та фізичні особи, що беруть участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної регіональної політики.
Оскільки процес реформування державної політики, в тому числі державної регіональної політики, вимагає оволодіння працівниками органів державної влади новими знаннями та навичками, підвищення рівня їх кваліфікації, важливою є роль інституцій, які забезпечують реалізацію державної політики у сфері державної служби, здійснюють підготовку кадрів та науково-дослідне супроводження політичних реформ, зокрема Нацдержслужби, Національної академії державного управління при Президентові України та Національного інституту стратегічних досліджень.
Асоціації органів місцевого самоврядування та агенції регіонального розвитку є консультативними органами, пропозиції та рекомендації яких повинні бути враховані під час формування державної регіональної політики, підготовки стратегічних документів та здійснення заходів щодо регіонального розвитку, визначення інструментів реалізації державної регіональної політики.
До сфери регіонального розвитку залучені також донорські організації (ЄС, ООН, уряди США, Канади, Швейцарії, Швеції, Німеччини тощо) та міжнародні фінансові інститути (Європейський банк реконструкції і розвитку, Група Світового банку, Європейський інвестиційний банк), які надають технічну допомогу та кредитні ресурси для формування та реалізації державної регіональної політики.
Реалізація Стратегії здійснюється на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх органів, що забезпечують її реалізацію.

Система організації процесу стратегічного планування регіонального розвитку
Стратегія базується на системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні, що, зокрема, передбачає:
синхронізацію процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки держави та її регіонів з урахуванням потреби їх розвитку і необхідність підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.

ОРІЄНТИР № 23

Очікувані результати									
Очікувані результати реалізації Стратегії відображені як відповідні індикатори (додаток 5).									
Перелік індикаторів, на досягнення прогнозованих значень яких спрямована Стратегія									
Індикатор	Одиниця виміру	Територіальний рівень	Значення базового 2013 року	Значення року завершення строку реалізації Стратегії	Джерело інформації				
Ціль 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів									
Валовий регіональний продукт (у фактичних цінах) у розрахунку на одну особу	гривень	Україна, регіони	32002* (від 14529 до 97429)	57238 (від 30451 до 171142)	Держстат				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	45,4*	53,2	“				
Наявний дохід у розрахунку на одну особу	гривень	“	26167,5* (від 17898,2 до 52924,5)	45403 (від 33016 до 95426)	“				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	68,4	72,7	“				
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу	доларів США	“	1283,6 (від 63,6 до 9958,7)	1750 (від 95 до 9780)	“				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	5,3	5,4	“				
зростання до показника на 1 січня 2013 р.	відсотків	Україна, регіони	+ 7 (у 25 регіонах від + 0,9 до + 46,5)	+ 45,9 (у всіх регіонах від + 25,7 до + 185,2)	Держстат				
Експорт товарів у розрахунку на одну особу	доларів США	“	1391,8 (від 138 до 4319,9)	2383 (від 253 до 4887)	“				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	9,9	10,6	“				
зростання (зменшення) до показника 2012 року	“	“	- 7,8 (у 17 регіонах від - 0,6 до 42,6, у 10 регіонах від + 0,1 до + 54,7)	+ 44 (у всіх регіонах від + 5,2 до + 77,8)	“				
Кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тис. наявного населення	одиниць	“	76* (від 40 до 252)	93 (від 63 до 311)	“				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	52,6*	67,7	“				
зростання до показника 2012 року	“	“		+ 22,4 (у 25 регіонах від + 7,1 до + 82,5)	“				
Обсяг реалізованої інноваційної продукції до загального обсягу реалізованої промислової продукції	“	“	3,3 (від 0,2 до 15,5)	7 (від 2,2 до 25,6)	“				
зростання (зменшення) до показника 2012 року	відсоткових пунктів	Україна, регіони	0 (у 14 регіонах від 0,1 до 3,6)	+ 3,7 (у всіх регіонах від + 0,4 до + 17,2)	Держстат				
Енергоемність виробництва і відпуску котельнями 1 Гкал теплової енергії в регіонах	кілограмів умовного палива на 1 Гкал	“	175	157,2	Держенерго-ефективності				
Енергоемність послуг з розподілу води підприємствами житлово-комунального господарства	кілограмів умовного палива на 1 тис. куб. метрів	“	136,7	126,27	“				
Втрати теплової енергії підприємствами житлово-комунального господарства	відсотків	“	14,83	11,5	“				
Втрати води підприємствами житлово-комунального господарства	“	“	29,28	23,6	“				
Щільність автомобільних доріг загального користування з твердим покриттям державного та місцевого значення вищої категорії (I і II категорії)	кілометрів доріг на 1 тис. кв. метрів території	“	26,2* (від 9,9 до 131,4)	29 (від 11,8 до 133,9)	Держстат				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	Україна, регіони	37,8*	40,7	Держстат				
зростання до показника 2012 року	“	“		+ 10,7 (у всіх регіонах від + 1,9 до + 83,6)	“				
Ціль 2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток									
Середньомісячна заробітна плата (фактична)	гривень	“	3265 (від 2359 до 5007)	6015 (від 4750 до 9504)	“				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	70	79	“				
Рівень безробіття, визначений за методологією Міжнародної організації праці	“	“	7,2 (від 5,2 до 9,4)	6,1 (від 4 до 7,9)	“				
зниження до показника 2012 року	відсоткових пунктів	“	- 0,3 (у всіх регіонах від - 0,1 до - 0,9)	- 1,8 (у всіх регіонах від - 0,2 до - 2,4)	“				
Загальний коефіцієнт вибуття сільського населення (на 1 тис. наявного сільського населення)	відсотків	“	13,6 (від 4,4 до 19,3)	9 (від 5 до 16,9)	“				
Забезпеченість населення лікарями загальної практики — сімейними лікарями на 10 тис. населення на кінець року	осіб	Україна, регіони	2,3*	5 (від 4,5 до 5,5)	МОЗ				
відношення регіону з мінімальним значенням до середнього значення по країні	відсотків	“	25*	80	“				

ГАРЯЧА ТЕМА

Я знаю, що ви робили цього літа!

Микита ІВАНЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Студентське товариство — вдачаю найактивніша та найідейніша соціальна група — не могло залишитися осторонь нинішніх подій. Добровольцями до лав Збройних сил ідуть, з тилу солдатів забезпечують, опікуються пораненими, приймають переселенців — нема справи, за яку б не взялися сучасні українські студенти.

Загартовані ще взимку, вони показують справжні дива самоорганізації, ініціативності, хоробрості, волі, гідності, патріотизму, та що там — справжнього лицарства. Тож чим жили студенти цього літа і що готує для них новий навчальний рік?

Захищали країну

Насамперед слід віддати належне тим, хто проміняв пляж та шезлонги на окопи та камуфляж — студентам-добровольцям Національної гвардії та добровольчих батальйонів. Хоч офіційно третя хвиля мобілізації їх не стосується, чимало студентів вирішили йти на передову та захищати єдину Україну зі зброєю в руках.

Так, Андрій, студент-програміст одного зі столичних вишів, волів потрапити в зону АТО ще в червні. «Пішов одразу після сесії, — розповідає він. — А у військкоматі сказали, що зараз взяти не можуть, добровольців забгато. Але порадили звернутися до одного з добровольчих батальйонів. Так я тут, в «Айдарі», й опинився. Побачив на вулиці, як чоловік у камуфляжі листівки роздає, і спитав у нього про вступ до батальйону. Вони раді були мене прийняти». Після двомісячної підготовки в тренувальному таборі Андрія вже відпускають у патрулі. Серйозних сутичок у нього поки ще не було, в основному прикривав відхід мирних мешканців. На мою думку, охорона та захист населення — це одне з основних завдань українського воїна.

Як бути з новим навчальним роком, Андрій поки не вирішив: «Якщо до середини вересня все не вирішиться, доведеться повертатися до Києва та брати академічну відпустку. Бойових товаришів на самоті я тут не кину. Вони ж без мене ніяк», — сміється.

А ще дивно було побачити серед воїнів у зоні АТО дівчину. Так, у батальйоні «Шахтарськ» є така собі Марія, студентка-філолог, яка замість «Гаудеамусу» вчить військовий статут. Зв'язок із тилом тримає через соціальні мережі. Скаржиться лише, що в бій не пускають. «Дідько, із такими темпами просування АТО доки я до безпосередньо «гарячих точок» доберусь, мені й стрільнути жодного разу не вдасться», — пише вона. За запитання, що зму-

Волонтери з Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара допомагають переселенцям зі сходу України

сило її змінити квітчасті сукні та томик якого-небудь Бодлера на камуфляж та кирзові чоботи, каже, що не могла вдома сидіти, коли таке навколо робиться. «Хотіла бути хоч чимось корисною. Хоч у рукопашку я й не дуже, але стріляти та розвідку проводити — мені саме враз», — додає. І зізнається, що її надихає історія — славетний бій під Крутами: «Тоді студентство показало неймовірну мужність, силу та патріотизм. Намагаємось якимось тримати марку, не згнати пам'ять героїв». Здається, що за це можна не хвилюватися — сьогодні студенти аж ніяк не менш мужні, гідні та патріотичні, ніж колись.

Допомагали нужденним

У тилу студенти теж не сидять склавши руки. Працюють у волонтерських проєктах, де збирають для армії все — від їжі до коштів на польові шпиталі. Допомагають і невеликими групами по дві-три особи, і цілими університетами.

Київські студенти-економісти Олександр та Іван взяли під свою опіку 79-ту аеромобільну бригаду, яка нещодавно потрапила в оточення на Луганщині. Хлопці забезпечують дрібні потреби бійців. «В основному відправляємо предмети гігієни, цигарки, ліки. Складаємо індивідуальні пакунки для кожного бійця. Дівчата з гуртожитку пишуть на посылках усілякі приємності — додають бойової відваги», — каже Іван. Але зібрати пакунки, як виявилось, це лише половина справи. «Складніша річ — власне доставка на фронт, — додає Олександр. — Ми домовилися з хлопцями, які

передають вагомші речі — шоломи, бронежилети. В них налагоджено прямий зв'язок безпосередньо з бійцями. Так і працюємо». Звичайно, хлопці применшують свій внесок, адже зайвих чи менш вагомих речей для солдата бути не може. Ще не відомо, що на полі бою може врятувати життя. Але дійсно, існують групи, що займаються поставками уніформ, бронежилетів, зброї, рацій, безпілотників та навіть квадроциклів. Певна річ, ціна такого оснащення

люблять скажитися та просити про допомогу, тож доводиться уважно стежити за їхнім самопочуттям.

Інші студенти допомагають переселенцям. Волонтери працюють і на вокзалах, і в пунктах реєстрації, і в службах на кшталт «Восток SOS», які шукають вимушеним утікачам житло і роботу. Насамперед на вокзалі волонтери допомагають прибулим зорієнтуватися, надають необхідну інформацію та покроково розписують, що

Слід зауважити, що продовжувати навчання на сході небезпечно не тільки для життя, а й для вашої освіти.

Оскільки якщо і видаватимуть якісь дипломи, то не зрозуміло навіть, від імені якої держави —

«ДНР», «ЛНР» чи «Новоросії».

А що вже казати про їх визнання за межами вигаданих країн!

значно перевищує студентські стипендії. Тут уже гроші збирають всім гуртом. Долучитися можна на спеціальних сайтах або у спільнотах в соціальних мережах.

А студенти Харківського національного університету вже третій місяць допомагають пораненим бійцям із зони АТО. Ще в травні вони пройшли курси першої бойової медичної допомоги, які влаштувала організація Червоного Хреста на базі університету. «Ми доглядаємо за ними, як можемо: перев'язуємо, проводимо медогляди, годуємо та просто спілкуємося», — сказала волонтер Ганна. Також студенти-медики зазначають, що воїни не

їм треба робити далі. Реєстрація у спеціальних пунктах, де йде переважно статичний облік, дає можливість отримати соціальний захист, а також медичну допомогу.

Багато роботи і в тих, хто працює у волонтерських організаціях. Тут переселенцям намагаються підшукати помешкання і роботу. Тетяна, студентка-журналіст, яка допомагає шукати житло в Дніпропетровську, зауважує: «Останніми днями людей дуже багато. В самому місті вільних місць уже немає. Є дуже багато пропозицій по районних центрах. Але народ туди чомусь їхати не хоче».

Студенти працюють по-звичайно, по дві-чотири осо-

би в режимі 24/7. Шукають вакансії, моніторять дошки оголошень, приймають та сортують гуманітарну допомогу, яка надходить від небайдужих громадян. Тетяна додає, що навантаження досить велике як для літніх канікул, тобто відпочинку. Але подяка дорослих та усмішки дітей перекивають усі незручності.

Чекали ясності

Що ж до студентів, які хочуть продовжити навчання або вступити до ВНЗ інших регіонів, то тут ситуація теж потроху вирішується.

Студенти Криму ще навесні отримали спеціальний статус, який дав змогу багатьом із них продовжити навчання у вишах материкової України, у тому числі на бюджетних місцях. Подібних привілеїв чекали і східні студенти, але тут наразі ситуація складніша. 15 серпня на брифінгу Міністерства освіти і науки було оголошено, що ніяких преференцій студенти зі сходу не матимуть. Тобто оформлювати переведення чи вступ доведеться згідно з загальними положеннями. Переносити або відкривати нові бюджетні місця не планують. Для багатьох це означає майже неминуче навчання на контракті. Яке, своєю чергою, також ускладнене — тим, що забрати документи з низки ВНЗ через військову ситуацію поки що неможливо. Держжава законодавчо цю ситуацію наразі не регулює. Хоча деякі виші інших областей ідуть назустріч студентам, закриваючи очі на брак документів. Іншим же залишається хіба що отримати анонсований на брифінгу статус «вільного слухача». Він діятиме протягом одного-двох семестрів і дасть змогу відвідувати заняття та отримати довідку з оцінками, щоб надалі студент міг продовжити навчання в рідній альма-матер. Але механізм функціонування такої незвичної форми навчання ще не до кінця розроблено.

Щодо початку нового навчального року, то на брифінгу оптимістично оголосили, що в більшості навчальних закладів сходу його розпочнуть, як і заплановано, 1 вересня. А на контрольованій нині територіях території початок навчання орієнтовно перенесуть на 1 жовтня. Орієнтовно, тому що напевно час звільнення захоплених міст не знають навіть у Міністерстві оборони.

Звісно, усе це стосується лише тих, хто вирішив поїхати з окупованих міст до інших регіонів. Адже керівництво так званої «Донецької народної республіки» теж має свого «міністра народної освіти». Він також звітував нещодавно, 11 серпня. Було оголошено, що робота з підго-

товки до нового навчального року ведеться, але чи розпочнеться він 1 вересня — невідомо. Зараз «уряд» оцінює стан будівель навчальних закладів та закуповує якісь нові підручники.

Слід зауважити, що продовжувати навчання на сході небезпечно не тільки для життя, а й для вашої освіти. Оскільки якщо і видаватимуть якісь дипломи, то не зрозуміло навіть, від імені якої держави — «ДНР», «ЛНР» чи «Новоросії». А що вже казати про їх визнання за межами вигаданих країн.

Планували майбутнє

Проблема з офіційним статусом студента або «слухача» — не єдина, що постає перед студентами сходу зараз. Є ще, як мінімум, дві, які треба вирішувати.

Перша, звісно, житло. Хоча у вишах кажуть, що місця в гуртожитках спробиють підшукати — в крайньому випадку поставлять двоюрисні ліжка, все одно багато студентів і абітурієнтів хочуть перестраховатися та спробувати знайти однокімнатне помешкання. На жаль, таке житло і дорожчає кожного вересня. Загалом давати якісь прогнози зараз складно. Але, здається, варто пошукати дві-три кімнатні варіанти і заселитися туди з друзями. Самоорганізація, як завжди, врятує.

Друга проблема стосується лише групи студентів із певним світоглядом — це штучне питання, нав'язане ще 2004 року. Йдеться про поділ на своїх та чужих. Звичайно, складно опинитися у тих регіонах, яким тебе протиставляла ворожа пропаганда. Але треба пам'ятати, що це брехня, що всі ми — один народ.

Вихідці зі сходу подекуди стикаються з упередженим ставленням людей з інших регіонів, що лягає на вже підготовлений підступною пропагандою ґрунт. Зазвичай їм докоряють або їхньою виною в тому, що сталося, або атрофованим почуттям патріотизму. Рішення тут одне — не грати на руку ворогові, не піддаватися на провокації. Тим паче цього не можна допускати в студентській спільноті.

Студенти завжди повинні поводитися зважено і зберігати єдність. Так, вихідці, наприклад, із Донецька, можуть зненавидіти людей просто за те, що вони живуть мирним життям. Не маючи змоги побачити ані своїх однолітків на фронті, ані волонтерської роботи, що вирує в спеціальних центрах, у квартирах та гуртожитках. Треба їм це показати, треба їм це пояснити. Треба донести до них принципи студентської єдності, студентського товариства, які вже не раз нас рятували — від Крут до Майдану.

ЖКГ: ОСНОВИ ЕКОНОМІЇ

«Урядовий кур'єр» продовжує цикл публікацій про те, як ефективно заощадити газ і водночас Perezимувати в теплі. Сьогодні наші журналісти вивчали досвід Чернігівщини, Харківщини, Вінниччини та Києва.

Євдокія ТЮТЮННИК,
«Урядовий кур'єр»

Перший дзвінок — спогад на все життя. Цього року, коли українці переживають велике випробування, такі узвичаєні свята, ніби талісмани, свідчать, що всі разом зможемо протистояти будь-яким викликам. Тож новий навчальний рік матиме свої особливості.

Жорстка вимога економити тепло постала перед бюджетними установами ще кілька років тому. Це і в моральному, і в господарському плані підготувало чернігівців до нинішнього осінньо-зимового сезону. У школах збираються максимально захиститися від холоду. Це вдасться зокрема ЗОШ №3, де ще в 2010 році в межах українсько-німецького проекту «Енергозбереження в установах освіти м. Чернігова на 2010—2014 роки» встановили обладнання, яке дає змогу економити на опаленні сотні тисяч гривень щороку. Так само пощастило ще кільком міським школам та дитячим садкам.

Та постає й інше завдання: утримати тепло в приміщеннях. Педагоги разом з батьками за підтримки місцевої влади проінспектували кожен шкільний закуток, щоб не лишилося жодної щпарини. Триває й реалізація міжнародного проекту (кредит НЕФКО) із заміни вікон і дверей на суму майже 4 мільйони гривень. У школі №9, приміром, замінили всі 100 вікон.

— Батьки з радістю допомагають, приходять і запитують, де можуть бути корисні, — каже директор ЗОШ Людмила Хатимирська. — Разом ми все зробимо. Ще й коридорчик старий на вході приберемо, а то загальний вигляд псує.

— А ось цього робити не треба! — зауважує міський голова Олександр Соколов. — Адже це повітряний прошарок,

Обігріватимемо класи, а не вулицю!

АКТУАЛЬНО. У чернігівських школах шпаклюють щпарини і міняють вікна

Чернігівські діти сподіваються, що цієї зими у школах не буде холодно

КОМПЕТЕНТНО

Володимир КУПРІЯНЕНКО,
начальник управління освіти
Чернігівської міськради:

— У новому навчальному році у Чернігові за парти сядуть майже 25 тисяч учнів. Першокласників трохи більше, ніж торік. Це обнадійлива статистика на тлі того, що у школах міста десятих класів на п'ять менше, ніж торік. Скрізь відремонтовано спортивні майданчики, виконано поточні ремонти, враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо переходу на навчання в одну зміну.

який не випускатиме тепла, коли кілька сотень дітяхів у холодну погоду відчинять вхідні двері.

— А ми міняємо вікна на північному боці школи, — зустріла журналістів директор Чернігівської ЗОШ №2 Тамара

Касаткіна. — У тих класах завжди було прохолодно, а ось сонячний бік цілком комфортний. До речі, наша школа найстаріша в Чернігові. Її засновано 15 жовтня 1865 року. 1983-го вона переїхала з історичного Валу до нового сучасного приміщення. З 1999 року має статус спеціалізованого закладу з поглибленим вивченням іноземних мов. І діти, і педагоги люблять свою школу, беруть затишок у її стінах.

Тамара Іванівна не приховує, що чимало опоряджувальних робіт виконали батьки школярів. Та їм ніхто не вказує, що треба робити: самі вирішують, які умови краще створити для навчання своїх дітей. У більшості класів батьківські комітети вирішили замість старих неекономічних ламп встановити енергоощадні. Зробили це впродовж літа.

Директор знайшла метод, як підвищити температуру у приміщенні. Це енергоощадний екран, простіше — прилаштований за батареєю опалювання аркуш звичайної фольги. Так радіатор не обігріватиме вулицю, а спрямує калорії всередину приміщення, завдяки чому втрати тепла, на думку фахівців, можна знизити на 35%.

Кілька останніх днів перед новим навчальним роком для педагогів були як ніч для студента перед іспитом. Встигнути треба було багато. Багато вчителів побували у відпустці за власний рахунок, декому ще належить її відбутися на осінніх канікулах. Усі сприйняли цю необхідність з розумінням: країні важко. З цієї позиції розглядають і корективи навчального плану: міські школи, за винятком трьох, які мають індивідуальне опалення, на шестиденне навчання не переходитимуть, адже обігріваються централізовано. А в районах це питання вирішуватимуть на місцях.

МОДЕРНІЗАЦІЯ

У Києві відстежать джерела «втєчі» тепла

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Хоч би яких заходів з енергозбереження вживали, поки мережі опалення будуть «дірявими», навряд чи вдасться багато зекономити. Адже саме через труби, які давно вимагають заміни, втрачається, за оцінками фахівців, 25—35% теплоносія. Та до цих комунікацій руки комунальників доходять чи не в останню чергу. Бо заміна мереж — справа надто дорога. Тож нині популярності набирає автономне опалення навіть у багатоповерхівках. Хоч екологи й кажуть, що це не дуже добре, зате тепловтрати у мережах зводяться до нуля (через відсутність тих самих мереж), а далі кожен регулює споживання газу сам.

Однак якщо у малих містах «автономку» можна встановлювати майже без проблем, то в столиці більшість житлофонду технічно не підходить для цього. А стан мереж, як і скрізь, не такий як слід.

Утім, у Київенерго запевняють, що саме за рахунок зменшення втрат тепла в мережах за рік планують зекономити 2,7 мільйона кубометрів блакитного палива. Для цього зважились на затратну роботу — реконструкцію застарілих тепломреж і повну заміну зношених. Лише цього року виділили 220 мільйонів гривень на заміну понад 70 кілометрів труб. Прокладуть попередньо ізольовані металеві та пластикові.

За словами директора «Київських теплових мереж» Євгена Глушака, на замінені ділянках втрати теплоносія знизяться у 2—3 рази. А це вплине і на обсяги споживання газу. На 20 серпня вже замінили 48 кілометрів. Фахівці Київенерго запевняють, що до початку опалювального сезону встигнуть впоратися і з рештою. Зате потім 50 років не матимуть головного болю — саме такий термін експлуатації нових труб.

Також нині встановлюють теплоутилізатори відпрацьованих газів на кількох котельнях, та й самі котельні реконструюють тощо. Це, як повідомила прес-служба Київенерго, дасть змогу зекономити 0,8 мільйона кубометрів газу.

А ще планують відстежувати джерела «втєчі» тепла. Коли почнеться опалювальний сезон, фахівці Київенерго проведуть тепловізійну зйомку тепломреж з повітря. Її дані використають під час визначання об'єктів для ремонтної та інвестиційної кампанії наступних років.

АЛЬТЕРНАТИВА

У Вінниці переходять на місцеве паливо

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

У школах Вінниччини поряд з газовими котлами встановлюють твердопаливні, які працюють на вугіллі, дровах, трісках тощо. Роблять це задля економії споживання газу та ширшого використання дешевших вітчизняних відновлювальних енергоносіїв. Наприклад, цього року на альтернативні види палива перевели опалення Леухівської школи Іллінського району. Як повідомляє департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, обласний департамент освіти і науки спільно з Барським машинобудівним заводом визначив 24 заклади освіти, де планують переобладнати 38 котлів на твердопаливні. Загалом в області у 59 школах переводять котельні з газу на вітчизняні енергоносії. У школах області налічується 681 котельня, з яких 308 працюють на газі, а решта на вугіллі, електроенергії та розлинній сировині.

У Харкові температурний режим скоригують

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

ОЩАДЛИВІСТЬ. У Харкові заміняють котельні і зменшують використання гарячої води.

Щоб узимку харків'яни не відчували різкого дискомфорту в умовах скорочення лімітів споживання газу на 30%, керівництво області готує технічні й організаційні заходи для економії блакитного палива. Про це розповів заступник голови Харківської облдержадміністрації Василь Хома, наголосивши, що в режимі ощадливості доведеться зимувати всім регіонам України.

До заходів Харківщина насамперед зараховує реалізацію завдань з модернізації та ремонту газових котельень задля підвищення їх коефіцієнта корисної дії (ККД).

— У нас є котельні виробництва 1950—1960-х років, які застаріли. Їхній ККД — 60% у кращому разі.

Плануємо замінити 18 газових котельень, щоб підвищити їхній ККД до 90% і більше, — розповів Василь Хома.

Не менш істотним кроком стане переведення на альтернативне паливо 55 котельень та заміна газових котлів, які відпрацювали ресурс. Це, за словами Василя Хоми, дасть змогу скоротити ліміти споживання газу в області на 4,9%. Серед технічних заходів, які планують до запровадження, заступник голови ХОДА назвав переведення Харківської ТЕЦ-5 на споживання енергоносія за схемою 50% газу — 50% мазуту. А оскільки нині ТЕЦ працює тільки на газі, то такий комбінований «раціон» теплоелектроцентралі дасть змогу заощадити 11% блакитного палива.

Якщо першого пакета заходів жителі Харкова та області майже не відчують на умовах свого побуту, то заплановані організаційні заходи внесуть корективи в

повсякденне життя. Насамперед це стосується введення обмежень на користування гарячою водою в опалювальний сезон. Харків'яни розуміють необхідність цього, адже це, за твердженням Василя Хоми, надасть можливість заощадити понад 16% газу.

Заступник голови ОДА зауважив: «У всіх областях вже фактично немає гарячого водопостачання. Тільки в Харківській області його не відключено. Але якщо виникне потреба напередодні опалювального сезону, ми будемо змушені піти і на це, щоб забезпечити економію газу». Втім, наголосив він, про школи і лікарні не йдеться.

Значну економію, за словами Василя Хоми, дасть і зниження температурного режиму в будинках.

— Санітарна норма в житлових приміщеннях — плюс 18 градусів, у кутових кімнатах — плюс 21. Ми розглядаємо варіант зменшити ці

СУСПІЛЬСТВО

Якщо тато в Росії,
а діти в Україні...**МОМЕНТИ ЖИТТЯ.** У Чернігові юристам, які надають безоплатну правову допомогу, скаржаться навіть на адвокатів**Євдокія ТЮТЮННИК,**
«Урядовий кур'єр»

У житті пересічних громадян часто виникають ситуації, коли без кваліфікованого юриста в проблемі не розібратися. Ось тільки коштує консультація такого фахівця недешево. Тож створення громадської приймальні на волонтерських засадах дає шанс малозабезпеченим громадянам не заблукати у законодавчих нетрях. Керівник цієї правової приймальні у Чернігові Сергій Потапенко говорить, що основне її завдання — захист прав людини та основоположних свобод. При цьому звертається увага на статки: якщо клієнт скаржиться на те, що на митниці забрали товарів на 100 тисяч доларів, або це власник магазину, якого оштрафували за неприбрану територію, то зрозуміло, що ці громадяни не малозабезпечені.

Сестра за маму

Скарги часто бувають не тільки на державні органи — міліцію, прокуратуру, виконавчу службу, службу в справах дітей тощо, а й на адвокатів. Приміром, молода жінка, котра була заміжня за іноземцем, приїхала до Чернігова з-за кордону. Чоловік вирішив розірвати шлюб. А тесть за дружину цього не хотіли. Вони звернулися до адвоката, котрий узяв чималі гроші й пообіцяв вирішити справу так, як хочуть жінки. Але жоден закон не може примусити одну людину жити з іншою, якщо вона цього не бажає. Шлюб розірвали, кошти виявилися викинутими на вітер...

Бувають скарги на службу опіки, коли всі обов'язки державних органів перекладають на самих громадян. Доходить до того, що дитина самостійно повинна захищати свої права і доводити щось у своїй державі. Так сталося, приміром, з двома дівчатами, котрі залишилися без матері.

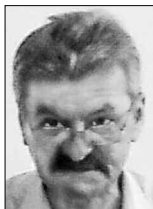
Старша сестра звернулася до служби у справах дітей, щоб оформити опіку над малолітньою сестрою. З того часу минуло півтора року. Малолітня стала неповнолітньою — вже не

Правозахисник повинен не лише допомогти, а й вислухати і розрадити

опіку, а піклування треба оформляти. Їм поставили умову, що вони (!) повинні позбавити свого батька, який живе в Росії, батьківських прав. «Така норма закону є. Але є й інші правила, які затверджені наказом чотирьох міністерств, де сказано, що навіть за живих батьків може бути призначено опіку чи піклування у ситуації, коли дитина більш ніж півроку залишалася без батьківської турботи, якщо це підтверджують органи внутрішніх справ», — зауважує Сергій Потапенко. За його словами, дівчата мали зробити запит у райвідділ, дільничний написав би, що, справді, тата тут ніколи не було... І питання було б вирішено.

Тим часом сестрам просто показали пальцем на адвоката: пишіть, мовляв, позовну заяву. Вони віддали за цей папір

500 гривень. Далі їм скомандували: пишіть у Росію. Написали. Прийшла відповідь з проханням перекласти всі документи російською мовою. Дівчата звернулися до центру перекладів, заплатили 650 гривень. І одержали цидулку: «Хіба ви не знаєте, що позбавляють батьківських прав за місцем перебування дитини?» Знову звернулися до адвоката, написали заяву, пішли до суду, заплатили кошти. Це все на їхні плечі. Хоч це державні органи мали б займатися сиротою. І виходить, що держава нічого не робить півтора року. Дівчата живуть удвох на якусь маленьку заробітну плату старшої сестри, яка де-факто є опікуном, ось тільки юридично її не оформляють. Нині фахівці громадської приймальні зрушили цю справу з місця.

КОМПЕТЕНТНО**Сергій ПОТАПЕНКО,**
керівник громадської безоплатної
правової приймальні у м. Чернігові:

— Наша приймальня допомагає відвідувачам розібратися у непростих життєвих ситуаціях. Були роки, коли ми існували на волонтерських засадах, були, коли шукали фінансової підтримки. Адже такі моменти, як оренда приміщення, техніка, зв'язок, електроенергія, потребують коштів. Потрібне й заохочення працівників — на Заході волонтерська робота оплачується як і будь-яка інша, при тому, що це робота за покликом душі.

**Захисник
для бузувіра**

Людей також не влаштовує така ситуація, як наявність вторинної допомоги в кримінальних і відсутність її у цивільних справах. Одна із ситуацій: до громадської приймальні прийшло подружжя пенсіонерів. Їхній син двічі відсидів у тюрмі. Повернувшись останнього разу, попросився прописатися у батька і матері. Син є син, прописали. Та він узявся за старе, почав пиячити, виносити речі з дому. Побив і довів до інсульту свою матір, яка тепер ледь пересувається. Старенькі прийшли по допомогу і дивуються: «Якщо ми подаємо цивільний позов, щоб дебошира виселили або щоб він відшкодував заподіяні втрати, то в кримінальному процесі йому адвоката гарантовано нададуть за рахунок держави. А наші права законослухняних громадян ніхто не захищає».

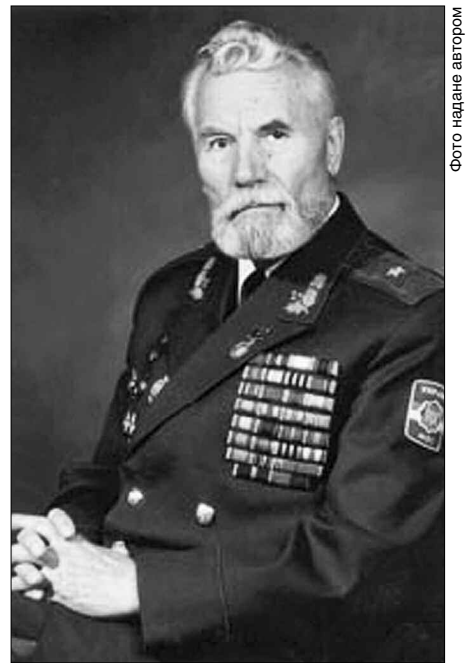
Непоодинокі й нарікання на бездіяльність правоохоронців. Торік була, приміром, скарга на те, що у під'їзді живе наркоман, який, до того ж, разом зі співмешканкою торгує наркотиками. Весь під'їзд завалено шприцями — боязко випускати дітей.

Відповідь прийшла вражаюча: як свідків ми, мовляв, допитали громадянина К. та його співмешканку, раніше засуджену. Вони сказали, що не є наркоманами, нічого не продають і взагалі — добропорядні громадяни. А тому немає підстав для вжиття заходів.

Не вживають правоохоронні заклади і заходів з трудового спору, коли людина звертається до прокуратури і повідомляє, що їй 10 місяців не виплачують заробітну плату, що є кримінальним правопорушенням, якщо це без поважних причин. Але скаржника просто відправляють в інспекцію праці. Навіть в органи внутрішніх справ на перевірку не дають, аби з'ясувати, чому людина 10 місяців не отримує зарплату. Це при тому, що недобросовісних роботодавців до кримінальної відповідальності можна притягувати вже за місяць.

ЮВІЛЕЙ**Людина
тисячоліття****Юрій ГУНДАРЄВ,**
заслужений журналіст України,
для «Урядового кур'єра»

ДАТА. Другого вересня цього року виповнилося 100 років від дня народження академіка Академії правових наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора юридичних наук професора, генерал-лейтенанта внутрішньої служби Петра Петровича Михайленка.

**Академік Михайленко завжди мав
принципову громадянську позицію**

Ця легендарна людина, яка все своє довге, насичене радісними й сумними подіями і великою духовною працею життя присвятила служінню Україні, лише кілька років не дожила до сторічного ювілею.

Мужній воїн, згодом генерал, солдат Великої Вітчизняної, який неодноразово ризикував своїм життям за нашу свободу, мав тяжке поранення. Видатний учений, автор понад 400 наукових праць, багато з яких перекладено іноземними мовами. Авторитетний політик, який від імені Української РСР підписував Конвенцію ООН з прав людини. І вчитель від Бога, який взяв участь у підготовці близько 120 докторів і кандидатів юридичних наук, став «хрещеним батьком» понад 170 генералів.

І саме він зазнавав гонінь і тиску за свою принциповість, громадянську позицію, переконання. Його, людину, яка до кінця життя знала напам'ять пушкінську поему «Руслан і Людмила», звинувачували в українському буржуазному націоналізмі, за що намагалися позбавити всіх учених ступенів і звань...

Петро Михайленко вистояв. Захистив своє добре ім'я, яке стало відомим не лише в Україні, а й далеко за її межами. Ще за життя він був обраний почесним членом багатьох міжнародних наукових організацій. У Великій Британії йому присвоєно титул «Людина тисячоліття». В анфіладі Всесвітнього біографічного центру в Кембриджі виکارбувані його ім'я і Батьківщина — Україна.

Доля подарувала мені щасливі дні спілкування з Петром Петровичем. Я брав участь у підготовці до друку останніх його монографій, слухав його блискучі виступи у студентських аудиторіях, ми разом насолоджувалися божественною музикою Баха і Генделя у Будинку органної музики...

Неймовірно важко передати ті відчуття, коли спілкуєшся з людиною, яка мала дружні стосунки з багатьма своїми видатними сучасниками, такими як, скажімо, Індіра Ганді, Чарлі Чаплін, Володимир Висоцький...

Здавалося, все навкруги завмирало, коли старовинними київськими вулицями йшов стрункий сивобородий генерал з очима мудреця, весь у золотому сяйві орденів і медалей!

Уквали грушу**Микола ПЕТРУШЕНКО,**
«Урядовий кур'єр»

НАБОЛІЛО! Тиждень тому молоденьке деревце ще радувало. Груша, посаджена минулої осені, добре перезимувала, гарно розвивалась. І ось її не стало. Уквали! Злодій не дочекався навіть осені, щоб привласнити сонний саджанець з гарантією, що приживеться. Побачив, захотів, забрав. Начхати йому на мораль і закони природи. У нього своя лінія поведінки.

Уквали грушу. Коли почули про це знайомі, стали заспокоювати дивним способом. Один пригадав, що в сусідньому селі чоловік купив хату, посадив молодий сад. Всі саджанці через тиждень уквали. Навесні він знову розбив сад — і знову деревця уквали. Чоловік хату продав. Мовляв, у такому оточенні жити не буду.

У селі, де уквали грушу, довелося б продавати чи не половину осель. Обговорюючи новину про викрадення груші, почали пригадувати події останніх років. Сумні події. Грабували хати, хліви, погребі.

— Все це дрібниці, — підсумували. — Кілька років тому у власній оселі вбили бабусю — злочинців так і не знайшли. А ви хочете, щоб шукали тачки, пилки, картоплю тощо...

Справді, пограбування сільських осель стало майже звичним явищем. Як і те, що розкриттям злочинів ніхто не займається. А відомо, що непокаране зло подвоюється.

Раніше, стверджують у селах, коли існували господарства, підтримувалась дисципліна, практично всі охоплювались роботою, подібного не було. За останні 20 років суспільство деградувало. Тепер вільно живеться ласим на чужі ковба-

си. Всі оті, з точки зору правоохоронних органів, дрібні крадіжки — не лише економічні злочини. Вони насаджують аморальність, роз'єднують суспільство. Образно кажучи, люди тепер будують не мости, а тини.

Почуваючись незахищеною, людина починає боятися всіх і всього, не довіряє нікому. Замість відчуття колективізму в нашому житті стверджується нездоровий індивідуалізм. При цьому на закон ніхто не зважає і не покладається. Як у життєвих, на перший погляд, дрібницях, так і у великих справах. Тому все частіше можна почути: «Люди стають іншими, але, на жаль, не кращими». І це при тому, що ми декларуємо прагнення входження в євроспільноту. Думаю, що там дуже бояться тих, хто цупить щось у сусідів... Уквали грушу. А з нею ще одну довіру до людей.

У ПРАВОВОМУ ПОЛІ

«Величезні масиви лісу опинилися без охорони»

**Заступник прокурора
Чернівецької області
Олександр ІВАНЮК**

Дотриманню законодавства у сфері охорони довкілля і земельних відносин органи прокуратури Чернівецької області завжди приділяли велику увагу. Проте чи не вперше в наглядній діяльності «прокурорське око» поглянуло на природоохоронні питання комплексно, з точки зору соціально-економічних інтересів краю. Про відносини екології й економіки та правові аспекти використання природних ресурсів Буковини — в розмові з першим заступником прокурора Чернівецької області Олександром ІВАНЮКОМ.

УК Олександр Октавіановичу, обласна прокуратура оголосила про всебічні перевірки за всіма напрямками дотримання природоохоронного законодавства. Але про гучні викривальні справи чомусь поки що не чути.

— Ефективність роботи прокуратури вимірюється не кількістю відкритих кримінальних проваджень. Системна копітка наглядова робота приносить суспільству більше користі, аніж повідомлення час від часу про резонансні правопорушення. Інколи виявлення незаконної рубки кількох десятків дерев подається як сенсаційне досягнення. Однак, як свідчать результати наших перевірок, планова лісозаготівля може завдати набагато більшої шкоди довкіллю та економіці краю.

Ось приклад. Хвойні лісоматеріали у нас активно і великими обсягами скуповує одна австрійська фірма. Ніби й добре, що є покупець на неліквідний на внутрішньому ринку товар. Але місцеві лісгоспи чомусь вирішили відправляти на експорт куб деревини за ціною, що вдвічі нижча за пропоновану європейським ринком. Поки ми шукали відповідь, продавець і покупець поступово підвищили ціну куба з 36 до 68 євро. Економічний ефект, погодьтеся, відчутний.

УК Кому йшла маржа?

— Ми працюємо над цим питанням. Не так просто, як здається, сформувати доказову базу. Але набагато важливіше, вважаю, а не лише знайти винних за фактом, а

встановити такі правила гри у системі лісового господарства, зокрема на ринку лісоматеріалів, які б виключали можливість корупційних домовленостей і формування тінювих фінансових потоків. Не може лісгосп одночасно вирощувати, охороняти ліс, заготовляти та реалізовувати лісопродукцію і при цьому ще й самим себе контролювати з усіх цих питань. Звідси незаконні рубки, «домовлені» аукціони, підробка обласним управлінням лісового господарства документів з легалізації лісоматеріалів. Уже цього року зареєстровано 4 кримінальних проваджень з намагання «відбілити» крадену деревину.

Затяті правопорушники — національні парки

УК Які пропозиції?

— Треба повернутися до продажу лісосік через аукціон. Це нововведення вже запроваджували на Буковині. Воно дало значний економічний ефект з одночасним вирішенням багатьох проблем лісового сектору. Наступний крок — реалізація всіх лісоматеріалів через відкриті біржові торги, що також унеможливить сумнівні домовленості, зокрема при зовнішньоекономічній діяльності.

Наголошу, що комплексні прокурорські перевірки корисні не тільки виявленням правопорушень. Це віддзеркалення практики правозастосування. З них видно, що корисно, а що треба змінити для розвитку суспільно-економічних відносин. Результати наших перевірок варто проаналізувати політикам, представникам влади і за потреби ухвалити нові правові акти. Переконали, у рамках проголошених реформ, податкової і місцевого самоврядування, економічні служби місцевих органів влади повинні звернути увагу на використання природних ресурсів: порахувати економічний ефект, надати фахові рекомендації. Адже зрозуміло, що ані Держлісагентство, ані Мінприроди не будуть власноруч

рубати гілку, на якій вони так зручно вмонтилися.

За перевітками у сфері лісокористування прокуратурою області внесено і розглянуто 36 подань, до відповідальності притягнуто 193 посадові особи органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, серед яких і працівники органів державного контролю, пред'явлено 4 позовні заяви.

До речі, лідери серед порушників — національні парки. Цього року із 14 кримінальних проваджень за самовільні рубки і неналежне виконання службових обов'язків 7 стосуються на-

Планова лісозаготівля може завдати чималої шкоди довкіллю та економіці краю

ціональних парків. Вважаю, варто дати фахову оцінку їхній діяльності. Величезні масиви лісу опинилися без охорони і належного використання. Це можна назвати порятунком природи? От ми нині активно обговорюємо необхідність заборонити на 5 років полювання на оленя європейського. Хоча така велика кількість національних парків на території області мала б забезпечити належне відтворення цього виду фауни.

УК Охорона довкілля — це і завдання місцевої влади...

— Причому на місцях такі правопорушення можна не тільки

ДОСЬЄ «УК»

Олександр ІВАНЮК, старший радник юстиції. Народився 1972 року в м. Сторожинець Чернівецької області. У 1995 році закінчив Національну юридичну академію України в м. Харкові. В органах прокуратури із серпня 1995 року. Зокрема працював начальником відділу нагляду за додержанням та застосуванням законів прокуратури Чернівецької області, прокурором Кіцманського району та прокурором Шевченківського району м. Чернівців.

3 квітня 2014 року — перший заступник прокурора Чернівецької області.

одразу виявити, а й запобігти. Тому дивує, приміром, позиція керівників окремих сільрад Хотинського району, на території яких бізнес-ділки розгорнули стихійні кар'єри, у всіх на очах розграбовуючи надра. Прокура-

Хто контролюватиме антикорупціонерів?

УК Люди вкрай обурені місцевими «межигір'ями» на берегах Дністра.

— У сфері земельних відносин підвищено ефективність наглядової діяльності. За актами прокурорського реагування та позовами прокурорів державі повернуто понад 200 гектарів земель вартістю 1,7 мільйона гривень, за рішенням судів припинено незаконне відчуження десятків гектарів ріллі.

Звичайно, це добре, що в області розвивається рибне господарство, туризм і рекреація. Але почасти чиновники і бізнесмени вважають, що земельні ділянки можна набувати у власність і користуватися взагалі безоплатно. Мусимо виправляти їхні погляди з користю для держави і територіальних громад.

Для цього обласна прокуратура й вивнесла постанову про всебічну перевірку використання земель у Сокирянському районі. Вже виявили низку порушень. Приміром, земельна ділянка у півгектара водного фонду була надана в оренду під облаштування бази для стоянки маломірних суден. Нема проблем — Дністром ходять катери, яхти, тож має бути і стоянка. А насправді ніхто не збирався її будувати, берег річки забрали під відпочинковий комплекс.

Ми раді співпрацювати з активною громадськістю, з усіма ЗМІ. Але при цьому об'єктивність і професіоналізм передусім. Окремі ж члени громадських антикорупційних комітетів чомусь вважають, що прокурори мають проводити вибіркові перевірки — тільки тих, на кого вони вкажуть. І одразу починають гучно обурюватись, коли порушення законодавства виявляємо на території ведення їхньої бізнес-діяльності. Один такий активіст самовільно проклав водогін через землі лісового фонду і спокійно, без будь-якої плати кацає з Дністра воду для поливу свого саду. Тому перевіряємо всіх!

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Вибухівку виготовляв безробітний

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ВАНТАЖ. Іномарку «Опель Омега» зупинили, як розповіли в ВГЗ ГУМВС України в Харківській області, для перевірки працівники УБОЗу та ДАІ на одній з харківських вулиць. І, як виявилось, не даремно. У її багажнику правоохоронці побачили саморобні вибухові пристрої. Власником небезпечного вантажу був безробітний 50-річний харків'янин, який власноруч виготовляв це смертельне начиння. Він зізнався, що всі більш як сто найменувань знайдених у багажнику авто саморобних пристроїв призначалися для влаштування вибухів під час масових акцій та мітингів, які проходили б найближчим часом в обласному центрі.

«Страшно уявити, що могло б статися, якби ця вибухівка потрапила в місця масового скупчення людей», — зауважив начальник ГУМВС України в Харківській області полковник міліції Анатолій Дмитрієв. Він запевнив харків'ян та гостей міста, що будь-які спроби осіб, які мають сепаратистські та інші злочинні наміри, спрямовані на розхитування стабільної обстановки в Харкові, правоохоронні органи жорстко припинять.

Увесь смертельний вантаж з багажника іномарки вилучено і направлено на дослідження експертам-криміналістам. Подію внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань, відкрито кримінальне провадження. Максимальне покарання за вчинення такого злочину — до 7 років позбавлення волі.

Наркотики «на зону» приносив наглядач

Інна МИКОЛАЄНКО
для «Урядового кур'єра»

СПРАВА №. Особи, що відбукують покарання за правопорушення, мають право на гуманне ставлення до себе. Це зазначається в нормах законодавства. Вочевидь, по-своєму зрозумів ці норми один молодший інспектор відділу нагляду і безпеки Березанської виправної колонії і вирішив допомогти ув'язненим: постачав їм наркотики. Однак нині «наркопотік» припинила прокуратура Київської області. Нині вона направила до Березанського міського суду обвинувальний акт щодо постачальника дурману ув'язненим.

4 червня в інспектора виявлено та вилучено три поліетиленові пакети з амфетаміном. Досудовим розслідуванням встановлено, що його наглядач намагався пронести до зони, яку охороняють, та передати одному із засуджених за винагороду.

Дії обвинуваченого, як повідомила пресслужба прокуратури Київської області, кваліфіковано за ч. 1 ст. 364 та ч. 2 ст. 307 КК України, тобто як передача наркотичних засобів у місце позбавлення волі, вчинена службовою особою з використанням свого службового становища. Санкція статті передбачає покарання до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

ЗДОРОВ'Я

Люди із сидячою роботою старіють раніше

НЕБЕЗПЕКА. Синдром офісного працівника загрожує майже половині всіх працюючих чоловіків і жінок

Наталія ДОЛИНА,
«Урядовий кур'єр»

Ознака нашого часу — постійне поповнення «офісної команди». До когорті інтелектуальних працівників — бухгалтерів, інженерів, економістів і кадровиків — приєдналася армія «білих комірців» великого, середнього та малого бізнесу з обслуговуючими їх структурами на зразок рекламних агентств і страхових компаній, а також банки, ІТ-лабораторії. Тож нині практично 50% всіх працюючих чоловіків і жінок належать до так званих офісних працівників.

«Папірці перекладати — не каміння тягати». Саме так ще кілька років тому в суспільстві сприймали «чисту» роботу в офісі. Проте останнім часом медики все частіше заявляють про шкоду, якої може завдати здоров'ю саме «чиста» і на перший погляд спокійна робота. Навіть спеціальний термін виник — «синдром офісного працівника».

За даними дослідників, люди з сидячою роботою старіють у середньому на десять років раніше, ніж більш активні. Також доведено, що такий спосіб життя призводить до зайвої ваги і порушень обміну речовин, провокує порушення діяльності всього організму. Зі скаргами на біль у спині до фахівців звертається 75—80% жителів розвинених країн у віці 35—55 років.

Коли пересихають очі

На думку лікарів, у зоні ризику ті, хто днями сидить перед комп'ютером. При невмілому користуванні ним цей помічник може стати людині ворогом.

— В Україні понад 8 мільйонів користувачів ПК. Це кожен п'ятий громадянин. Ті, кому доводиться працювати з комп'ютером щодня, скаржаться на зниження гостроти зору, на швидке стомлення під час читання, а також печіння в очах, ніби в них піску насипано, та почервоніння очей. У медицині це явище має назву «комп'ютерний зоровий синдром», або «синдром сухого ока», — розповідає головний офтальмолог МОЗ України доктор медичних наук Сергій Риков.

Комп'ютерне зображення працює за іншим принципом, ніж те, до якого звикло людське око в процесі еволюції. Око людини сприймає відображення електромагнітних хвиль, а на комп'ютері зображення формується за допомогою точок, що світяться. Це зображення міняється з високою частотою, що негативно впливає на зір людини. Зазвичай ми моргає-

Дискомфорт відчувається через 4 години роботи за комп'ютером

мо 20 разів на хвилину. При цьому 2 тисячі слізних залоз змазують рогівку. Але коли людина зосереджена дивиться на монітор, цього не відбувається. Тому очі пересихають, а ми страждаємо від фолікулярного сухого кон'юнктивіту, відчуваємо дискомфорт. Може виникнути короткозорість або вона прогресуватиме. У людей, які постійно працюють за комп'ютером упродовж кількох років, короткозорість зустрічається значно частіше, ніж у їхніх однолітків, робота яких не пов'язана з ПК.

За словами лікарів, більшість користувачів відчуває дискомфорт уже через 4 години і практично всі — через 6 годин роботи за екраном. Лікарі вважають: щоб захистити свої очі, потрібно дотримуватися спеціальних правил. Їх чимало, але дрібниць тут не існує. Має значення все: освітлення приміщення, положення тіла під час роботи, навіть колір обладнання.

— Дослідженнями встановлено, що найбільш істотно знижують зорову працездатність червоний та синій кольори корпусу монітора, а найоптимальніший — бежевий, — зазначає Сергій Риков. — Світло (природне або штучне) має падати на екран збоку (краще з лівого). В умовах одночасної роботи із зображенням на екрані і документами на папері білого кольору доцільно використання білого екрана з чорними символами. Під час роботи з кольоровими об'єктами на паперових носіях слід використовувати на екрані кольори зелено-блакитної частини спектра. А за умови роботи лише з екранним зображенням сприятливими будуть блакитний колір екрана і чорні символи.

Працювати слід на відстані 40—60 сантиметрів

від монітора, при цьому його верхній край має бути розташований на рівні очей або трохи нижче, щоб забезпечити погляд на нього згори донизу — так очі менше напружуються. До того ж краще використовувати плоскі монітори, які не викривлюють зображення. Через кожні 45 хвилин роботи лікарі радять робити 5-хвилинну перерву та гімнастику для очей.

Слід також пам'ятати, що до групи ризику потрапляють курці: згубна звичка збільшує ризик дистрофії сітківки у шість разів, бо руйнує лютеїн — жиророзчинну речовину у

корисні вранці зелені салати з капустою, цибулею, кропом, шпинатом, петрушкою. У салати можна додавати соняшникову, кукурудзяну або оливкову олію. Усім без винятку для лікування і профілактики лікарі радять вживати українську національну мультівітамінну страву — борщ. Адже в ньому є все — і жиророзчинні компоненти, і вітаміни, і мікроелементи.

Харчування для хребта

На жаль, мало хто знає, що скелет людини старіє

Медики дедалі частіше заявляють про шкоду, якої може завдати здоров'ю саме «чиста» і на перший погляд спокійна робота. Навіть спеціальний термін виник — «синдром офісного працівника».

сітківці ока, яка захищає організм від старіння. А для очей ця речовина — справжня швидка допомога. Лютеїн, подібно до сонцезахисних окулярів, відбиває шкідливі світлові промені і водночас нейтралізує дуже шкідливі вільні радикали, перешкоджає руйнуванню сітківки. А під час куріння виникає безліч вільних радикалів. Вміст лютеїну в сітківці курця постійно зменшується, тож його очі захищені менше.

Щоб зберегти зір, необхідно вживати продукти, багаті на вітаміни А, Е, С і мікроелементи: цинк, мідь, хром, селен. Вітамін А містять морква, листя салату, зелений горошок, диня, помідори, сир, печінка; вітамін Е — овочі, бобові, зелені; вітамін С — шипшина, смородина, квашена капуста, цитрусові; лютеїн міститься в капусті броколі, червоному перці, жовтку яйця, шпинаті. Тим, хто має проблеми із зором,

раніше від інших систем організму.

— Люди, що недбало ставляться до свого хребта, мають багато проблем зі здоров'ям. Один із чинників, що спричиняє його захворювання, — незручні робочі місця. Встановлено, що комп'ютерники і водії страждають на остеохондроз частіше, ніж представники інших професій, — каже директор Інституту проблем болю Володимир Берсенев.

Одна з небезпек, яку не відразу помічають люди, які довго сидять за комп'ютером, — мікротравми. Такий тип пошкодження не виникає раптом, як, скажімо, перелом руки або ноги. Перш ніж ви відчуєте біль, може минути кілька місяців сидіння в неправильній позі. Неправильне положення рук під час друку на клавіатурі призводить до хронічних розтягувань кисті. Згор-

блене положення збільшує і без того велике навантаження на хребет, спричиняє надмірне напруження м'язів, що підтримують поставу. Суттєвість може викликати синдром утиску плеча. Часто людина, дивлячись на монітор, напружується, що примушує її витягувати шию вперед. Така поза підсилює прогинання шийного відділу хребта, напружує м'язи голови і шиї, чим обмежує кровообіг у судинах шиї. Це призводить до болю в шиї і головного болю. Тому після тривалої роботи за комп'ютером людина іноді відчуває, що в неї ніби онімівши шия.

Щоб уникнути цього, необхідно правильно обладнати робоче місце. Оптимально, якщо сидіння стільця розташоване на відстані 42—53 сантиметри від підлоги, спинка відповідає фізіологічним вигинам спини, а передпліччя зручно впираються у підлокітник крісла. Сидіння має бути з легким нахилом уперед, щоб навантаження з хребта перерозподілялося на стегна і ноги. Слід тримати лікті паралельно до поверхні столу і під прямим кутом до плеча. Тому клавіатуру потрібно розташовувати на відстані 10—15 сантиметрів (залежно від довжини ліктя) від краю столу, тоді навантаження буде не на кисть, в якій вени і сухожилля містяться близько до поверхні шкіри, а на «м'ясистішу» частину ліктя. Упродовж дня потрібно робити фізичні розминки. Нині існує чимало комплексів вправ, тож кожен офісний працівник може вибрати собі те, що йому до вподоби.

— Воно потрібне не тільки нашому плунку, але і нашому хребту, — вважає Володимир Берсенев. — Обов'язкова вимога — збалансованість їжі. Для опорно-рухового апарату краще, якщо м'ясо і жири вживають в першій половині дня. Для хребта корисна злегка проварена печінка, сирі овочі і фрукти, взимку — цибуля, часник, хрін, капуста, кріп, плодово-ягідні соки (не консервовані).

Міцні м'ясні бульйони, холодець, копчені риби і м'ясні продукти, горохові юшки і каші, шоколад, здобні булочки слід обмежувати, так само як сухі і криплі вина, особливо шампанське. Цей шипучий напій може викликати застій крові в хребті. Категорична заборона на овочі і фрукти з високим вмістом нітратів, наприклад ранні кавуни.

Комп'ютер за обідом не товариш

За словами лікарів, будь-який перекус на ро-

бочому місці поруч з комп'ютером матиме серйозні наслідки. Останні дослідження дали експертам змогу встановити, що їжа, яка стоїть біля монітора, втрачає свої поживні властивості під впливом електромагнітних випромінювань. Це стосується не тільки самої їжі, скільки води, яка в ній міститься.

— Вода «відчуває» навіть слабкі електромагнітні поля. Структура молекул змінюється, вода стає агресивною. Те ж саме відбувається і в організмі, тому що він на 80% складається з води. Шкідливий вплив накопичується. Людина спочатку не відчуває дискомфорту. Однак згодом у неї з'являється рак, хвороби Альцгеймера і Паркінсона, — розповідає академік Міжнародної академії біоенерготехнологій ЮНЕСКО Анатолій Павленко.

Шкідливий для організму і фаст-фуд, яким часто зловживають офісні працівники. Встановлено, що в офісах їдять багато «штучних» продуктів — макаронів і супів швидкоприготування, сосисок, ковбас.

— Кожна така людина щорічно з'їдає від двох до дев'яти кілограмів «хімії» — консервантів, барвників тощо. Саме тому такі продукти потрібно замінити натуральними. Наприклад, звичайними овочами. В овочах і ягодах є особливі фітохімічні речовини — жовті, оранжеві, червоні, фіолетові, білі і зелені пігменти, які мають виражену протизапальну дію, захищають організм від виникнення і розвитку захворювань серця, судин, — зазначає лікар-дієтолог Оксана Скиталінська.

У напруженому ритмі також корисне щоденне вживання зеленого чаю.

— Зелений чай запобігає аутоімунним захворюванням, нормалізує гормональний фон, позитивно впливає на перебіг таких важких порушень, як псоріаз і мастопатія у жінок. Червоне сухе натуральне вино в невеликій кількості (1/3—1/2 келиха) знижує ризик виникнення атеросклерозу і пов'язаних з ним інсультів та інфарктів. Чашка натуральної ранкової кави покращує роботу печінки, сприяє відновленню її клітин, оскільки містить понад 300 біологічно активних речовин. Корисною буде столова ложка натурального якісного кетчупу (але тільки з помідорів, без будь-яких добавок або ж один запечений помідор). Ці продукти зменшують пошкодження клітин організму, передчасне старіння, виникнення клітинних «поломок» на рівні генів, — радить фахівець.

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення стипендій Президента України для видатних спортсменів та тренерів України з олімпійських видів спорту

Відповідно до Указу Президента України від 11 липня 2005 року № 1071 «Про стипендії Президента України для видатних спортсменів та тренерів України з олімпійських видів спорту» (зі змінами, внесеними Указами від 21 липня 2008 року № 642, від 16 грудня 2008 року № 1165, від 15 лютого 2010 року № 163, від 23 лютого 2012 року № 142 та від 12 липня 2013 року № 377) **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Призначити стипендії Президента України видатним спортсменам та тренерам України з олімпійських видів спорту:

АНАНАСОВИЙ Лоліті Володимирівні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

БУЦЕНКУ Миколі Валерійовичу – бронзовому призеру чемпіонату світу 2013 року з боксу, у розмірі 7 тисяч гривень

ВЕРНЯЄВУ Олену Юрійовичу – бронзовому призеру чемпіонату Європи 2013 року з гімнастики спортивної, у розмірі 4 тисяч гривень

ВОЛОШИНІЙ Анні Вячеславівні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

ГРАЧОВУ Дмитру Олеговичу – бронзовому призеру чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука, у розмірі 4 тисяч гривень

ЗАНТАРАІ Георгію Малхазовичу – бронзовому призеру чемпіонату світу 2013 року з дзюдо, у розмірі 7 тисяч гривень

ЗОЛОТАРЬОВІЙ Ользі Владиславівні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

ІВАШКУ Маркіяну Володимировичу – бронзовому призеру чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука, у розмірі 4 тисяч гривень

КЛИМЕНКО Ганні Павлівні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

РЕЗНИК Катерині Олександрівні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

РУБАНУ Віктору Геннадійовичу – бронзовому призеру чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука, у розмірі 4 тисяч гривень

САБАДІ Олександрі Дмитрівні — бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

САВЧУК Анастасії Геннадіївні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

САДУРСЬКІЙ Катерині Сергіївні – бронзовій призерці чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

ГРЕБЕННИКОВІ Ірині Вікторівні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Клименко Г.П., у розмірі 7 тисяч гривень

ДУБРОВІ Віталію Вікторовичу – тренеру бронзового призера чемпіонату світу 2013 року з дзюдо Зантараї Г.М., у розмірі 7 тисяч гривень

ЗАЙЦЕВІЙ Олесі Володимирівні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Ананасової Л.В., у розмірі 7 тисяч гривень

ЛОЇВСЬКОМУ Леоніду Миколайовичу – тренеру бронзового призера чемпіонату світу 2013 року з боксу Буценка М.В., у розмірі 7 тисяч гривень

МЕЖЕНИЙ Валерії Олександрівні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Золотарьової О.В., у розмірі 7 тисяч гривень

МИХАЙЛЕНКУ Віктору Андрійовичу – тренеру бронзового призера чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука Грачова Д.О., старшому тренеру штатної збірної команди України, у розмірі 4 тисяч гривень

МІНЕНКУ Віктору Аркадійовичу – тренеру бронзового призера чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука Івашка М.В., у розмірі 4 тисяч гривень

ПИСЬМЕННІЙ Оксані Олександрівні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Резнік К.О., у розмірі 7 тисяч гривень

ПРОКОПЕНКО Людмилі Цезарівні – тренеру бронзового призера чемпіонату Європи 2012 року зі стрільби з лука Рубана В.Г., у розмірі 4 тисяч гривень

САЙДОВІЙ Світлані Бурханівні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Сабади О.Д., головному тренеру штатної збірної команди України з плавання синхронного, у розмірі 7 тисяч гривень

САРТИНСЬКОМУ Геннадію Людвиговичу – тренеру бронзового призера чемпіонату Європи 2013 року з гімнастики спортивної Верняєва О.Ю., у розмірі 4 тисяч гривень

УТКІНУ Володимирі Ігоревичу – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Волошиної А.В., у розмірі 7 тисяч гривень

ФУРСОВІЙ Наталії Віталіївні – тренеру бронзової призерки чемпіонату світу 2013 року з плавання синхронного Савчук А.Г., у розмірі 7 тисяч гривень

2. З набранням чинності цим Указом особам, зазначеним у статті 1 цього Указу, яким стипендія вже призначена Президентом України на певний строк, у подальшому виплачується стипендія, передбачена цим Указом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м.Київ
22 серпня 2014 року
№ 662/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про ліквідацію Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг

1. Ліквідувати Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 23 листопада 2011 року № 1073 «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг»;

Указ Президента України від 31 жовтня 2013 року № 601 «Питання Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг».

3. Утворити комісію з ліквідації Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (далі – ліквідаційна комісія), на чолі з КАЛЬЧЕНКОМ Валерієм Миколайовичем.

4. Голові ліквідаційної комісії:

1) затвердити персональний склад ліквідаційної комісії;

2) забезпечити здійснення в установленому порядку заходів, пов'язаних із ліквідацією Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, у тому числі попередження про наступне звільнення Голови та членів Національної комісії, працівників центрального апарату та територіальних органів Національної комісії, а також безумовне виконання при їх звільненні вимог законодавства України про державну службу, про працю;

3) поінформувати у тримісячний строк про результати проведеної роботи.

5. Кабінету Міністрів України привести у двомісячний строк свої рішення у відповідність із цим Указом.

6. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м.Київ
27 серпня 2014 року
№ 692/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про ліквідацію Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики

1. Ліквідувати Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 23 листопада 2011 року № 1059 «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики».

3. Утворити комісію з ліквідації Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (далі – ліквідаційна комісія), на чолі із АНДРІЙЧУКОМ Юрієм Андрійовичем.

4. Голові ліквідаційної комісії:

1) затвердити персональний склад ліквідаційної комісії;

2) забезпечити здійснення в установленому порядку заходів, пов'язаних із ліквідацією Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, у тому числі попередження про наступне звільнення Голови та членів Національної комісії, працівників центрального апарату та територіальних органів Національної комісії, а також безумовне виконання при їх звільненні вимог законодавства України про державну службу, про працю;

3) поінформувати у тримісячний строк про результати проведеної роботи.

5. Кабінету Міністрів України привести у двомісячний строк свої рішення у відповідність із цим Указом.

6. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
27 серпня 2014 року
№ 693/2014

реклама оголошення виклики до суду реклама оголошення виклики до суду

Товариство з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «НБМ-Радіо» повідомляє, що в продовж виборчого процесу на виборах що відбудуться 26 жовтня 2014 року, надаватиме послуги з розміщення в ефірі радіостанції з позивними – Ретро ФМ агітаційних матеріалів за фіксованими цінами, що вказані нижче. Ціни вказані в гривнях з ПДВ:

Мережа — 108,37 грн.

Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна
Александра	1,72	Краматорськ	2,97	Полтава	2,64
Біла Церква	1,98	Красноармійськ	1,85	Раків	3,96
Бердянськ	0,92	Кременчук	1,98	Ровеньки	2,20
Борислав	1,32	Лисичанськ	2,20	Рівне	2,64
Вінниця	3,08	Луганськ	3,19	Суми	1,32
Генічеськ	1,98	Луцьк	2,86	Тернопіль	3,30
Дніпропетровськ	10,56	Львів	7,92	Ужгород	3,96
Донецьк	9,50	Маріуполь	4,40	Умань	0,88
Житомир	3,96	Мелітополь	1,45	Харків	15,84
Івано-Франківськ	3,83	Ніжин	1,32	Херсон	2,64
Кам'янець-Подільський	1,58	Нікополь	1,98	Хмельницький	3,17
Кіровоград	1,72	Одеса	10,56	Хут	3,96
Ковель	1,32	Павлоград	2,20	Черкаси	2,64
Чернігів	2,20	Чернівці	3,17	Шостка	0,88
Київ	45,38	Новодністровськ	1,32		

Дніпровський районний суд м. Києва повідомляє, що 08.09.2014 року о 14 год. 00 хв. розглядатиметься цивільна справа № 755/13124/14-ц за позовом ПАТ «УкрСиббанк» до Курилах Людмили Анатоліївни, Хлебюка Михайла Юрійовича про стягнення заборгованості.

Курилах Людмила Анатоліївна, останнє відоме місце знаходження: м. Київ, вул. Березняківська, 10, кв. 106, та Хлебюк Михайло Юрійович, останнє відоме місце знаходження: Рівненська обл., Рівненський р-н., с. Корнин, вул. Шевченка, 5, викликаються в судове засідання як відповідачі.

У разі неявки відповідачів справа буде розглянута на підставі наявних у матеріалах справи доказів.

Адреса суду: м. Київ, вул. Кошиця, 5, каб. № 207.

Суддя Барташук Л. П.

Білоцерківський міськрайонний суд (09100, м. Біла Церква, вул. Першотравнева, буд. 4-а, зал судового засідання № 6, **суддя Буцмак Ю.Є.**) викликає в суд відповідача Литовченка Миколу Геннадійовича по цивільній справі № 357/10618/14-ц 2/357/3383/14 за позовом Литовченко Анни Олександрівни до Литовченка Миколи Геннадійовича про розірвання шлюбу на 08.09.2014року о 10 год. 00 хв.

У разі неявки в судове засідання справа буде розглянута за вашої відсутності на підставі наявних у справі доказів.

З опублікуванням у пресі оголошення про виклик відповідача вважається повідомленням про час та місце розгляду справи згідно з вимогами ст.74 ЦПК України.

Святошинський районний суд м. Києва викликає відповідача – ФОП Чернегу Івана Володимировича, останнє відоме місце проживання: м. Київ, бул. Кольцова, 5 кв. 171, для участі в цивільній справі за позовом Домашенко М.Р. до ФОП Чернеги І.В. про розірвання договору, стягнення коштів та штрафних санкцій.

Судове засідання відбудеться 08.09.2014 року о 13 год. 00 хв. за адресою: м. Київ, вул. Жилианська, 142 каб. 22. **Суддя Шум Л.М.**

У разі неявки відповідача ФОП Чернеги І.В. до суду без поважних причин або у разі неповідомлення про причини неявки, справа буде розглядатись за його відсутності.

Броварський міськрайонний суд Київської області викликає як відповідача Мисана Олександра Івановича у справі за позовом Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до Мисана Олександра Івановича про звернення стягнення на предмет іпотеки.

Розгляд справи призначено на 16 вересня 2014 року на 15 год. 00 хв. у приміщенні Броварського міськрайонного суду Київської області за адресою: місто Бровари Київської області, вулиця Грушевського, 2, каб. № 206.

Суддя Дугчак І. М.

Дочірнє підприємство «Телерадіоорганізація «Довіра» повідомляє, що в продовж виборчого процесу на виборах що відбудуться 26 жовтня 2014 року, надаватиме послуги з розміщення в ефірі радіостанції з позивними –Авторадіо агітаційних матеріалів за фіксованими цінами, що вказані нижче. Ціни вказані в гривнях з ПДВ:

Мережа — 115,64 грн.

Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна
Біла Церква	1,98	Луцьк	3,96	Суми	1,32
Бердянськ	1,23	Львів	7,92	Тернопіль	3,30
Вінниця	3,08	Мелітополь	1,45	Умань	0,88
Дніпропетровськ	13,20	Мукачево	1,98	Харків	25,34
Донецьк	9,50	Миколаїв	3,96	Хмельницький	2,90
Запоріжжя	4,84	Павлоград	2,20	Черкаси	2,20
Івано-Франківськ	3,72	Полтава	2,20	Чернігів	2,20
Кривий Ріг	4,10	Рівне	2,64	Шостка	0,88
Луганськ	3,96	Стаханів	2,75	Южноукраїнськ	1,98
Київ	45,38				

Запрошуємо Вас, Спесівцев Денис Сергійович, прибути 04 вересня 2014 року о 09 годині 15 хвилин до Державної реєстраційної служби України за адресою: місто Київ, вулиця Марини Раскової, 15 (кабінет №1208), для ознайомлення з актом проведення службового розслідування. Одночасно інформуємо, що відповідно до Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2000 № 950 – у разі вашого неприбуття у визначений для ознайомлення час, акт проведення службового розслідування вважатиметься таким, що не має заузвжень, про що буде складено відповідний акт.

Білоцерківський міськрайонний суд (09100, м. Біла Церква, вул. Першотравнева, 4-а, зал судового засідання № 5, **суддя Шовкопляс О. П.**) викликає в суд відповідача Андрійчук Галину Іванівну по цивільній справі № 357/10477/14-ц, 2/357/3354/14, за позовом ПАТ КБ «Приватбанк» до Андрійчук Галини Іванівни про стягнення заборгованості на 05.09.2014 року о 12 годині 00 хвилин.

Суддя О. П. Шовкопляс

Кодимський районний суд Одеської області у цивільній справі №503/1559/14-ц за позовом Чикалова Валерія Миколайовича до Чикалової Вікторії Миколаївни про розірвання шлюбу, викликає відповідача Чикалову Вікторію Миколаївну в судове засідання, яке відбудеться 22 вересня 2014 року об 11 год. 00 хв. в приміщенні Кодимського районного суду за адресою: м. Кодима, пл. Перемоги, 1, Одеська область, 66000.

Кодимський районний суд пропонує відповідачу Чикаловій Вікторії Миколаївні подати письмові пояснення або заперечення проти вказаного позову.

В разі неявки відповідача Чикалової Вікторії Миколаївни в судове засідання, справа буде розглянута без її участі.

Суддя О. М. Сопільняк

Дочірнє підприємство «НОВИЙ ОБРІЙ» повідомляє, що в продовж виборчого процесу на виборах що відбудуться 26 жовтня 2014 року, надаватиме послуги з розміщення в ефірі радіостанції з позивними – Super Radio агітаційних матеріалів за фіксованими цінами, що вказані нижче. Ціни вказані в гривнях з ПДВ:

Мережа — 57,48

Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна	Назва міста	Ціна
Бердянськ	1,23	Луганськ	3,96	Старобільськ	2,20
Вінниця	3,52	Луцьк	3,96	Суми	1,32
Дніпропетровськ	15,84	Львів	7,92	Тернопіль	3,30
Донецьк	11,88	Маріуполь	5,48	Ужгород	3,96
Житомир	2,20	Мелітополь	1,45	Харків	18,48
Івано-Франківськ	5,06	Миколаїв	3,96	Херсон	2,64
Кіровоград	1,72	Первомайськ	1,98	Хмельницький	3,43
Краматорськ	1,98	Одеса	9,24	Черкаси	2,20
Красноармійськ	1,85	Полтава	2,64	Чернівці	2,20
Кременчук	1,98	Ровеньки	2,20	Чернівці	3,17
Кривий Ріг	3,30	Рівне	2,64	Київ	16,34

Білокуракинський районний суд Луганської області викликає в судове засідання відповідача Ніконенка Олександра Володимировича, 09.06.1980 р.н., в справі № 409/778/14-ц за позовом Ніконенко Лілії Олександрівни про стягнення аліментів на неповнолітню дитину та в справі № 409/779/14-ц за позовом Ніконенко Лілії Олександрівни про розірвання шлюбу.

Судові засідання відбудуться 09 вересня 2014 року (резервна дата 12.09.2014 р.) о 09 та 10 годині 00 хвилин за адресою: Луганська область, смт Білокуракине, пл. Горького, 2.

Суддя Третяк О. Г.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Тимошук зіграє з новими партнерами

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

ФУТБОЛ. Сьогодні національна збірна України проведе генеральну репетицію перед стартом континентальної кампанії, зустрівшись у контрольному поєдинку з Молдовою. Кваліфікацію до чемпіонату Європи, який влітку 2016 року відбудеться у Франції, підопічні Михайла Фоменка розпочинають 8 вересня матчем із командою Словаччини.

На тренувальний збір наш тренерський штаб запросив 28 футболістів, серед яких відразу п'ятеро новачків. Двоє з них — 29-річний півзахисник харківського «Металіста» Павло Ребенко та 28-річний хавбек одеського «Чорноморця» Кирило Ковальчук — абсолютні дебютанти, які ніколи раніше не захищали кольори юнацьких збірних. Ще один гравець середини поля — 24-річний Артем Громов з полтавської «Ворскли» чотири роки тому дебютував у молодіжній збірній країни.

Натомість серйозний досвід у двох інших новачків: результативний форвард молодіжки, 22-річний Пилип Будківський з луганської

Артем Громов з полтавської «Ворскли» вперше приміряє футболку головної команди країни

Фото УНІАН

Склад збірної України

Воротарі: Андрій Пятов («Шахтар»), Денис Бойко («Дніпро»), Дмитро Безотосний («Чорноморець»).

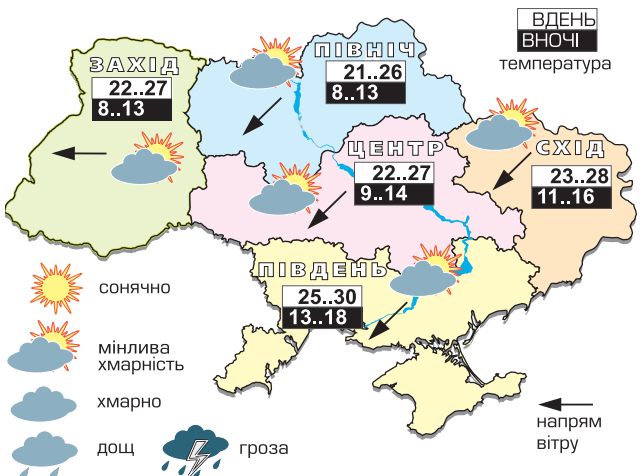
Захисники: В'ячеслав Шевчук, Олександр Кучер, Ярослав Ракицький, Іван Ордець («Шахтар»), Євген Хачеріді, Євген Макаренко («Динамо»), Артем Федецький («Дніпро»).

Півзахисники: Олег Гусєв, Андрій Ярмоленко, Денис Гармаш, Роман Безус («Динамо»), Євген Шахов («Дніпро»), Микола Морозюк («Металург» Д), Тарас Степаненко («Шахтар»), Едмар, Павло Ребенко («Металіст»), Дмитро Хомченівський («Зоря»), Кирило Ковальчук («Чорноморець»), Артем Громов («Ворскла»), Анатолій Тимошук («Зеніт», Росія).

Форварди: Роман Зозуля («Дніпро»), Олександр Гладкий («Шахтар»), Володимир Гоменюк («Металіст»), Пилип Будківський («Зоря»).

«Зорі», провів за збірні України різних вікових груп 58 матчів, забивши 22 м'ячі. Відкриття нинішнього сезону, 23-річний атакуючий півзахисник «Дніпра» Євген Шахов, має в активі 69 ігор та 17 голів, проведених за юнацькі та молодіжну збірні країни.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 4 ВЕРЕСНЯ

Область	+Ніч	+День	Область	+Ніч	+День
Київська	+8 +13	+21 +26	Черкаська	+9 +14	+22 +27
Житомирська	+8 +13	+21 +26	Кіровоградська	+10 +15	+23 +28
Чернігівська	+7 +12	+20 +25	Полтавська	+9 +14	+22 +27
Сумська	+7 +12	+20 +25	Дніпропетровська	+11 +16	+24 +29
Закарпатська	+11 +16	+24 +29	Одеська	+13 +18	+25 +30
Рівненська	+8 +13	+21 +26	Миколаївська	+13 +18	+25 +30
Львівська	+8 +13	+22 +27	Херсонська	+13 +18	+26 +31
Івано-Франківська	+8 +13	+22 +27	Запорізька	+13 +18	+25 +30
Волинська	+8 +13	+21 +26	Харківська	+9 +14	+22 +27
Хмельницька	+8 +13	+22 +27	Донецька	+13 +17	+24 +29
Чернівецька	+8 +13	+22 +27	Луганська	+11 +16	+24 +29
Тернопільська	+8 +13	+22 +27	Крим	+14 +19	+26 +31
Вінницька	+8 +13	+21 +26	Київ	+11 +13	+23 +25

Укргідрометцентр

820 десантних метрів

МРІЇ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ. На Харківщині триває проект з промовистою назвою «Я зможу!»

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Його рамки, на відміну від телевізійного, дещо розширено. Наприклад, усі 25 учасників можуть мати собі за мету не лише схуднути на десять кілограмів, а й сісти на шпагат, пробігти марафон, підтягнутися 30 разів тощо. Головне, щоб вони досягли задуманого і переконалися: мрії таки збуваються. Під час конкурсу, який розпочався ще в липні й завершиться в середині вересня, відчайдухи стрибали з парашутом на харківському летовищі «Коротич».

Як розповів командир ланки парашутної підготовки Олексій Коновалов, стрибали учасники з десантним парашутом із висоти 820 метрів. Готували хлопців до випробувань один день досвідчені інструктори. За цей час парашутисти-дебютанти встигли ознайомитися з облаштуванням літака, з якого робили стрибок, та безпосередньо з парашутом. Учасників навчили, що і як слід правильно робити під час стрибка, приземлення, а також у повітрі. — На цьому етапі проекту «Я зможу!» немає ні краших, ні гірших, — гово-

До стрибків з парашутом учасників проекту «Я зможу!» готували досвідчені інструктори

рять представник організаторів змагань начальник управління з питань фізкультури і спорту Харківської міської ради Костянтин Курашов. — Перемага-

ють ті, хто визначив собі мету, подолав свій страх і зумів правильно приземлитися, додержуючись вказівок своїх учителів. Переможців, за словами Костян-

тина Курашова, визначать за підсумками всіх змагань. Вони отримають грошову винагороду на ярмарку спорту, який відбудеться 13 вересня на майдані Свободи.

Мальовнича пам'ятка Приазов'я

Павло КУШ,
«Урядовий кур'єр»

РЕКОРД. У селищі Урзуф на березі Азовського моря з'явився найдовший в Україні петриківський розпис на паркані — 133 метри (завширшки 1,4 метра). З ініціативою прикрасити досі похмуру огорожу виступили бійці батальйону «Азов», а майстерно виконала роботу в етнографічному стилі художниця з Маріуполя Ольга Черьомушкіна.

Цей художній витвір, який відтепер тішить очі місцевих жителів і приїжджих, вже навіть зафіксували у Книзі рекордів України. Тим часом подекуять, що копію свідоцтва про досягнення варто надіслати ще одному співавторові рекорду — «досі єдиному легітимному» Вікторові Януковичу. Адже це він свого часу звів довкола своєї дачі таку довжелезну огорожу, яку нещодавно перетворили на мальовничу пам'ятку селища на узбережжі Азовського моря.

Тож донедавна похмурий сірий паркан тепер приваблює буйанням яскравих кольорів: ажурний орнамент складається з колоритних польових квітів, ягід калини, невеликих квітів із синьо-жовтими крапками, бутонів та листочків папороті.

До речі, у Книзі рекордів України вже є огорожа, розмальована петриківським розписом, — в однойменному селищі на Дніпропетровщині, де й зародилося колись декоративне унікальне народне мистецтво. Проте в Урзуфі паркан на 10 метрів довший (дякуючи заочному співавторові рекорду), та й у Петриківці над оздобленням працював колектив визнаних майстрів. А тут фольклорне полотно протягом трьох тижнів створювала одна художниця Ольга Черьомушкіна. Вона родом із Дніпропетровщини, а навчалася в училищі у Петриківці. Заради справедливості таки варто додати, що допомогу їй надавали військові батальйону «Азов», які попередньо перефарбували огорожу в білий колір. А потім один із них, художник із Кривого Рогу, розмалював ворота. Він зобразив емблему підрозділу, де на чільному місці двоє козаків Запорозької Січі — нагадування про славне минуле українського війська.

«Петриківський розпис — наша культурна та історична спадщина, яку обов'язково потрібно зберегти, — каже художниця. — Ще актуальнішим це завдання стає зараз, у дуже скрутний для України час, коли у багатьох людей проявляється патріотизм та любов до Батьківщини. Можливо, на цій національній хвилі ми всі станемо значно більше цінувати, дорожити й пишатися досягненнями своєї країни».